Sfântul mare mucenic Procopie († 303)

(s.v. 8 iulie / s.n. 21 iulie)

Materiale despre Sfântul mare mucenic Procopie:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-mare-muc-Procopie-(8-iul)

https://archive.org/details/@steaemy?query=mucenic+Procopie

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Procopie

****

Sfântul Procopie a trăit în timpul împăratului Diocleţian şi a urmat cariera militară, ajungând dregător al Alexandriei. Mare prigonitor de creştini, Procopie a avut o vedenie, în urma căreia s-a creştinat. I s-a arătat o cruce şi o voce i-a rostit numele, spunând: “Eu sunt Hristos cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu”. Pentru credinţa sa în Hristos, a fost întemniţat şi supus la mari chinuri, în timpul cărora

a săvârşit multe minuni. Înaintea morţii, şi-a făcut rugăciunea pentru cetate, popoare şi cei aflaţi în primejdie, pentru sărmani, apoi, cu bucurie, şi-a luat sfârşitul prin sabie, în ziua de 8 iulie 303, şi s-a suit încununat la cer.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
În această lună (iulie), ziua a opta - Sfântul şi măritul marele mucenic Procopie (Minei) 7
Canon de rugăciune către Sfântul mare mucenic Procopie 22
Acatistul Sfântului mare mucenic Procopie 30
Paraclisul Sfântului şi marele mucenic Procopie 43
Rugăciune către Sfinții împărați, întocmai cu apostolii, Constantin și mama sa, Elena, și către Sfântul mare mucenic Procopie cu mama sa, Teodosia, pentru ocrotirea mamelor, copiilor, tinerilor, vârstnicilor și a tuturor celor căsătoriți (a episcopului Macarie Drăgoi)..... 57
Imnografie 59
Vieţile Sfinţilor - Pătimirea Sfântului mare mucenic Procopie..... 60
Sfântul mare mucenic Procopie - drumul spre sfințenie 79
Sinaxar - Pomenirea Sfântului marelui mucenic Procopie, cel din Cezareea, în Palestina..... 80
Sinaxar - Sfântul mare mucenic Procopie - 8 iulie 82
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul mare mucenic Procopie şi mama sa, Sfânta muceniţă Teodosia; Sfinţii mucenici Epictet preotul şi Astion monahul 84
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul mare mucenic Procopie şi mama sa, Sfânta muceniţă Teodosia; Sfinţii mucenici Epictet preotul şi Astion monahul 86
Proloagele din 8 iulie 93
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului mare mucenic Procopie..... 103
Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Procopie 105
Magda Campeanu - O mare minune a Sfântului Procopie redată în cartea „Măria Sa, Neagoe Basarab„..... 107
Sfântul mare mucenic Procopie - făcător de minuni, unul dintre marii sfinţi militari ai creştinătăţii 111
Părintele Nicolae Tănase - Căminul..... 113
Părintele Nicolae Tănase - Viața în doi este o permanentă mucenicie..... 114
Teodor Danalache - Cununiile 115

Iulia Gorneanu - Pricopul – zeu bun al pământului ori zeu răzbunător al cerului? 117
Sfântul mare mucenic Procopie 119
(Foto) Odoarele Mănăstirii Mega Spileo 123
Icoane 135

Evanghelia şi Apostolul zilei

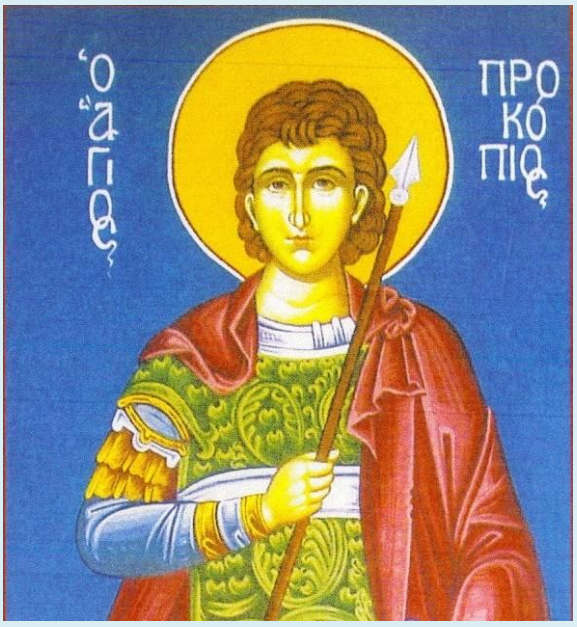

Evanghelia

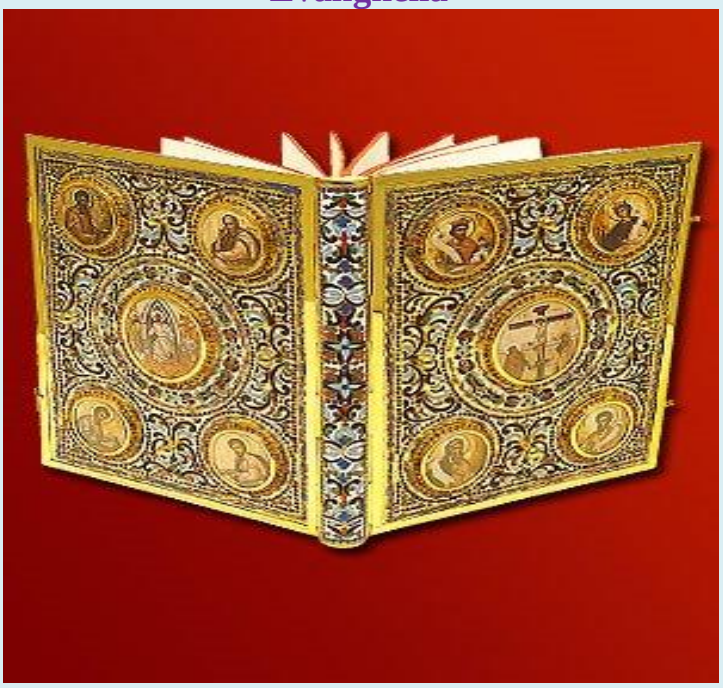

Ev. Luca 6, 17-19; 9, 1-2; 10, 16-21

17.Şi coborând împreună cu ei, a stat în loc şes, El şi mulţime multă de ucenici ai Săi şi mulţime mare de popor din toată Iudeea, din Ierusalim şi de pe ţărmul Tirului şi al Sidonului, care veniseră ca să-L asculte şi să se vindece de bolile lor.
18.Şi cei chinuiţi de duhuri necurate se vindecau.

19.Şi toată mulţimea căuta să se atingă de El că putere ieşea din El şi-i vindeca pe toţi.

1.Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere şi stăpânire peste toţi demonii şi să vindece bolile.
2.Şi i-a trimis să propovăduiască împărăţia lui Dumnezeu şi să vindece pe cei bolnavi.

16.Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine.
17.Şi s-au întors cei şaptezeci (şi doi) cu bucurie, zicând: Doamne şi demonii ni se supun în numele Tău.
18.Şi le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer.
19.Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului şi nimic nu vă va vătăma.
20.Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri.
21.În acest ceas, El S-a bucurat în Duhul Sfânt şi a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi de cei pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. Aşa, Părinte, căci aşa a fost înaintea Ta, bunăvoinţa Ta.

Apostol

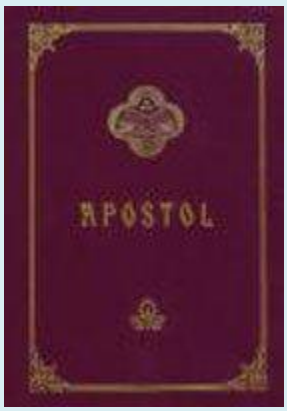

Epistola către Timotei a Sfântului apostol Pavel

I Timotei 4, 9-15

Fiule Timotei
9.Vrednic de credinţă este acest cuvânt şi vrednic de toată primirea,

10.Fiindcă pentru aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărâţi şi ne luptăm, căci ne-am pus nădejdea în Dumnezeul cel viu, Care este Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioşilor.
11.Acestea să le porunceşti şi să-i înveţi.
12.Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale, ci fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia.
13.Până voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învăţătură.
14.Nu fi nepăsător faţă de harul care este întru tine, care ţi s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor mai-marilor preoţilor.
15.Cugetă la acestea, ţine-te de acestea, ca propăşirea ta să fie vădită tuturor.

În această lună (iulie), ziua a opta - Sfântul şi măritul marele mucenic Procopie (Minei)

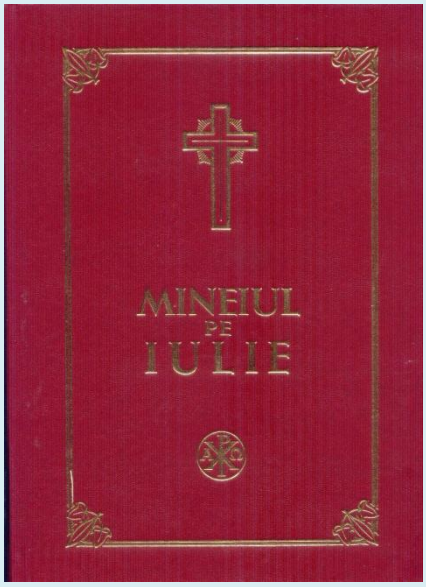

La Vecernie

La Doamne strigat-am..., **Stihirile** pe 6 glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria Cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

De Dumnezeu fiind rânduit din pântecele maicii tale, foarte înţelepţeşte ai luat chemarea din Cer ca şi Pavel. Drept aceea învăţându-te patimile lui Hristos cele de bunăvoie, te-ai arătat propovăduitor Lui, şi cu adevărat râvnitor, mucenice Procopie.

Cu toată într-armarea cea tainică fiind într-armat înţelepte Procopie, ai prăpădit semeţiile vrăjmaşilor celor răi, cu semnul lui Hristos cel făcător de biruinţă, cugetătorule de Dumnezeu, şi surpând chipurile idolilor, te-ai chinuit până la sânge.

Precum odinioară ai adus tabăra dimpreună cu femeile cele credincioase, Domnului Împăratului şi Stăpânului celui Ceresc mucenice, aşa şi acum adu la Hristos, pe cei ce săvârşesc pomenirea ta, cu rugăciunile tale, o podoaba mucenicilor.

Alte **Stihiri** glasul al 4-lea:

Podobie: Dat-ai semn…

Stea mult-luminoasă ai răsărit despre partea răsăritului, luminând cu adevărat marginile lumii cu semnele cele dumnezeieşti, şi cu răbdarea necazurilor, şi cu luminile cele mari ale strălucirilor. Drept aceea astăzi săvârşim prăznuirea ta cea pururea prăznuită, şi de lumină purtătoare, purtătorule de chinuri Procopie.

Trupul tău şuviţându-se mărite Procopie, şi de foc topindu-se, şi închizându-se în temniţă, şi împreunându-se cu tot felul de munci, tăindu-se cu sabia înţelepte, ţi-a pricinuit ţie Împărăţia Cerului prea fericite, întru care dănţuieşti veselindu-te, purtătorule de chinuri mult-pătimitorule, părtaşule dimpreună cu îngerii.

Adus-ai Ziditorului norod prin credinţă, care s-a nevoit cu sfinţenie, cugetătorule de Dumnezeu Procopie, cu care dimpreună te-ai numărat în cetele mucenicilor, surpând pe vrăjmaşul cu cuget bărbătesc, vrednicule de laudă. Pentru aceea te fericim ca pe un ostaş nebiruit, ca pe un viteaz nespus, ca pe un părtinitor credinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 6-lea*

Strălucit-a astăzi mărită pomenirea ta Procopie, mult-pătimitorule, chemându-ne pe noi cei iubitori de praznic spre lauda şi slava lui Hristos Dumnezeului nostru. Pentru aceea alergând la sicriul moaştelor tale, luăm daruri de tămăduiri, şi slăvim în veci, lăudând neîncetat pe Mântuitorul Hristos, care te-a încununat pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născătoare de Dumnezeu tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit Rodul vieţii, ţie ne rugăm: roagă-te Stăpână cu Sfinţii apostoli, să se miluiască sufletele noastre.

A Crucii, a Născătoarei

Podobie: A treia zi ai înviat…

Născătoarea de Dumnezeu prea curata, văzând viaţa noastră spânzurată pe lemn, ca o Maică tânguindu-se, striga: Fiul meu şi Dumnezeul meu! Mântuieşte pe cei ce Te laudă cu dragoste.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz...

Din Cer s-a făcut chemarea ta Procopie pururea pomenite, ca şi a propovăduitorului limbilor, şi luminându-ţi-se cugetul, ai părăsit întunericul idolilor, şi te-ai făcut luminător credincioşilor, luminând împlinirea lumii, cu dumnezeieştile lumini ale cinstitelor tale pătimiri, o mărirea şi lauda mucenicilor.

Stih: Minunat este Dumnezeu întru sfinţii Săi, Dumnezeul lui Israil.

Prin înfrânare adormind mai-nainte mişcările trupului, pe urmă ai mers către chinuire cu cuget bărbătesc, prea fericite Procopie, necruţându-ţi trupul cu puterea Duhului. Pentru aceea răbdând tot felul de munci, te-ai suit purtând cunună, către cetele cele de sus.

Stih: Sfinţilor celor de pe pământul lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dânşii.

Fiind înarmat cu Crucea ca o căpetenie de ostaşi nebiruit, prin curgerile sângelui tău ai înecat toată puterea potrivnicilor, şi ai izvorât ploi de vindecări îndestulate, scoţând din izvoarele Mântuitorului, vrednicule de laudă, şi adăpând pe toţi cei cuprinşi de văpaia patimilor, de Dumnezeu insuflate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

A lui Procopie Hartofilaxul: Luminându-te cu strălucirile cele tainice, ale Treimii celei mai presus de lumină, viteazule mucenice Procopie, te-ai făcut Dumnezeu după dar, îndumnezeindu-te prin împărtăşire. Drept aceea pe cei ce cu credinţă săvârşesc praznicul tău cel purtător de lumină, păzeşte-i cu rugăciunile tale de supărările cele de multe feluri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Podobie: O, prea slăvită minune! Izvorul vieţii în mormânt se pune, şi scară către Cer mormântul se face; veseleşte-te Ghetsimanì, a Născătoarei de Dumnezeu sfântă casă. Să strigăm credincioşii, pe Gavriil având începător cetelor: cea plină de dar bucură-te, cu tine este Domnul, cel ce dă lumii prin tine mare milă.

Bucură-te, căruţa cea în chip de foc; bucură-te, lumină de taină, care ai adus în lume pe Soarele cel luminos şi neapus şi neînserat; bucură-te, roşeala care ai vopsit porfira Împăratului tuturor, din sângiurile tale; bucură-te, Ceea ce cu totul eşti nespurcată; bucură-te, păzitoarea tuturor credincioşilor, celor ce te cheamă spre ajutor cu nădejdea sufletului.

A Crucii, a Născătoarei

Ce priveală este aceasta ce se vede de ochii mei, o Stăpâne ? Cel ce ţii toată făptura pe lemn Te-ai ridicat, şi mori, Cela ce dai tuturor viaţă. Născătoarea de Dumnezeu plângând grăia, când a văzut pe Cruce înălţat pe Dumnezeu şi Omul, cela ce a răsărit negrăit dintr-însa.

Tropar, glasul al 4-lea: Mucenicul Tău, Doamne, Procopie, întru nevoinţa sa, cununa nestricăciunii a dobândit de la Tine, Dumnezeul nostru; că având puterea Ta, pe chinuitori a învins; zdrobit-a şi ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lui, mântuieşte sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sau acesta, glasul al 8-lea: Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare sfinte, ai lăsat credinţa părintească cea rea, şi slujbele cele orânduite; şi râvnind după Hristos ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, mare mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu, să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

La Utrenie

Canoanele - Amândouă ale Octoihului, fără mucenicine şi al sfântului pe 6.

Canonul Sfântului

facere a lui Teofan

Cântarea 1

Irmos: Adâncul Mării Roşii, cu urme neudate, pedestru trecându-l Israel cel de de mult, cu mâinile lui Moise în chipul Crucii puterea lui Amalec, în pustie, a biruit.

Cela ce eşti revărsat cu bogatele raze ale Duhului, mântuieşte de negura patimilor şi de primejdii, pe cei ce cinstesc această cinstită şi purtătoare de lumină prăznuirea ta, mucenice Procopie.

Chemarea ta Procopie, nu a fost de la oameni, ci de la Cer te-a vânat Hristos, precum odinioară pe Pavel, făcându-te cu adevărat mărturisitor patimilor Lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În locul ostăşiei celei vremelnice ai luat schimb pe cea veşnică, şi în locul împăratului celui muritor, pe Cel nemuritor, care a dat ţie împărăţia cea nestricăcioasă, prea fericite Procopie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Născut-ai pe Cel din fire Ziditor, care cu adevărat ne-a îndumnezeit cu unirea Sa cea mai presus de minte, Născătoare de Dumnezeu prea lăudată; pe care roagă-L neîncetat, să lumineze, pe cei ce te laudă pe tine.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu întru înţelepciune...

În mijlocul Crucii prea slăvit ţi s-a arătat ţie Hristos, învăţându-te de faţă pogorârea Sa cea către noi, şi pe tine chemându-te către pătimire.

Lăcaş şi stâlp ridicându-te pe sine-ţi Dumnezeiescului Duh, şi fiind plin cu râvnă dumnezeiască, ai sfărâmat capiştile dracilor, şi idolii cei fără de suflet, mucenice Procopie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dimpreună cu şuviţarea ai lepădat hainele cele de piele, şi te-ai îmbrăcat cu podoaba nestricăciunii, şi pe cel mult meşteşugăreţ l-ai golit, mucenice Procopie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Izbăveşte-mă de toată potrivnică năvălirea şarpelui Maică Fecioară curată, şi luminează inima mea, care cu credinţă te slăvesc pe tine cea fără prihană.

A Crucii, a Născătoarei

Irmosul: Nu întru înţelepciune, şi în putere, şi în bogăţie ne lăudăm; ci întru tine înţelepciunea Tatălui cea ipostatnică Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Sedealna, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mă-

rim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Precum mai-nainte a chemat Hristos din Cer pe Pavel, aşa te-a chemat şi pe tine către credinţă, Procopie înţelepte, ştiind mai-nainte frumuseţea cea dumnezeiască a inimii tale, pentru aceea prea vitejeşte te-ai nevoit, propovăduind patimile şi venirea lui Hristos către oameni, prea fericite. *(de două ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nădejdea creştinilor Preasfântă Fecioară, roagă-te neîncetat lui Dumnezeu, celui ce l-ai născut mai presus de gând şi de cuvânt, dimpreună cu puterile cele de sus, să ne dea iertare de păcate şi îndreptare vieţii, nouă tuturor, celor ce cu credinţă şi cu dragoste te slăvim pururea.

Mieluşeaua cea nespurcată, văzându-şi pe Mielul şi Păstorul mort, spânzurat pe Cruce, tânguindu-se, zicea văitându-se ca o Maică: Cum voi suferi smerirea Ta cea mai presus de cuvânt Fiul meu? Şi patimile cele de bunăvoie, prea bune Dumnezeule.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe Cruce văzându-Te Biserica pe Tine, Soarele dreptăţii, a stat întru a sa rânduială, precum se cuvine grăind: Slavă puterii Tale, Doamne.

Prin dumnezeieştile înălţări către Stăpânul, ai surpat pe tiranul cel trufaş, care se înalţa cu puterea necredinţei, strigând: Slavă puterii Tale, Doamne.

Arătatu-ţi-s-a ţie Izbăvitorul, când erai închis în temniţă Procopie, umplându-te de îndrăzneală, dându-ţi şi numire de potriva procopselii tale plină de daruri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce erau acoperiţi cu negura necredinţei, văzându-ţi chipul tău luminat cu darul cel dumnezeiesc, au luat lumina credinţei prin insuflarea cea dumnezeiască.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cu rugăciunea ta cea neadormită pe mine cel îngreuiat de somnul lenevirii, deşteaptă-mă către zorile pocăinţei, şi mă izbăveşte Stăpână, ceea ce singură ai născut pe Mântuitorul.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase; dar noi pe Tine, Unul-Născut, strălucirea slavei Dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând, Te lăudăm, Iubitorule de oameni.

Cu lumina cuvintelor tale Procopie, prin sângele muceniciei ai adus oaste plecată lui Hristos Dumnezeu, care a moştenit împărăţia cea nemişcată împreună cu tine.

Femeile cele din Singlit lepădându-se de neam şi de cinstea cea cu mândrie, şi alegând a muri pentru Tine, Cuvinte nemuritorule, s-au arătat părtaşe Singlitului Celui de sus.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Femeile cele ce au dorit de împărăţia Ta Multmilostive, arzându-se la suflet cu focul cel dumnezeiesc, au defăimat trupul şi şuviţarea cea fără de milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Zămislind pe Emanuil Dumnezeu l-ai născut, spre înnoirea oamenilor, Preasfântă fără prihană, făcându-Se trup; pe care roagă-L pururea, să se mântuiască sufletele noastre.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas...

Prin limba ta cea curgătoare de miere, curgea învăţături picătoare de miere, şi cu adevărat izbăvea de amărăciunea nedumnezeirii, pe cei ce cu bună plecare aleargă către tine mucenice Procopie.

Câştigând tu mucenice, maică, pe buna credinţă, ai scos de la păgânătate pe cinstită maica ta cea după trup, şi o ai adus la Tatăl cel Ceresc prin chinuire.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Tiranul zgâriindu-ţi faţa ta cu fier mucenice, n-a putut mişca tăria cugetului tău, fiind întărită în dragostea Celui ce a răbdat patimile cu trupul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Preasfântă Fecioară negrăit ai născut pe Sfântul sfinţilor, care pururea sfinţeşte pe cei credincioşi, şi cetele mucenicilor le împreună cu îngerii.

Irmosul: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne, Biserica strigă către Tine, de sângele demonilor curăţindu-se, cu sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Condac, glas 2:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Cu râvnă dumnezeiască spre Hristos fiind aprins, şi cu cinstita Cruce păzit, întărârea vrăjmaşilor şi îndrăznelile ai surpat Procopie, şi cinstita Biserică o ai înălţat, întru credinţă sporind, şi luminându-ne pe noi.

Icos: Gură de înţelegere dă-mi Cuvinte cela ce eşti fără început, mie celui ce voi să laud pe Procopie, viteazul Tău. Că ai bogăţie de milostivire Hristoase al meu, întru noianul cel nemăsurat al judecăţilor Tale; ca şi eu de întunericul sufletului să mă curăţesc, şi toată înşelăciunea minţii să o şterg, şi biserică sfinţeniei cu dumnezeieşti fapte făcându-mă, să cânt mucenicului cele după vrednicie, cela ce întru credinţă a sporit, şi ne-a luminat pe noi.

Sinaxar

În această lună, în ziua opta, pomenirea Sfântului marelui mucenic Procopie.

Stih: Se părea Procopie, că prin plecarea grumazului zice,
Taie-se, căci înşelăciunii jertfă nu voi aduce.
Procopie în a 8-a zi
De sabie se săvârşi.

Acest mucenic al lui Hristos, a fost pe vremea lui Diocleţian, trăgându-se din cetatea Elia, adică din Ierusalim. Născut din tată bine credincios, ce mărturisea pe Hristos, anume Hristofor şi din maică necredincioasă anume Teodosia care era slujitoare de idoli.

Pe care după moartea tatălui său aducându-l ea la Diocleţian care petrecea în Antiohia, l-au făcut duce Alexandriei. Care luând poruncă de la împăratul să muncească pe creştini, dacă a purces pe cale spre Alexandria, fără veste se făcură pe cale tunete şi fulgere, şi auzi un glas de la Cer, chemându-l pe nume, Neania; căci acesta îi era numele cel dintâi. Şi-i mustra calea, şi-l înfricoşa cu moarte, căci mergea să se lupte cu Dumnezeu, asupra creştinilor.

De aceea rugându-se sfântul ca să i se arate mai aievea cela ce-i grăia, i s-a arătat o Cruce în chipul cristalului, şi glas s-a făcut de la cruce zicând: Eu sunt Iisus cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu. Şi învăţându-l toată taina orânduielii credinţei noastre, se întoarse la Schitopoli, şi porunci de-i făcu o Cruce de aur şi de argint, după chipul ce i se arătase. Deci, îndată ce s-a gătit Crucea, s-a arătat pe ea închipuite trei icoane, având scriere evreiască, care arăta ale cui sunt icoanele; căci deasupra scria: Emmanuil, iar de o parte, scria Mihail, şi de altă parte, Gavriil. Deci Procopie închinându-se şi sărutând Crucea şi icoanele cele de pe dânsa, s-a întors în Ierusalim.

După aceea făcând izbândă mare asupra saracinilor, îl silea muma sa să aducă jertfă de mulţumire la idoli; iar el se vădi în cine crede, şi numaidecât a fost pârât de muma sa la împăratul că este creştin, şi împăratul a trimis poruncă la Ulchie ighemonul Chesariei Palestinei, ca să cerceteze pe sfântul şi fiindcă sfântul nu s-a plecat ca să jertfească la idoli, a fost bătut cumplit de către dânsul, şi băgat în temniţă mai mult mort; dar a fost slobozit din legături prin arătarea Domnului şi numit Procopie în loc de Neania.

După aceea l-a dus la capiştea idolilor, şi acolo surpând prin rugăciunea sa idolii care cu prea mărire prefăcându-se în apă s-a vărsat afară pe uşă. Deci, văzând minunea aceasta, trase la credinţa în Hristos pe ostaşii a două căpitănii, cu tribunii lor, anume Nicostrat şi Antioh şi douăsprezece femei singlitice, împreună şi cu maica sa Teodosia, care a crezut în Hristos prin minunea cea mai sus arătată.

Dintru care ostaşilor li s-au tăiat capetele, iar pe dânsele le-au muncit fără nici o milă, şi le tăiară sânii, şi le sfredeliră subţiorile cu sfredelul, şi le-au tăiat capetele, şi aşa au luat cununa muceniciei.

Apoi fu adus sfântul la întrebare de Flavian ighemonul, care poruncind oarecărui Arhelau, să-i dea cu sabia în pântece, şi el repezindu-se ca să facă aceasta, căzu mort la pământ.

După aceea întinseră pe sfântul şi-l strujiră, şi-l puseră pe jeratic de foc de-l arseră, şi-i turnară oţet peste arsuri, apoi primind în mâinile sale foc şi tămâie, îl ţinu nemişcat, ca să nu li se pară păgânilor că risipind focul a făcut jertfă la idoli; pe urmă după acestea toate, a fost spânzurat şi strujit şi legat de mâini, şi vrând să-l arunce într-un cuptor ars, el îl stâmpără şi-l răci cu semnul Crucii.

După aceea îşi luă sfârşitul de sabie, şi tăindu-i-se grumazii, se sui încununat la Cer.

Deci se săvârşeşte praznicul lui în Biserica sa mucenicească ce se află aproape de Helona, şi se numeşte Condilion.

Tot în această zi Sfânta Teodosia, maica Sfântului Procopie, care de sabie s-a săvârşit.

Stih: De nevoitor fiind Teodosia născătoare
A grăbit prin sabie a fi şi de nevoinţe purtătoare.

Tot în această zi, Sfintele douăsprezece femei singlitice, care de sabie s-au săvârşit.

Stih: De două ori câte şase tinere de bun neam sabia a omorât,
Care pe slavele cele pământeşti, gunoaie le-au socotit.

Tot în această zi, Sfinţii doi tribuni Antioh şi Nicostrat, care de sabie s-au săvârşit.

Stih: Nicostrat zice, voi suferi tăiere capului meu.
Iar Antioh, dar ce? Au doară nu am cap şi eu?

Tot în această zi, Sfântul mucenic Avda, care de sabie s-a săvârşit.

Stih: Odată pe sine-mi îndrăzneţ făcându-mă spre pătimire,
Bucurie am, zicea Avda, spre a sabiei tăiere.

Tot în această zi, Sfântul Teofil care în Sfântul muntele Atonului a sihăstrit la chilia Sfântului Vasilie, ce se află pe locul sfintei Mânăstiri a Pantocratorului, la anii o mie cinci sute patruzeci şi opt, și cu pace s-a săvârşit.

Stih: Viteazul Teofil pe Dumnezeu iubind.
Acum împreună cu Cel de el iubit sus se află locuind.

Tot în această zi, Sfântul noul mucenic Anastasie cel din Ioanina, carele a mărturisit în Constantinopol la anul o mie şapte sute patruzeci şi trei, de sabie s-a săvârşit.

Stih: Lui Atanasie îndoită cunună s-a împletit.
Ca cel ce prin sângiuri, preoţia a împodobit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi, Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persienesc tinerii lui Avraam, cu pofta bunei credinţe, mai vârtos decât cu văpaia focului fiind aprinşi au strigat: Bine eşti cuvântat în Biserica slavei Tale, Doamne.

Zdruncinându-ţi-se grumazii cu greutatea plumbului mucenice, nu simţeai, căci ai poftit să porţi pe grumazii tăi jugul cel prea uşor, al Celui ce S-a împreunat cu noi pentru milostivire.

Primind de la înălţime darul tămăduirilor, goneşti bolile, şi depărtezi de la oameni duhurile viclene, mucenice, strigând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul meu şi Domnul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Primind bătăile cele ca nişte ploi ale vrăjmaşilor fericite, şi tare arzându-te cu focul, ai ars păgânătatea, strigând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul meu şi Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Din Doamnă nestricată mai presus de fire se naşte Cuvântul, cel ce toate le zideşte cu cuvântul, vrând să mântuiască din necuvântare, pe cei ce prea slăvesc pogorârea Lui cea de bunăvoie.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi...

Arzându-te cumplit cu făclii, şi împungându-te cu frigări, şi la rănile cele de multă vreme primind de iznoavă zgârieturi, şi tare durându-te mucenice, strigai: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cu dreapta ta fericite ai dat palme întunecoaselor obraze ale dracilor, că aceasta o ai arătat judecătorului celui fărădelege, ca să ardă în jăratec, stându-i împotrivă mărite, şi strigând: Toate lucrurile binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Având temelie nesfărâmată pe piatra Hristos, prea fericite, te bucurai mărite Procopie, îngreuindu-te cumplit cu pietre, care te uşurau pe tine către bucurie fără de greutate, strigând: Toate lucrurile binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Iată toate neamurile te fericesc pe tine Fecioară, precum ai proorocit, că ai născut pe fericitul Dumnezeu, care face fericiţi pe cei ce urmează poruncile Lui cu credinţă şi strigă: Toate lucrurile binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Irmosul

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Mâinile întinzându-şi Daniel, gurile leilor cele deschise în groapă le-a încuiat şi puterea focului a stins, cu buna faptă încingându-se, tinerii cei iubitori de dreaptă credinţă, cântând: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, Piatra cea netăiată...

Vitejeşte câştigând sfârşitul cel dorit de tine, ţi-ai plecat lui Dumnezeu grumazii, şi lovindu-te cu sabia te-ai suit pe sângele tău ca pe o căruţă, şi ai alergat în sus către Dânsul, mucenice Procopie.

Cu dumnezeiasca putere a Duhului cea atotputernică izvorăşti râuri de tămăduiri, şi opreşti văpăile patimilor, şi taberele cele drăceşti le îneci, vrednicule de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe cei ce săvârşesc cu bucurie sfântă pomenirea ta, de toată îngrozirea, de toată boala, de toată primejdia mântuieşte-i Procopie, cu prea sfinţitele tale rugăciuni cele către Domnul şi Ziditorul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ziditorul soarelui şi al stelelor, şi a toată zidirea, lumină ne-a răsărit nouă Fecioară din pântecele tău cel purtător de lumină, pe care roagă-L neîncetat, să lumineze pe cei ce te laudă pe tine.

Irmosul: Hristos piatra cea netăiată de mână, cea din capul unchiului; din tine muntele cel netăiat Fecioară s-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta veselindu-ne, pe tine Născătoare de Dumnezeu te slăvim.

Luminânda

Podobie: Lumină neschimbată...

Chemarea ta Procopie ţi-a fost din Cer ca şi a lui Pavel, întru care asemenea după purtarea numelui adăugându-te, ai adus Domnului cete de mucenici cu care dimpreună te rogi pentru cei ce te laudă pe tine.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe norodul tău întăreşte-l în războaie Cuvinte, dând împăraţilor biruinţă asupra potrivnicilor, prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, pe care o ai dăruit părtinitoare creştinilor.

La Laude

Stihirile pe 4, glasul al 2-lea:

A lui Vizantie, singur glasul: Ca unul ce te-ai adaos întru Dumnezeu, ca unul ce ai îndrăzneală către Dânsul, şi totdeauna stai înaintea scaunului Lui, roagă-te purtătorule de chinuri, să se adauge toţi întru Dânsul, bine plăcând întru căi plăcute lui Dumnezeu şi în fapte dumnezeieşti, şi pe tine fericindu-te lauda mucenicilor, mare Procopie.

Glasul al 3-lea, a lui Ghermano: Fiind la vârstă tânăr, ai primit dumnezeiescul dar de la cele dintru înălţime, ca şi dumnezeiescul Pavel, şi cu toată înarmarea Crucii, ai surpat semeţiile vrăjmaşului celui cumplit, lauda mucenicilor, purtătorule de chinuri Procopie. Roagă-te pentru noi către Domnul, să se mântuiască sufletele noastre.

Glasul al 4-lea, a lui Ciprian: Laudă să cântăm lui Dumnezeu din buze de lut, la dumnezeiasca ta pomenire, Procopie mult pătimitorule; căci tu te-ai arătat ostaş curat al credinţei Cuvântului, ocărând în privelişte chipurile idolilor; iar acum te-ai apropiat către lumina Treimii, luminând cugetele noastre cu rugăciunile tale.

Glasul al 5-lea: Împodobindu-se astăzi Biserica cu puterea ta mucenice al lui Hristos, se veseleşte şi după vrednicie cinstind pomenirea ta cea pururea cinstită, strigă lăudându-se: Bucură-te, cela ce ai râvnit lui Pavel, şi ai ridicat Crucea lui Hristos, şi cursele potrivnicului le-ai sfărâmat; bucură-te, lauda mucenicilor, şi întărirea împăraţilor, Procopie mult pătimitorule, nu lipsi rugându-te pentru noi către Domnul, ca cel ce ai îndrăzneală podoaba purtătorilor de chinuri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *glasul al 8-lea*

Facere a lui Anatolie: Primind de la Dumnezeu chemare ca şi Pavel, mucenice Procopie, şi adăugându-te în Dumnezeu, cu nădejdea Crucii ai ruşinat bărbăteşte credinţa cea rea a tiranilor, cruzimea şi muncile. Drept aceea luptându-te, cu vrăjmaşii cei nevăzuţi, ai stătut împotriva păcatului până la sânge luptându-te, şi neîncetat te rogi Mântuitorului şi Dumnezeu, să dăruiască lumii pace şi sufletelor noastre mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Stăpână primeşte rugăciunile robilor tăi, şi ne izbăveşte pe noi din toată nevoia şi scârba.

A Crucii, a Născătoarei.

Podobie: Mucenicii Tăi Doamne…

Pe Cruce răstignit văzându-te Preacurata, ceea ce te-a născut pe Tine Doamne, şi stând aproape, plângând strigă: Fiule! Ce pătimeşti acestea cu trupul? Şi te sârguieşti să mă laşi pe mine fără de Fiu, Te grăbeşti ca să Te prea slăveşti, pentru ca să mă slăvesc eu prin patimile Tale.

De vei voi, vei cânta Slavoslovia cea mare, iar de nu, vei cânta Stihoavna din Octoih.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, *a mucenicului glasul al 6-lea*

Veniţi toate marginile pământului, să alcătuim ceată duhovnicească, cântând cu glas de trâmbiţă, şi să aducem cântări de mulţumire, zicând: Bucură-te, ostaşule al lui Hristos, mucenice Procopie, că pentru dragostea Lui ai pătimit fericite; bucură-te, cel ce ţi-ai dat trupul spre rănile cele cumplite, pentru veşnica şi cu adevărat fericita viaţă; bucură-te, cela ce cu suflet nesăţios neîncetat te îndulceşti de Hristos Dumnezeul nostru. Pentru aceasta roagă-te pentru cei ce cu credinţă săvârşesc slăvită pomenirea ta, ca să se izbăvească de toată mânia şi stricăciunea şi munca.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei de Dumnezeu)

Podobie: A treia zi ai înviat...

Născătoare de Dumnezeu prea lăudată, ceea ce singură eşti folositoarea creştinilor, prefacerea celor scârbiţi, sănătatea celor bolnavi, împăciuirea celor în-

vrăjbiţi, liniştea celor înviforaţi, mântuieşte cetăţile şi noroadele, Preasfântă Fecioară Marie.

A Crucii, a Născătoarei

Pironitu-m-am dar pe Cruce ca un om, şi M-am omorât şi în mormânt M-am pus ca un mort; dar ca un Dumnezeu, Maică Fecioară curată, iarăşi Mă voi scula a treia zi întru slavă.

Şi cealaltă slujbă a Utreniei după rânduială şi Otpustul.

Canon de rugăciune către Sfântul mare mucenic Procopie

Canon de rugăciune către Sfântul mare mucenic Procopie (s.v. 8 iulie / s.n. 21 iu-lie):

https://www.academia.edu/104351086/Canon_de_rug%C4%83ciune_c%C4%83tre_Sf%C3%A2ntul_mare_mucenic_Procopie_8_iulie_

https://archive.org/details/canon_20230708

https://www.slideshare.net/slideshow/canon-de-rugaciune-catre-sfantul-mare-mucenic-procopie-s-v-8-iulie-s-n-21-iulie/270372573

***

Troparul Sfântului mare mucenic Procopie, glasul al 8-lea: Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare, sfinte, ai lăsat credinţa părintească cea rea şi slujbele cele orânduite şi râvnind după Hristos, ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, mare mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

facere a lui Teofan

Cântarea 1

Irmos: Adâncul Mării Roşii, cu urme neudate, pedestru trecându-l Israel cel de de mult, cu mâinile lui Moise în chipul Crucii puterea lui Amalec, în pustie, a biruit.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce eşti luminat cu bogatele raze ale Duhului, mântuieşte de negura patimilor şi de primejdii pe cei ce cinstesc această sfântă şi purtătoare de lumină prăznuire a ta, Sfinte mucenice Procopie.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chemarea ta, Sfinte Procopie, nu a fost de la oameni, ci de la cer te-a vânat Hristos, precum odinioară pe Pavel, făcându-te cu adevărat mărturisitor al patimilor Lui.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În locul ostăşiei celei vremelnice ai luat în schimb ostăşia cea veşnică şi în locul împăratului celui muritor, ai ales a sluji pe Cel Nemuritor, care ţi-a dat Împărăţia cea nestricăcioasă, prea fericite Procopie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Născut-ai pe Cel din fire Ziditor, care cu adevărat ne-a îndumnezeit cu unirea Sa cea mai presus de minte, Născătoare de Dumnezeu, prea lăudată. Pe Acela roagă-L neîncetat să lumineze pe cei ce te laudă pe tine.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu în înţelepciune...

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În mijlocul Crucii prea slăvit ţi S-a arătat ţie Hristos, învăţându-te de faţă pogorârea Sa cea către noi şi pe tine te-a chemat la pătimire.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Locaş şi stâlp ridicându-te pe tine Dumnezeiescului Duh şi fiind plin de râvnă dumnezeiască, ai sfărâmat capiştile demonilor şi idolii cei fără de suflet, Sfinte mucenice Procopie.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiindu-ţi făcut trupul şuviţe, ai lepădat hainele cele de piele şi te-ai îmbrăcat cu podoaba nestricăciunii şi aşa ai golit de putere pe vicleanul diavol, mucenice Procopie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Izbăveşte-mă de toată potrivnica năvălire a şarpelui, Maică Fecioară curată şi luminează inima mea, care cu credinţă te măreşte pe tine, Ceea ce eşti fără de prihană.

Irmosul: Nu în înţelepciune şi în putere şi în bogăţie ne lăudăm, ci întru Tine Înţelepciunea Tatălui cea ipostatică, Hristoase. Că nu este sfânt afară de Tine, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 4-a

Irmos: Ridicat pe Cruce văzându-Te Biserica pe Tine, Soarele dreptăţii, a stat întru a sa rânduială, precum se cuvine grăind: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin dumnezeieştile înălţări către Stăpânul, ai surpat pe tiranul cel trufaş, care se înălţa cu puterea necredinţei, grăind: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătatu-ţi-S-a ţie Izbăvitorul, când erai închis în temniţă, Sfinte Procopie, umplându-te de îndrăznire, dându-ţi şi numire pe potriva dobândirii tale plină de daruri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce erau acoperiţi cu negura necredinţei, văzându-ţi chipul tău luminat cu darul cel dumnezeiesc, au luat lumina credinţei prin insuflarea cea dumnezeiască.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cu rugăciunea ta cea neadormită, pe mine cel îngreuiat de somnul lenevirii, deşteaptă-mă către zorile pocăinţei şi mă izbăveşte, Stăpână, ceea ce singură ai născut pe Mântuitorul.

Cântarea a 5-a

Irmos: Necredincioşii nu vor vedea slava Ta, Hristoase; dar noi pe Tine, Unul-Născut, strălucirea slavei Dumnezeirii Tatălui, de noapte mânecând, Te lăudăm, Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lumina cuvintelor tale, Sfinte mucenice Procopie, prin sângele muceniciei au adus oaste plecată lui Hristos Dumnezeu şi aceia au moştenit împărăţia cea nemişcată împreună cu tine.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Femeile cele din Singlit, lepădându-se de neam şi de cinstea cea cu mândrie şi alegând a muri pentru Tine, Cuvinte Nemuritorule, s-au arătat părtaşe Singli-tului celui de sus.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Femeile cele mărite, care au dorit de împărăţia Ta, Mult Milostive, fiind aprinse la suflet cu focul cel dumnezeiesc, au defăimat trupul şi schingiuirea cea fără de milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Zămislind pe Emanuel, Dumnezeu cu trup L-ai născut, spre înnoirea oamenilor, Preasfântă fără de prihană pe Acela roagă-L pururea să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea a 6-a

Irmos: Jertfi-voi Ţie cu glas...

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din limba ta cea curgătoare de miere, curgeau învăţături picurătoare de miere şi cu adevărat izbăveau de amărăciunea nedumnezeirii pe cei ce cu bună credinţă alergau către tine, mucenice Procopie.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Câştigând tu, mucenice, drept maică dreapta credinţă, ai întors de la păgânătate pe cinstită maica ta cea după trup şi ai adus-o la Tatăl cel Ceresc, prin chinuire.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Tiranul, zgâriindu-ţi faţa ta cu fierul, mucenice, n-a putut mişca tăria cugetului tău, căci era întărită cu dragostea Celui ce a răbdat patimile cu trupul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Preasfântă Fecioară, în chip de negrăit ai născut pe Sfântul sfinţilor, care pururea sfinţeşte pe cei credincioşi şi cetele mucenicilor le împreunează cu îngerii.

Irmosul: Jertfi-voi Ţie cu glas de laudă, Doamne, Biserica strigă către Tine, de sângele demonilor curăţindu-se, cu sângele cel curs prin milostivire din coasta Ta.

Condac, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

Cu râvnă dumnezeiască spre Hristos fiind aprins şi cu cinstita Cruce păzit, întărâtarea vrăjmaşilor şi îndrăznelile ai surpat, Sfinte mucenice Procopie şi cinstita Biserică ai înălţat-o, întru credinţă sporind şi luminându-ne pe noi.

Cântarea a 7-a

Irmos: În cuptorul persan tinerii lui Avraam, cu dorirea dreptei credinţe, mai vârtos decât cu văpaia focului fiind aprinşi, au cântat: Binecuvântat eşti, în Biserica slavei Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiindu-ţi zdruncinaţi, grumajii cu greutatea plumbului, mucenice, nu simţeai, căci ai dorit să porţi pe grumajii tăi jugul cel uşor al Celui ce S-a împreunat cu noi, din milostivire.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Primind de sus darul tămăduirilor, goneşti bolile şi depărtezi de la oameni duhurile cele viclene, mucenice, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul meu şi Domnul.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Primind bătăile cele ca nişte ploi ale vrăjmaşilor, fericite şi tare fiind ars cu focul, ai ars păgânătatea, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul meu şi Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Din Doamnă nestricată mai presus de fire Se naşte Cuvântul, cel ce toate le zideşte cu cuvântul, vrând să mântuiască din necuvântare pe cei ce prea slăvesc pogorârea Lui cea de bunăvoie.

Cântarea a 8-a

Irmos: Mâinile întinzându-şi...

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiind ars cumplit cu făclii şi împuns cu frigări şi la rănile cele vechi primind din nou zgârieturi şi tare durându-te mucenice, cântai: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dreapta ta, fericite, ai pălmuit întunecoşii obraji ai demonilor şi ai arătat judecătorului celui fără de lege ca să ardă aceasta în jeratic, stându-i împotrivă, mărite şi cântând: toate lucrurile, binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Având temelie nesfărâmată pe Piatra Hristos, prea fericite, te bucurai, mărite Procopie, fiind împovărat cumplit cu pietre, care te uşurau pe tine către bucuria cea fără de greutate, cântând: toate lucrurile, binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Iată, toate neamurile te fericesc pe tine, Fecioară, precum ai proorocit. Că ai născut pe fericitul Dumnezeu, care face fericiţi pe cei ce urmează poruncilor Lui cu credinţă şi cântă: toate lucrurile, binecuvântaţi şi lăudaţi pe Domnul.

Irmosul:

Să lăudăm să binecuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Mâinile întinzându-şi Daniel, gurile leilor cele deschise în groapă le-a încuiat şi puterea focului a stins, cu buna faptă încingându-se, tinerii cei iubitori de dreaptă credinţă, cântând: Binecuvântaţi, toate lucrurile Domnului, pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, Piatra cea netăiată...

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vitejeşte câştigând sfârşitul cel dorit de tine, ţi-ai plecat lui Dumnezeu grumajii şi fiind lovit cu sabia, te-ai suit pe sângele tău ca pe o căruţă şi ai alergat în sus către Dânsul, Sfinte mucenice Procopie.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu dumnezeiasca putere cea atotputernică a Duhului izvorăşti râuri de tămăduiri şi opreşti văpăile patimilor şi taberele cele demonice le îneci, vrednicule de minune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe cei ce săvârşesc cu bucurie sfântă pomenirea ta, izbăveşte-i de toată îngrozirea, de toată boala, de toată primejdia, Sfinte Procopie, cu sfintele tale rugăciuni cele către Domnul şi Ziditorul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ziditorul soarelui şi al stelelor şi a toată zidirea lumină ne-a răsărit nouă, Fecioară, din pântecele tău cel purtător de Lumină. Pe Acela roagă-L neîncetat să lumineze pe cei ce te laudă pe tine.

Irmosul: Hristos, Piatra cea netăiată de mână, cea din capul unghiului, din tine, Muntele cel netăiat, Fecioară, s-a tăiat, adunând firile cele osebite. Pentru aceasta, veselindu-ne, pe tine, Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Precum mai înainte a chemat Hristos din cer pe Pavel, aşa te-a chemat şi pe tine către credinţă, Sfinte Procopie înţelepte, ştiind mai dinainte frumuseţea cea dumnezeiască a inimii tale. Pentru aceea, vitejeşte te-ai nevoit, propovăduind patimile şi venirea lui Hristos către oameni, prea fericite.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Nădejdea creştinilor, Preasfântă Fecioară, roagă-te neîncetat lui Dumnezeu, celui pe care L-ai născut mai presus de înţelegere şi de cuvânt, împreună cu Puterile cele de sus, ca să ne dea iertare de păcate şi îndreptare vieţii, nouă tuturor, celor ce cu credinţă şi cu dragoste te mărim pururea.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Mormântul Tău, Mântuitorule, ostaşii străjuindu-l, morţi s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Mieluşeaua cea neîntinată, văzându-şi Mielul şi Păstorul mort, Spânzurat pe Cruce, tânguindu-se, zicea, văitându-se ca o maică: cum voi suferi smerenia Ta cea mai presus de cuvânt, Fiul meu şi patimile cele de bunăvoie, Preabunule Dumnezeu?

Acatistul Sfântului mare mucenic Procopie

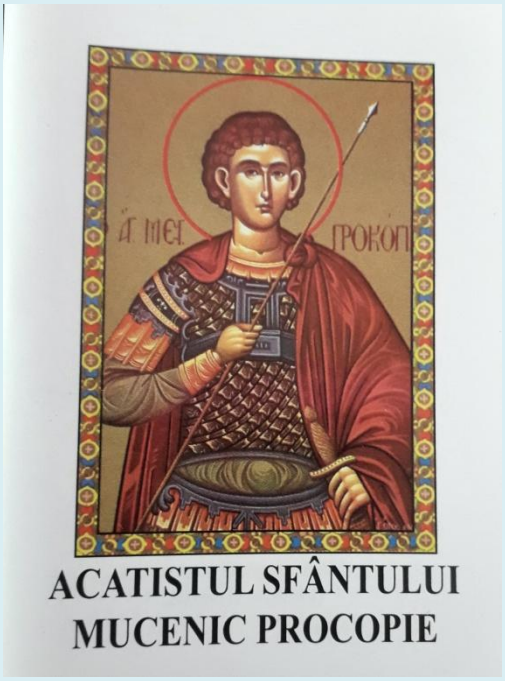

Acatistul Sfântului mare mucenic Procopie (s.v. 8 iulie / s.n. 21 iulie):

https://www.academia.edu/50910693/Acatistul_Sf%C3%A2ntului_mare_mucenic_Procopie_8_iulie_

https://archive.org/details/ac._20210817

https://www.slideshare.net/slideshow/acatistul-sfantului-mare-mucenic-procopie-s-v-8-iulie-s-n-21-iulie/270372607

****

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Sfantului mare mucenic Procopie - 8 iulie - slujitor Dani:
https://www.youtube.com/watch?v=xCIjajfNJ6E

Acatistul Sfântului marelui mucenic Procopie - Părintele Mircea Stoleriu:
https://www.youtube.com/watch?v=FuTOBJEUc6Y

***

Tropar: Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare sfinte, ai lăsat credinţa părintească cea rea şi slujbele cele orânduite; şi râvnind după Hristos, ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, mare mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

&&&

Condacul 1

Din cer, ca şi pe Pavel te-a vânat Hristos Domnul, Sfinte mare mucenice Procopie, arătându-ţi-se chipul Crucii strălucind în văzduh mai mult decât soarele, şi Însuşi Stăpânul tuturor cu tine a vorbit, cutremur pământului făcându-se şi strălucire de multe fulgere şi tunete înfricoşate; pentru aceasta acum noi toţi, cu bucurie strigăm ţie: ***Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!***

Icosul 1

Chemarea ta, alesule între mucenici, nicicum nu a fost de la oameni, ci din cer *Mântuitorul Hristos, cu dumnezeiescul şi prea dulcele Său glas ţi-a mărturisit zicând: "Eu sunt Iisus cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu!"* drept care auzi de la noi unele ca acestea:
Bucură-te, că în sfânta cetate a Ierusalimului în copilărie ai crescut;
Bucură-te, că cinstitul tău părinte Hristofor, prin mucenicie la Domnul a trecut;
Bucură-te, că maicii tale, Teodosia, cu ascultare şi blândeţe te-ai supus;
Bucură-te, că prin rugăciunile tale şi dânsa, mai târziu, la cer muceniceşte s-a dus;
Bucură-te, că oaste vremelnică, pentru cea a Împăratului ceresc ai defăimat;
Bucură-te, că de Acela te-ai învrednicit a fi chemat ales şi binecuvântat;
Bucură-te, că de cuvintele nebunului tiran Diocleţian nu te-ai amăgit;
Bucură-te, că Adevărul Hristos ţi-a descoperit, taina credinţei şi te-a primit;
Bucură-te, că bogăţia, cinstea şi slava pământească gunoaie le socoteai;
Bucură-te, că la frumuseţile Raiului şi la cununa nestricăcioasă gândeai;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 2-lea

Voind Domnul Iisus ca pe cei păcătoşi din stăpânirea diavolului să-i izbăvească, pe cei pierduţi să-i caute şi pe cei morţi să-i învieze, Cruce luminoasă ţi-a arătat în văzduh şi dumnezeiescul glas a grăit către tine: ***"De n-aş fi fost Fiul lui Dumnezeu, apoi cum aş fi fost viu după moarte?"*** După cuvântul acesta Crucea s-a suit la cer, iar noi luând minunile dumnezeieştii pronii celei de oameni iubitoare, cântăm din inimi recunoscătoare: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

O, Nianie, mare este chemarea ta căci după aceasta iar s-a auzit glas din înălţimea cerului zicându-ţi: ***"Cu semnul acesta pe care l-ai văzut, vei birui pe vrăjmaşii tăi şi pacea Mea va fi cu tine!"*** Astfel şi tu, precum Saul oarecând, prin arătarea Domnului în cale, din prigonitor vas ales te-ai făcut. Cum dar nu-ţi vom grăi aşa:
Bucură-te, că de nedreapta poruncă a pământescului împărat te-ai lepădat;
Bucură-te, că luminându-te prin glas dumnezeiesc, la chemarea cerească ai alergat;
Bucură-te, că minunata vedenie te-a umplut de duhovnicească bucurie;
Bucură-te, doritorule de cerească slavă ce covârşeşte orice veselie;
Bucură-te, că argintarului din Schitopol cruce asemenea celei cereşti i-ai poruncit;
Bucură-te, că şi temerea acelui de păgânească poruncă o ai risipit;
Bucură-te, că aurul tău n-ai cruţat pentru sfinţitul odor;
Bucură-te, că văzându-l te-ai bucurat plinind al tău dor;
Bucură-te, că săvârşită fiind Crucea, pe ea s-au arătat trei feţe închipuite cu evreieşti slove deasupra ei scrise;

Bucură-te, că numele cel mare - Emmanuil - deasupra, iar în părţi - Mihail şi Gavriil - erau puse;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 3-lea
Acestea văzându-le aurarul se minuna şi nu se pricepea cine le-a însemnat pe acelea, nimeni nefiind în casă fără numai el singur şi luând o unealtă voia să şteargă întipărirea aceea, dar nu putea căci mâna i se făcuse nelucrătoare şi uscată. Iar noi înţelegând prea slăvitele Sale lucrări mântuitoare, lăudăm pe Dumnezeu cel în toate zilele cu noi, cântându-i: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea
Văzând tu Crucea, Sfinte Procopie, ai întrebat pe argintar: "Ale cui sunt feţele acestea şi pentru cine sunt închipuite?" iar el cu jurământ ţi-a grăit: "Când am isprăvit lucrul s-au arătat aceste feţe de sineşi, singure închipuite şi nu ştiu ale cui sunt şi am voit să le şterg pe dânsele, dar nu am putut că mâna mea amorţea". Acestea auzind şi minunându-ne, cu bună cinstire şi cu puterea Sfintei Cruci ai cunoscut:
Bucură-te, că închinându-te ei, lăudai pe Cel în care ai crezut;
Bucură-te, că învelind-o în mătase, Crucea mereu cu tine purtând-o o cinsteai;
Bucură-te, că de atunci pe creştini apărai şi pe păgâni supuneai;
Bucură-te, că înarmându-te cu nebiruita armă, ţinuturi barbare ai robit;
Bucură-te, că şi pe diavoli nevăzuţii vrăjmaşi, prin puterea ei i-ai biruit;
Bucură-te, căci darul Sfintei Cruci te-a împuternicit şi te-a luminat;
Bucură-te, că pe mulţi la credinţă în Hristos i-ai îndrumat;
Bucură-te, că pentru noi la PreaSfânta Treime pururea în cer mijloceşti;
Bucură-te, că podoabă a Bisericii drepslăvitoare şi îndulcire minţilor eşti;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 4-lea
Fiind tu în cetatea ta, Ierusalim, te-au rugat cetăţenii lui şi locuitorii din satele dimprejur să îi izbăveşti de răutatea barbarilor şi de strâmbătăţile ce li se făceau de ei prin năvăliri, prădăciuni şi răpiri. Iar tu ca un viteaz, nădăjduind în puterea Sfintei Cruci, ieşind ostaşii tăi i-ai biruit desăvârşit şi ai slobozit pe cei robiţi, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea
"Iisuse Dumnezeule, fii mie spre ajutor nădejdii mele!"- se ruga Sfântul Procopie cu inima îndurerată, şi i-a venit glas dintru înălţime zicându-i: "Nădăjduieşte, Neania, că Eu, Domnul Dumnezeul Tău sunt cu tine!" Iar el, auzind glasul acela, de mare îndrăzneală umplându-se şi strălucita biruinţă dobândind, după cuviinţă îi aducem aceste laude:
Bucură-te, că pe barbari tu până în sfârşit i-ai biruit;

Bucură-te, că ai biruit desăvârşit pe vrăjmaşi prin credinţă tare;
Bucură-te, că nădejdea şi dragostea în inima ta s-au făcut izvoare;
Bucură-te, că maica ta cu bucurie te-a întâmpinat;
Bucură-te, că şi pe ea taina creştinătăţii o ai învăţat;
Bucură-te, că idolii de aur şi de argint din casa ei i-ai zdrobit;
Bucură-te, că pe aceia făcuţi bucăţi, săracilor i-ai împărţit;
Bucură-te, nebiruitule de nici o oaste pământească;
Bucură-te, că te-ai învrednicit de ceata cea cerească;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 5-lea

Zis-ai maicii tale ca singură să întrebe pe idoli cine ţi-a ajutat în luptă şi nu era glas, nici auzire; drept aceea tu, fericite, ţinând Crucea în mână te-ai umplut de dumnezeiască râvnă şi ai început a zdrobi neînsufleţiţii idoli, la pământ arun-cându-i şi cu picioarele călcându-i, lui Dumnezeu celui Atotputernic aducându-i cântarea îngerească: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

O, mare mucenice Procopie, în vremea ce tu ai dăruit aurul şi argintul din idolii sfărâmaţi de tine săracilor care s-au veselit, născătoarea ta, lepădând dragostea cea de fiu, degrabă a alergat la Antiohia jeluindu-se tiranului Diocleţian; iar acela o mângâia zicându-i că te va întoarce la zei cu îmbunări sau cu îngroziri. Dar noi te fericim aşa;
Bucură-te, de mari şi strălucite biruinţe purtătorule;
Bucură-te, al dreptei şi bunei credinţe nevoitorule;
Bucură-te, că s-a lămurit ca aurul în foc nădejdea ta cea tare;
Bucură-te, că în ispite grele te-ai arătat vrednic de a ta de sus chemare;
Bucură-te, că ighemonul Iust din poruncă împărătească te-a căutat;
Bucură-te, că tu înaintea lui cu tărie şi cu vitejie neclintită i-ai stat;
Bucură-te, că hulele tiranului asupra lui Hristos nu le-ai suferit;
Bucură-te, că ticăloasa lui scrisoare rupând-o ai nimicit;
Bucură-te, că doar lui Hristos şi Bisericii Lui ai voit să slujeşti;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 6-lea

Zicând ighemonului Iust: ***"Eu sunt creştin, iar tu fă ceea ce ţi s-a poruncit; pentru că eu singur mă aduc jertfă lui Hristos, Dumnezeul meu"***, i-ai aruncat în faţă brâul dregătoriei tale şi primind chinurile cele cumplite şi curgând sân-gele tău şiroaie, ziceai păgânilor celor de faţă ce lăcrimau pentru tinereţile tale: ***"Nu plângeţi pentru mine, ci pentru pierzania sufletelor voastre, acelea fiind vrednice de plâns, căci se vor munci în iad fără de sfârşit"***, iar nu cei ce vor cânta în veci lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Cutremur mare se făcu la miezul nopţii în cetate, căci Domnul Iisus venind cu îngerii săi să cerceteze pe robul său cel credincios, lumină mare a strălucit în temniţă şi uşile deschizându-se, legăturile tuturor celor de acolo s-au dezlegat, şi doi îngeri s-au arătat cu asemănare de tineri prea frumoşi. De unele ca acestea uimindu-ne, primeşte de la noi acum:

Bucură-te, că ridicându-ţi ochii spre cer întărire de la Dumnezeu ai primit;
Bucură-te, că şi prin tine prea sfântul Său nume în lume s-a proslăvit;
Bucură-te, că în temniţă fiind aruncat Terentie temnicerul umilindu-se te-a îngrijit;
Bucură-te, căci cutremur în cetate făcându-se, Domnul Hristos cu îngerii Săi a venit la tine;
Bucură-te, că îngerilor cu smerită înţelepciune tu le-ai grăit;
Bucură-te, că arătându-ţi-se în slavă nespusă Mântuitorul te-a tămăduit;
Bucură-te, că botezându-te de El te-ai născut de sus pentru veacul ce va să fie;
Bucură-te, căci cu dumnezeiescul Său glas ţi-a zis: ***"De acum nu te vei mai numi Neania, ci Procopie"***;
Bucură-te, că Domnul apoi s-a urcat la cer, iar inima ţi s-a umplut de negrăită dulceaţă cerească;
Bucură-te, şi nu ne lăsa nici pe noi să ne abatem de la adevărata viaţă duhovnicească;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 7-lea

"Îmbărbătează-te şi te întăreşte pentru că, împuternicindu-te, vei putea să aduci Tatălui Meu turmă aleasă", ai auzit de la Domnul Dumnezeul tău, şi bucurându-te şi spăimântându-te ai căzut la pământ şi te-ai închinat Lui, rugându-L să te întărească în pătimiri, ca să nu te temi de cumplitele chinuri. Iar Domnul ţi-a zis: ***"Nu te teme, că eu sunt cu tine!"*** pentru care cu toată inima ta I-ai cântat: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Minunata arătare aducîndu-ţi aleasă, duhovnicească urmă a rănirilor dinainte, căci ai nădăjduit spre Dânsul şi ţi-a ajutat şi ţi-a înflorit trupul tău. Pentru aceasta cu netăcute glasuri îţi cântăm:

Bucură-te, că temnicerul ighemonului dumnezeiasca arătare i-a vestit;
Bucură-te, că acela ce te credea mort, de mirare a amuţit;
Bucură-te, că întrebat de ostaşi de eşti viu, dumnezeieştile minuni nu s-au ascuns;
Bucură-te, că ***"Sunt viu şi sănătos, cu darul Dumnezeului meu"***, ai răspuns;
Bucură-te, că ostaşul ighemonului toate acestea i-a spus;
Bucură-te, că acela la judecată de faţă iarăşi te-a adus;
Bucură-te, că privelişte îngerilor şi oamenilor te-ai făcut;

Bucură-te, că ai înviat prin har şi de sus te-ai născut;
Bucură-te, că ai înşelat pe vicleanul ighemon care socotea că zeii te-au vindecat;
Bucură-te, că mergând în capiştea idolească pe toţi idolii i-ai zdrobit şi i-ai sfărâmat;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 8-lea
"Dumnezeul creştinilor ajută-ne nouă!" a strigat cu spaimă poporul păgânesc văzând că, prin rugăciunea mucenicului din porunca lui Dumnezeu idolii cei sfărâmaţi s-au prefăcut în firea apei făcându-se părâu ce curgea din capişte pe uşi. Apoi nedumeritul ighemon porunci să te întindă iarăşi, unde venind la tine Nicostrat şi Antioh, tribunii a două cete de ostaşi, I-ai adăugat la oastea Împăratului ceresc prin botezarea lor de către Leontie episcopul, cu toţii împreună aducând lui Dumnezeu cântarea: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea
A doua zi ighemonul venind la divan în privelişte, ostaşii aceia stând înaintea lui cu mare glas prea măreau pe Hristos, mărturisindu-se creştini şi arătându-se gata spre chinuri şi moarte pentru El. Iar tiranul neputându-l îndupleca să se lepede de Domnul şi să se întoarcă iarăşi la zei i-a osândit la tăierea de sabie înaintea ta, mucenice, pentru care te lăudăm zicând:
Bucură-te, că prin rugăciunile şi sfaturile tale ostaşii au venit la credinţă;
Bucură-te, că prin iubitorul de oameni Hristos a primit a lor frumoasă nevoinţă;
Bucură-te, că pentru Domnul Iisus ei şi-au pus sufletele lor;
Bucură-te, că s-au încununat prin primirea în mucenicescul sobor;
Bucură-te, că îmbunătăţitul Evlavie i-a îngropat cu aleasă cinstire;
Bucură-te, că douăsprezece femei de bun neam ţi s-au alăturat spre pătimire;
Bucură-te, că ele se rugau: "Primeşte-ne pe noi Doamne, în cămara ta cerească!"
Bucură-te, că Teodosia, maica ta pe Dumnezeu prin ele, începu să-l cunoască;
Bucură-te, că Hristos le-a primit pe ele şi le-a încununat;
Bucură-te, că prin credinţă tare, pe satana l-au ruşinat;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 9-lea
"Domnul nostru, pe care tu nu-l vezi, ca şi orbii care nu văd soarele, ne stă în faţă, aici, ajutându-ne!" l-au mustrat pe înrăutăţitul ighemon sfintele femei fiind arse cu fier înroşit, iar Teodosia, maica sfântului, umplându-se de râvnă privind la pătimirea lor a strigat cu glas mare: "Şi eu sunt roabă Celui răstignit - Hristos Dumnezeu", voind să înveţe şi ea cântarea cerească: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea
Mare bucurie s-a făcut ţie, Sfinte Procopie, când ai văzut pe maica ta împreună cu mărturisitoarele lui Hristos în temniţă şi auzind de la dânsa că inima ei s-a

zdrobit de umilinţă şi o rază a răsărit în mintea sa, cunoscând înşelăciunea deşerţilor zei şi crezând în Unul şi Adevăratul Dumnezeu, cel mărturisit de tine şi de sfintele femei; pentru aceasta îţi cântăm:
Bucură-te odrăslire aleasă din rădăcini binecuvântate;
Bucură-te, că pe mulţi ai povăţuit la adevăr şi dreptate;
Bucură-te, că ai lepădat idolatria păgânească cea pângărită;
Bucură-te, că ai venit la calea cea de Dumnezeu iubită;
Bucură-te, că ai înduioşat inimile cele împietrite;
Bucură-te, luminătorule al minţilor celor întunecate;
Bucură-te, că fericita Teodosia slujeşte în temniţă sfintelor femei;
Bucură-te, că de acolo ai pregătit, prin episcopul Leontie, şi botezul ei;
Bucură-te, că întunericul rătăcirii din multe suflete l-ai risipit;
Bucură-te, că acelea, prin tine, pe Iisus veşnicul Împărat l-au iubit;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 10- lea

Puse înainte la judecată de nedreptul ighemon, fericita Teodosia l-a mustrat pentru nebunia păgânătăţii lui şi fiind dată la chinuri cumplite sfintele femei se rugau la Dumnezeu s-o întărească, iar apoi auzind că toate au fost osândite la tăiere de sabie, s-au dus la moarte cu veselie şi cu bucurie ca la un ospăţ de nuntă, într-o glăsuire cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10- lea

Dumnezeiasca judecată îl ajunse pedepsindu-l pe ticălosul ighemon care căzând în nişte friguri groaznice în aceeaşi noapte muri. Dar cuvântul lui Dumnezeu creştea şi se înmulţea, în toate zilele mulţi bărbaţi şi femei primind credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos prin învăţătura ta, Sfinte Procopie, şi prin minunile ce se făceau de tine; pentru aceasta, veselindu-ne îţi cântăm:
Bucură-te, că, biruit de sfintele femei, ighemonul pe tine rău s-a mâniat;
Bucură-te, că pentru încununarea lor pe cerescul Împărat l-ai lăudat;
Bucură-te, că tu atunci şi alte rele pătimiri ai primit;
Bucură-te, că şi în acelea ai rămas ca un stâlp neclintit;
Bucură-te, că şi de vrăjmaşul tău cel nevăzut, Dumnezeu te-a scăpat;
Bucură-te, că pe mulţi din izvorul dreptei credinţe i-ai adăpat
Bucură-te, că prin învăţătură şi minuni te-ai arătat adevărat lucrător;
Bucură-te, vindecătorule al bolnavilor, îndrăciţilor şi neputincioşilor;
Bucură-te, că necredincioşii prin tine vin la Dumnezeu;
Bucură-te şi roagă-te să fiu primit întru pocăinţă şi eu;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 11-lea

Alt ighemon, cu obiceiul mai cumplit decât cel dintâi, venind în Cezareea Palestinei şi aflând despre tine Sfinte Procopie, te-a adus fără întârziere înaintea

judecăţii sale spre cercetare în vreme ce inima ta cea neînfricată, cânta neîncetat lui Dumnezeu, celui în Treime închinat: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Hulele acelui rătăcit asupra lui Hristos Dumnezeu nesuferind, prea înţelepte mucenice, din cărţile elineşti multe învăţături şi pilde i-ai adus spre lămurirea dumnezeieştii iconomii şi pronii celei iubitoare de oameni; pentru care bine-cuvântăm zicând:

Bucură-te, ritor al tainelor credinţei creştine prea ales;
Bucură-te, că din dumnezeieştile Scripturi bogate roade ai cules;
Bucură-te, că şi din cărţi elineşti, ca albina înţeleaptă ai ştiut să aduni;
Bucură-te, biruitorule în cuget, grai şi faptă, vrednicule de cereşti cununi;
Bucură-te, că auzindu-te păgânii cuvânt de răspuns nu au;
Bucură-te, că după Iust, acum biruieşti şi pe Arhelau;
Bucură-te, că acela voind să te ucidă a pierit;
Bucură-te, că Domnul binevoind, ai biruit;
Bucură-te, că iarăşi la temniţă şi chinuri ai fost dat;
Bucură-te, viteaz nebiruit de diavol, frică şi păcat;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 12-lea

"Dreapta Domnului a făcut putere şi tot ea m-a înălţat", grăia mucenicul cu ochii trupeşti şi lăuntrici ridicaţi către cer, având mâna întinsă pe cărbunii aprinşi, apoi spânzurat de mâini cu grele pietre legate de picioare, iar la sfârşit în cuptor aprins fiind aruncat, în mare uimire şi nedumerire se afla păgânească adunare, căci nu ştia puterea cântării celei sfinte: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Flacăra din cuptor ieşind şi arzând pe toţi păgânii ce erau împrejur, iar tu rămânând nevătămat, ighemonul a hotărât să ţi se taie capul cu sabia. Şi cerând timp de rugăciune, înălţându-ţi mâinile şi ochii spre cer, te-ai rugat pentru cetate, pentru popoare, pentru sărmani şi văduve, pentru biruinţa sfintei şi dreptei credinţe a Bisericii lui Hristos, să se înmulţească şi să strălucească până la sfârşitul veacului; pentru care, cu dragoste cântăm:

Bucură-te, că ai fost bătut cu vine de bou şi împuns cu ţepuşe de fier înroşite;
Bucură-te, că se cutremură păgânii uimiţi de a ta putere şi virtute;
Bucură-te, că nu bagi în seamă mâna ce-ţi ardea pe jertfelnicul închinăciunii;
Bucură-te, că mintea-ţi tinzând spre Dumnezeu, intrarea cereştilor porţi ai aflat;
Bucură-te, că oasele-ţi întinse de greutatea pietrelor ieşeau din loc;
Bucură-te, că în cuptorul aprins nici cum nu te-ai vătămat de foc;
Bucură-te, că hotărârea de moarte prin sabie bucuros ai primit;
Bucură-te, că prin a ta viaţă şi moarte Dumnezeu a fost prea slăvit;
Bucură-te, rugător neîncetat pentru popoare, Ortodoxie şi lume;

Bucură-te, că Dumnezeu a făcut pretutindeni slăvit al tău nume;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, minunatule şi fericite mucenice Procopie, primind nevrednica noastră laudă ca pe o gângurire pruncească, roagă pe Domnul slavei să ne întărească şi pe noi cu puterea Sa cea dintru înălţime ca izbăvindu-se de cursele trupului, diavolului şi lumii, de chinurile cele fără de sfârşit să ne izbăvim, şi împreună cu tine să-I cântăm şi noi în Împărăţia Sa cea veşnică şi binecuvântată: ***Aliluia!***

Apoi:

Icosul 1
Chemarea ta, alesule între mucenici, nicicum nu a fost de la oameni, ci din cer ***Mântuitorul Hristos, cu dumnezeiescul şi prea dulcele Său glas ţi-a mărturisit zicând: "Eu sunt Iisus cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu!"*** drept care auzi de la noi unele ca acestea:
Bucură-te, că în sfânta cetate a Ierusalimului în copilărie ai crescut;
Bucură-te, că cinstitul tău părinte Hristofor, prin mucenicie la Domnul a trecut;
Bucură-te, că maicii tale, Teodosia, cu ascultare şi blândeţe te-ai supus;
Bucură-te, că prin rugăciunile tale şi dânsa, mai târziu, la cer mucenicește s-a dus;
Bucură-te, că oaste vremelnică, pentru cea a Împăratului ceresc ai defăimat;
Bucură-te, că de Acela te-ai învrednicit a fi chemat ales şi binecuvântat;
Bucură-te, că de cuvintele nebunului tiran Diocleţian nu te-ai amăgit;
Bucură-te, că Adevărul Hristos ţi-a descoperit, taina credinţei şi te-a primit;
Bucură-te, că bogăţia, cinstea şi slava pământească gunoaie le socoteai;
Bucură-te, că la frumuseţile Raiului şi la cununa nestricăcioasă gândeai;
Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!

Condacul 1
Din cer, ca şi pe Pavel te-a vânat Hristos Domnul, Sfinte mare mucenice Procopie, arătându-ţi-se chipul Crucii strălucind în văzduh mai mult decât soarele, şi Însuşi Stăpânul tuturor cu tine a vorbit, cutremur pământului făcându-se şi strălucire de multe fulgere şi tunete înfricoşate; pentru aceasta acum noi toţi, cu bucurie strigăm ţie: ***Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos!***

Rugăciune către Sfântul şi marele mucenic Procopie

O, fericite şi mult plăcutule al lui Dumnezeu, Sfinte mare mucenice Procopie! Ce graiuri vom îndrăzni noi, nevrednicii, a-ţi aduce ţie, câtă vreme nici una din lucrările slăbănogitei noastre vieţi duhovniceşti, nu ne arată a fi următori ai adâncii tale smerenii, ai marii tale râvne, ai răbdării neclintite şi ai dragostei aprinse pentru Dumnezeu şi poporul Lui cel binecredincios, ce ai avut până în sfârşit?

Tu, de însuşi Mântuitorul Hristos, asemeni vasului alegerii, Pavel şi marelui împărat Constantin, părintele creştinilor, la calea credinţei fiind chemat, suişuri în inima ta ai pus, dar peste dar şi foc peste foc ai câştigat, mereu sporindu-ţi faptele cele bune spre lauda prea slăvitului său nume.

Noi, nepreţuitele daruri ce am primit prin Taina Sfântului Botez nicicum nu le-am păzit şi nici lepădarea de satana şi de toate lucrurile lui precum atunci ne-am făgăduit. Taina Sfintei Cruci descoperindu-ţi-se prin dumnezeiescul glas, tu din putere în putere ai mers ca un adevărat închinător şi cinstitor al ei, iar noi, nehotărându-ne la adevărata lepădare de sine nu o putem lua pentru a ne face vrednici următori ai Stăpânului tuturor, ci până acum în nedumerire şi nelucrare petrecem.

Cu adevărat, întru nimic nu am urmat noi ticăloşii, uimitoarelor tale pătimiri pentru dragostea Mirelui ceresc, celui ce cu iubire veşnică iubindu-ne până în

sfârşit, pentru toţi şi pentru fiecare dintre noi pătimind, toată rânduiala părintească cu desăvârşire a plinit; ci cu reaua pătimire defăimând, iată, până acum, în patimi şi pofte dobitoceşti întreaga noastră viaţă ne-am cheltuit.

Nu ne lăsa pe noi mai mult să ne afundăm, ci întinzându-ne mâna cea nebiruită a sfintelor şi pururea primitelor tale rugăciuni, ajută-ne pe noi să putem porni cu însufleţire nouă pe calea luptelor ce ne stau înainte pentru împlinirea dumnezeieştilor porunci, prin păzirea învăţăturilor mântuitoare ale Sfintei Biserici celei dreptslăvitoare.

Ajută-ne Sfinte Procopie, căci suntem slabi şi ticăloşi, şi nu ne lăsa să fim biruiţi de noul păgânism şi de multele sale viclenii idolatre, căci şi noi ne făgăduim că de acum ne vom strădui mai mult să punem începutul cel bun, prin sfintele tale mijlociri, astfel ca în veacul cel viitor faţă către faţă să-ţi mulţumim şi împreună cu tine să cântăm PreaSfintei şi celei de o fiinţă şi nedespărţitei Treimi, în nesfârşiţii veci: Amin!

Sursa:
https://doxologia.ro/ceaslov/acatiste/acatistul-sfantului-mare-mucenic-procopie
sau
https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/rugaciuni/acatistul-sfantului-mare-mucenic-procopie-8-iulie-155371.html

Paraclisul Sfântului şi marele mucenic Procopie

[Preotul: face obişnuitul început, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru.]

Citeţul: Amin. Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!

Rugăciunile începătoare:

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**

1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.

11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului. (de 3 ori), *apoi:*

Troparul: Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare sfinte, ai lăsat credinţa părintească cea rea şi slujbele cele orânduite; şi râvnind după Hristos, ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, mare mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu vom tăcea, de Dumnezeu Născătoare, a spune pururea puterea ta noi, nevrednicii, că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi scăpat pe noi de atâtea primejdii, sau cine ne-ar fi păzit pe noi până acum slobozi? Noi de la tine, Stăpână, nu ne vom depărta, că tu mântuieşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Psalmul 50
1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.

14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Canonul Sfântului mucenic Procopie

Cântarea I

Irmos: Pe Faraon, cel ce se purta în car, l-a cufundat toiagul lui Moise, cel ce a făcut minuni oarecând, în chipul Crucii lovind şi despărţind marea şi pe Israel fugăritul şi mergătorul pedestru l-a izbăvit; pe cel ce cântă cântare lui Dumnezeu.

Stih: *Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.*

Sfinte Procopie, cel ce ai răsărit din pom mucenicesc şi te-ai făcut mlădiţă purtătoare de roadele virtuţilor, cu lumina rugăciunilor tale umbreşte-ne pe noi, depărtându-ne de viforul patimilor.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Voievod al împăratului fiind, fost-ai ales să prigoneşti pe creştini, dar de puterea Crucii lui Hristos încredinţându-te, te-ai făcut aspru prigonitor al păgânătăţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pământul s-a cutremurat şi Crucea lui Hristos ţi s-a arătat, povăţuit fiind de glasul cel dumnezeiesc în tainele credinţei adevărate, pe care ajută-ne să le pătrundem şi noi cu minte înţeleaptă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Potoleşte viforul întristării mele şi cu untdelemnul milei tale mângâie sufletul meu tulburat de multe păcate.

Cântarea a III-a

Irmos: Tu eşti tăria mea, Doamne, Tu şi puterea mea, Tu, Dumnezeul meu, Tu bucuria mea, cel ce n-ai lăsat sânurile părinteşti şi a noastră sărăcie ai cercetat-o. Pentru aceasta, cu profetul Avacum, strig către Tine: Slavă puterii Tale, iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu semnul Crucii ai învins pe vrăjmaşii tăi şi cu acesta ca şi cu o cheie ai deschis uşa Raiului.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Crucea făcută de aurar ai primit-o cu bucurie şi te-ai minunat de icoanele zugrăvite în chip nevăzut, dar cu puterea rugăciunii te-ai suit la înălţimea nevoinţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu îndrăzneală ai mărturisit pe Hristos înaintea păgânilor şi în arena luptelor mucenicești ai fost aruncat, arătându-te biruitor asupra înşelăciunii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Întoarce-mă de pe căile pierzării Ceea ce ai născut pe Cel ce a venit să caute pe Adam cel pierdut şi să-l ridice la înălţimea pocăinţei.

Apoi aceste **stihiri**:

Idolii ai sfărâmat, fiind tu însufleţit de râvna cea dumnezeiască şi mânia maicii tale ai aprins, dar dragostea ta pentru Hristos s-a dovedit a fi mai puternică.

Maica Vieţii, înviază sufletul meu cel omorât de păcat şi dăruieşte-mi mie aripile pocăinţei spre a mă purta deasupra mării ispitelor.

Sedealna, glas 2:

Podobie: Ceea ce eşti rugătoare caldă şi zid nebiruit, izvor de milă şi lumii scăpare, cu deadinsul strigăm către tine, Născătoare de Dumnezeu, Stăpână: Vino degrab şi ne izbăveşte pe noi din nevoi, ceea ce eşti singură grabnic folositoare.

Cu unghii de fier trupul ţi-a fost strujit şi chinuri cumplite ai răbdat, dar cu puterea lui Hristos toate le-ai biruit şi ai rămas nevătămat de şarpele înşelăciunii.

Cântarea a IV-a

Irmos: Nepăzind poruncile Tale Stăpâne, cu mintea mea intrând în patimile desfătărilor, am fost golit de har şi pentru răni zac gol; ci mă rog Ţie, Mântuitorule, mântuieşte-mă !

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În temniţă ai fost aruncat, dar cu sufletul săltai întru rugăciune, încercând să te apropi de Cel Neapropiat, pe care Îl şi roagă să scoată sufletele noastre din temniţa păcatului.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întru smerenie fiind, nu te-ai socotit vrednic de cercetare îngerească, dar Hristos şi mai mult a căutat spre tine şi ţi S-a arătat întru slavă, vindecându-ţi rănile trupului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin tine multe suflete s-au mântuit de focul cel veşnic, primind cununa dreptei credinţe, iar noi cu ale tale rugăciuni ne slobozim de focul patimilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Depărtează-mă de toată răutatea patimilor, ca Una ce ai născut nouă pe Cel fără de patimă care a mântuit neamul omenesc.

Cântarea a V-a

Irmos: Căutând cu ochiul Tău cel neadormit, milostiveşte-Te spre mine, cel cuprins de dormitarea trândăviei, şi care slujesc somnului desfătărilor în patul patimilor; Cel ce ţi-ai plecat capul pe Cruce şi Te-ai trezit de bunăvoie, micşorând Hristoase, noaptea păcatului, Cel ce eşti lumina dreptăţii.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin rugăciunea ta şi mărturisirea femeilor venite la credinţă prin tine maica ta s-a luminat cu dreapta credinţă şi cetele mucenicilor a îmbogăţit cu moartea sa mucenicească.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În capiştea păgânilor intrând ai prefăcut toată materia idolească în apă numai cu rugăciunea, iar acum pe cei istoviţi de necazuri îi înviezi cu apa rugăciunii tale.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Ceată de ostaşi mucenici ai adus lui Hristos şi apoi tu în urma lor ai venit pe calea muceniciei, luând de la Domnul însutită plată pentru răbdarea şi mărturisirea ta lucrătoare.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Dezrădăcinează din inima mea spinii patimilor şi mă arată pe mine neosândit la judecata lui Hristos.

Cântarea a VI-a

Irmos: Rugăciunea mea voi înălţa către Domnul şi Lui voi spune mâhnirile mele; că sufletul meu s-a umplut de răutăţi şi viaţa mea s-a apropiat de iad. Dar ca Iona mă rog: Dumnezeule, din stricăciune scoate-mă.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu sângele tău ai adăpat pământul şi ai adus lui Hristos jertfă duhovnicească nu numai pe tine, ci şi mulţime de păgâni ce au venit la dreapta credinţă, împreună cu care roagă-te să se dăruiască nouă mare milă.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Crucea lui Hristos ai lăudat şi cu puterea acesteia porţile iadului ai sfărâmat, făcând să intre mulţime de mucenici ce acum se veselesc întru slava Treimii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu porfira chinurilor te-ai îmbrăcat pentru dragostea lui Hristos şi acum cu rugăciunea ta îmbraci sufletele noastre întru nădejde.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Nu ne depărta pe noi, cei mult greşiţi de acoperământul milei dumnezeieşti, ci ne scoate la lumina poruncilor lui Hristos.

Apoi aceste **stihiri**:

Rugăciune pentru toată lumea ai făcut mai înainte de a zbura cu sufletul la cer şi acum trimiţi razele rugăciunilor tale peste cei ce te cinstesc pe tine cu dragoste.

Preacurată, care, prin cuvânt, negrăit ai născut pe Cuvântul în zilele cele mai de apoi, roagă-te Lui, ca una ce ai îndrăznire de Maică.

Condacul: Se veseleşte toată ceata mucenicilor de a ta nevoinţă mai presus de fire, iar ceata credincioşilor împodobeşte capul tău cu cununa laudelor, cerând a ta smerită rugăciune spre biruirea curselor diavoleşti.

Prochimenul, glas 4: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului Său.

Stih: Fericit bărbatul cel ce se teme de Domnul...

Evanghelia după Matei

Ev. Matei 11, 27-30
Zis-a Domnul ucenicilor Săi:

27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre.
30. Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile mucenicului Tău, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.
Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşalelor noastre.

Apoi **stihira** glas 6 (forma glasului 2):

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Stih: ***Miluieşte-ne, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale curăţeşte fărădelegile noastre.***

Îngerii te întăreau pe tine în nevoinţa cea mai presus de fire, prin care ai minunat pe mulţi dintre păgâni şi i-ai adus în staulul lui Hristos, pe care Îl şi roagă să mântuiască sufletele noastre.

[*Diaconul (iar în lipsa lui, preotul) rosteşte rugăciunea: Mântuieşte, Dumnezeule, poporul Tău şi binecuvântează moştenirea Ta, cercetează lumea Ta cu milă şi cu îndurări, înalţă fruntea creştinilor ortodocşi şi trimite peste noi milele Tale cele bogate; pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci; cu ocrotirile cinstitelor, cereştilor netrupeşti Puteri; pentru rugăciunile cinstitului, măritului prooroc, Înaintemergătorului şi Botezătorului Ioan; ale Sfinţilor, măriţilor şi întru tot lăudaţilor apostoli; ale tuturor sfinţilor sfinţiţilor ierarhi; ale sfinţilor, măriţilor şi bunilor biruitori mucenici; ale prea cuvioşilor şi de Dumnezeu purtătorilor părinţilor noştri, ale Sfinţilor (N), a căror pomenire o săvârşim, ale Sfântului ierarh Spiridon, ale sfinţilor şi dreptilor dumnezeieşti părinţi Ioachim şi Ana şi pentru ale tuturor sfinţilor; rugămu-*

ne, Mult-milostive Doamne, auzi-ne pe noi păcătoşii, care ne rugăm Ţie, şi ne miluieşte pe noi.]

[Strana: Doamne, miluieşte (de 12 ori).]

Cântarea a VII-a

Irmos: Chipului celui de aur neînchinându-se tinerii lui Avraam, s-au lămurit ca aurul în topitoare; că în cuptorul cel de foc, ca într-o cămară luminată, dănţuiau, cântând: Binecuvântat eşti, Dumnezeul părinţilor noştri!

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu focul rugăciunii tale ai ars toată cugetarea cea pământească şi te-ai făcut luminat asemenea îngerilor împreună cu care te şi roagă să se mântuiască sufletele noastre.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Povara chinurilor trupeşti ai purtat fără de cârtire şi cu dulceaţa dragostei lui Hristos te-ai întărit, făcându-te uşă a credinţei celor rătăciţi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin sabie ţi-ai primit sfârşitul şi către Cel ce întăreşte toată zidirea te-ai înălţat, trimiţând tuturor din milostivire vălul rugăciunii tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Toată suflarea se veseleşte de vieţuirea ta cea mai presus de minte, căci numai Tu te-ai făcut vrednică a purta în pântece pe Cel fără de ani.

Cântarea a VIII-a

Irmos: Văzându-Te soarele întins pe Cruce, şi-a strâns razele şi tot pământul s-a clătinat cu cutremur, Împărate al tuturor, văzându-Te de voie pătimind, cel ce eşti din fire nepătimitor. Pentru aceasta, Te rog Hristoase: Tămăduieşte ca un doctor patimile sufletului meu !

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cheia Crucii lui Hristos ai deschis porţile Raiului şi în cămările cereşti te veseleşti acum cu îngerii cerând pace sufletelor noastre.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe vrăjmaşul cel fără de trup l-ai biruit cu puterea Crucii şi ai primit din mâna lui Hristos cununa vieţii celei veşnice ca să te rogi pentru moştenitorii Vieţii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Prin mărturisirea ta cea neclintită ai zdruncinat pietrele neştiinţei din suflete şi ai adus la Hristos ceată slăvită de mucenici împreună cu care roagă-te pentru cei ce te cinstesc pe tine.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Ca una ce eşti floare a Împărăţiei cerurilor care ai îndulcit cetele îngereşti cu mireasma curăţiei Tale, păzeşte-ne pe noi Preacurată, de mirosul cel greu al păcatelor.

Cântarea a IX-a

Irmos: Eva adică, prin păcatul neascultării, blestem înăuntru a adus, iar Tu Fecioară de Dumnezeu Născătoare, prin odrasla purtării în pântece, lumii binecuvântare ai înflorit; pentru aceasta toţi te slăvim.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fericit eşti, căci ai adus lui Hristos rod însutit de mântuire şi cetele demonilor ai biruit, numărându-te în ceata mucenicilor.

Stih: ***Sfinte mare mucenice Procopie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe căile smerite ale Vieţii alergând, ai biruit toată înşelăciunea vrăjmaşului, iar acum ceri să se dăruiască nouă întărire în lupta pentru mântuire.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În cununa mucenicilor lui Hristos străluceşti cu putere şi cu razele rugăciunilor tale alungi întunericul cel greu al păcatelor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Pe Fiul Tău ai dăruit lumii spre mântuirea noastră, iar noi ca la o Maică alergăm ca să Îl rogi să se milostivească spre nedreptăţile noastre, dăruindu-ne iertare.

Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Apoi aceste **stihiri**, glas 8:

Podobie: "Ceea ce eşti mai cinstită...".

Bucură-te, cununa cea neveştejită a mucenicilor, apărătorul nebiruit al credincioşilor, poarta credinţei celor chemaţi de Hristos la lumină, veselia îngerilor, nu înceta a te ruga pentru mântuirea sufletelor noastre.

Semnul Crucii te-a păzit pe tine de toată înşelăciunea şi te-a întărit în jertfa pentru Cel Răstignit, pe care Îl şi roagă să mântuiască sufletele noastre.

Cu înţelepciune ai răspuns celor întunecaţi la minte care căutau să te sfarme pe tine, piatră a mucenicilor de Piatra vieţii întărită, pe care te şi rugăm să ne întăreşti pe noi în mărturisirea dreptei credinţe.

Cu porfira durerilor ţi-ai împodobit trupul şi sufletul tău a înflorit, veselindu-te de vederea zilei celei nesfârşite în Împărăţia lui Hristos.

Apărător celor din nevoi te-ai făcut, prin ale tale mijlociri depărtând spaima primejdiei şi dăruind pace sufletelor celor tulburate de ispite.

Ocrotitor al căsătoriei şi al familiei pe tine te cunoaştem, căci în rugăciunea ta ai cuprins pe toţi, cerând mare milă de la Hristos.

Cetele puterilor netrupeşti, cu Botezătorul, cu apostolii lui Hristos, cu Sfântul mare mucenic Procopie şi cu Născătoarea de Dumnezeu Maria, faceţi rugăciune ca să ne mântuim.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Şi după ecfonis cântăm **Troparul**, glas 4:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim, când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase Dumnezeul nostru. Pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor creştini, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Cercetează sufletele noastre cu rugăciunea ta şi sfarmă cursele vrăjmaşilor nevăzuţi, păzindu-ne pe noi de toate ispitele cu care cel rău caută să împiedice paşii noştri de pe calea mântuirii.

Apoi cântăm această **stihiră** glas 2:

Podobie: Când de pe lemn, mort Te-ai pogorât, cel din Arimateea pe Tine, viaţa tuturor, cu smirnă şi cu giulgiu Te-a înfăşurat, Hristoase şi cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima şi cu buzele, trupul Tău cel nestricat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, iubitorule de oameni!

Vreme în care ne închinăm icoanei sfântului: Întăreşte Biserica cu ale tale sfinte rugăciuni, ca unul ce ai luat îndrăzneală de la Hristos a păzi sufletele noastre de toată răutatea potrivnicilor .

Stăpână, primeşte rugăciunile robilor tăi şi ne izbăveşte pe noi de toată nevoia şi necazul.

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzeşte-mă sub acoperământul tău.

Sursa:
https://www.crestinortodox.ro/comunitate/group_discussion_view.php?group_id=857&grouptopic_id=7473

Rugăciune către Sfinții împărați, întocmai cu apostolii, Constantin și mama sa, Elena, și către Sfântul mare mucenic Procopie cu mama sa, Teodosia, pentru ocrotirea mamelor, copiilor, tinerilor, vârstnicilor și a tuturor celor căsătoriți (a episcopului Macarie Drăgoi)

Sfinților Constantin cel mare și mare mucenic Procopie, semnul Crucii arătându-vi-se, ca oarecând pe Saul din Tars, Domnul v-a chemat și ați lepădat idolatria și v-ați făcut următori și bine cinstitori ai Săi. Împreună cu maicile voastre, Elena și Teodosia, ați dus viață bineplăcută lui Dumnezeu.

Tu, Sfinte Constantine, ca apostolii ți-ai împlinit slujirea de împărat sub oblăduirea împărătesei mame Elena, bine credincios fiind Împăratului Ceresc. Luminat și curățit de harul Preasfântului Duh, ai înțeles că singura vindecare a omului este în Biserica lui Hristos, de aceea ai îmbrățișat din adâncul ființei tale credința cea adevărată, pe care ai dorit-o și pentru poporul tău, pe care la chemarea de popor al lui Dumnezeu l-ai îndemnat.

Iar tu, Sfinte Procopie, ostaș neînfricat pentru dragostea față de Mirele Bisericii te-ai arătat și nu te-ai rușinat să mărturisești credința cea adevărată, primind cununa muceniciei împreună cu doi tribuni militari, Antioh și Nicostrat, și cu cele douăsprezece femei pe care le-ai îndemnat, alături de alți creștini căsătoriți, să dobândească prin mucenicie nunta cea cerească. Cu puterea și ajutorul Celui Preaînalt, pe fericita ta mamă, Teodosia, ai întors-o de la rătăcirea idolilor și, prin cuvintele harului, inima i-ai aprins de dorul lui Iisus. Pentru aceasta, și de la Dumnezeu mare îndrăzneală ai dobândit, primind har de mijlocire pentru orfani și văduve, tineri și tinere, vârstnici și copilandri.

Către voi venind cu evlavie și nădejde, vă rugăm, Sfinților Constantin cel mare și Procopie mare mucenice, ca pe niște cinstitori ai maicilor voastre, porunca

firească făcând punte către cinstirea Celui Preaînalt, să ocrotiți și să mijlociți pentru noi înaintea tronului Preasfintei Treimi.

Sfinte mame Elena și Teodosia, acoperiți cu rugăciunile voastre pe maicile noastre, pe bunicii noștri și pe toți cei căsătoriți.

Vă rugăm pe voi, Sfinților împărați Constantin și Elena și Sfinților mucenici Procopie și Teodosia, să mângâiați pe maicile, tații, copiii, tinerii, bunicii și pe toți bătrânii care sunt părăsiți, însinguraţi, bolnavi, suferinzi și fără ajutor în această lume. Ușurați-le poverile, necazurile, scoateți-i din primejdii și din strâmtorări și dăruiți-le binecuvântarea rugăciunilor voastre ca un toiag și ca o platoșă care să-i ajute pe calea mântuirii. Totodată, apărați toate familiile creștine de neînțelegeri și dezbinare, ca unii care bine v-ați nevoit și v-ați încununat, fiind apărătorii soților și soțiilor care se cunună și întemeiază familia iubitoare și jertfelnică.

Biserica Fiului lui Dumnezeu în pace să o păziți, făcându-o să crească până la marginile pământului, pentru ca adevărata credință să strălucească în toată lumea, prea slăvindu-Se de către toți numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Notă: Sfinții împărați, întocmai cu apostolii, Constantin († 337) și mama sa, Elena († 327), sunt sărbătoriți la 21 mai. Fragmente din moaștele lor se cinstesc în Catedrala Patriarhală din București.

Sfântul mare mucenic Procopie cu mama sa, Teodosia, au fost martirizați în anul 303, fiind sărbătoriți pe 8 iulie.

Sursa:
http://episcopiascandinavia.se/sfintii-zilei-rugaciune-catre-sfintii-imparati-intocmai-cu-apostolii-constantin-si-mama-sa-elena-si-catre-sfantul-mare-mucenic-procopie-cu-mama-sa-teodosia-pentru-ocrotirea-mamelor-copiilor-t/?fbclid=IwAR3GZ5a6YKvw94IivVtYN03aOnkiX2fQ9bk_0H0y0RSG2xt1Coy4UrdmJz4

Imnografie

Condacul Sfântului mare mucenic Procopie: Cu râvnă dumnezeiască spre Hristos fiind aprins şi cu cinstita Cruce păzit, întărâtarea vrăjmaşilor şi îndrăznelile ai surpat, Sfinte mucenice Procopie. Şi cinstita Biserică ai înălţat-o, întru credinţă sporind şi luminându-ne pe noi.

Troparul Sfântului mare mucenic Procopie: Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare, sfinte, ai lăsat credinţa părintească cea rea şi slujbele cele orânduite; şi râvnind după Hristos, ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, mare mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

(Video) Troparul Sfântului mare mucenic Procopie:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfantul-mare-mucenic-procopie-tropar

Vieţile Sfinţilor - Pătimirea Sfântului mare mucenic Procopie

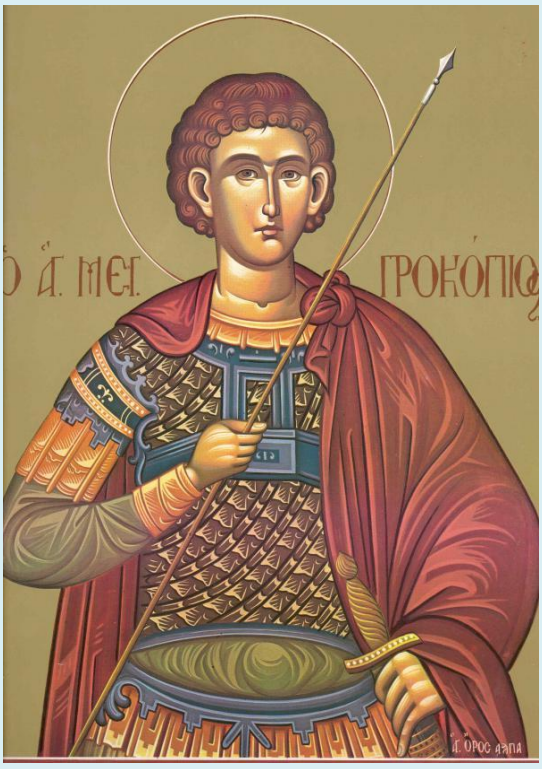

Sfântul mare mucenic Procopie a crescut în Ierusalim. ***El n-a fost numit de părinţii lui Procopie, ci Neania; iar Procopie a fost numit mai pe urmă de Însuşi Hristos, în vremea botezului***, precum ne va arăta cuvântul care ne stă înainte.

Tot asemenea şi Ierusalimul, într-acea vreme, era numit de către păgânii închinători de idoli, nu Ierusalim, ci Elia; pentru că, după dărâmarea Ierusalimului de către Tit, fiul lui Vespasian, trecând mulţi ani, Adrian, împăratul Romei, al cărui nume din naştere era Elie, vrând ca în acel loc pustiit al Ierusalimului să ridice iarăşi cetate, a numit-o cu numele său, Elia. Deci, a poruncit ca nimeni să nu mai numească acea cetate Ierusalim, ci Elia. Iar aceasta a făcut-o, pentru că, purtând ură împotriva Domnului nostru Iisus Hristos, se sârguia nu numai să piardă de pe pământ numele Lui preasfânt, dar şi locul unde a pătimit. El voia să-L dea pe Hristos în uitarea pomenirii oamenilor; de aceea a numit Ierusalimul, Elia.

În acea cetate era un bărbat slăvit şi de neam bun al senatorilor, cu numele Hristofor. El era cu credinţa creştin, dar soţia lui, cu numele Teodosia, se ţinea de păgânătatea elinească. Aceea l-a născut pe acest Procopie, de care ne stă înainte cuvântul şi l-a numit Neania.

Hristofor, după naşterea pruncului, s-a dus către Domnul cu sfârşit mucenicesc; iar Teodosia, rămânând văduvă, a crescut pe prunc în păgânătatea elinească şi l-a învăţat închinarea la idoli, în care ea însăşi era osârdnică slujitoare.

Copilul, fiind isteţ la minte, a fost dat de maica sa la învăţătura cărţii elineşti şi a trecut repede prin toată filozofia elinească cea din afară. Ajungând la vârsta bărbatului desăvârşit, maica sa a vrut să-l facă ostaş al împăratului. Deci, când Diocleţian, păgânul împărat al Romei, a mers în Antiohia Siriei, care era lângă râul Orontiei, Teodosia înştiinţându-se de aceea, a luat pe fiul ei şi ducându-l în Antiohia, l-a dat în slujba împărătească. Împăratul, văzând pe acel tânăr frumos la chip şi la statură şi la minte înţelept, l-a iubit foarte mult şi i-a poruncit să petreacă aproape de el în palatul său împărătesc cu cei asemenea lui. Apoi, nu după multă vreme, l-a făcut voievod şi l-a trimis cu oastea în Alexandria Egiptului, poruncindu-i ca acolo să prigonească, să muncească şi să ucidă pe toţi creştinii, iar averile lor să le ia şi să le pună în vistieriile împărăteşti.

Neania a zis către împărat: "O, împărate, am auzit de creştini, că ei cinstesc pe un fiu al lui Dumnezeu, care se zice Hristos şi sunt buni la obicei, ascultători, îndrăzneţi, tari şi statornici în credinţa lor. Ei mai degrabă vor să moară, decât să-şi lase pe Hristosul lor şi să aducă jertfe zeilor noştri. De aceea mi se pare că cu greu ne va fi a-i pleca la legile noastre".

Diocleţian, mâniindu-se, a început a huli pe Mântuitorul Hristos, zicând: *"Dumnezeul lor, precum ei singuri zic, n-a avut femeie. Apoi cum a născut fiu? Iar Hristosul în care cred S-a născut din femeie, a fost bătut şi osândit de neamul jidovesc ca un tâlhar; apoi, încununat cu spini, batjocorit, răstignit pe cruce, fiind adăpat cu oţet şi fiere, a murit în chinuri. Deci, dacă ar fi fost Dumnezeu, apoi pentru ce nu S-a mântuit pe Sine din mâinile evreilor? Dacă nu şi-a ajutat Lui în primejdie, apoi cum poate să ajute altora?"*

Acestea şi alte multe hule le-a grăit acest împărat rău la suflet; pentru că ***cuvântul Crucii, precum grăieşte dumnezeiescul Pavel, este nebunia celor pieritori, iar nouă celor ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.***

Deci, Neania, fiind întărit cu multe cuvinte împărăteşti, s-a dus în calea ce i se poruncise, cu două cete de ostaşi. Dar, de vreme ce era mare zăduf şi arşiţa soarelui îi slăbeau pe ei şi caii lor, de aceea era nevoit să călătorească mai mult noaptea, iar ziua să se odihnească. După ce a trecut cetatea Apamia Siriei, pe la ceasul trei din noapte s-a cutremurat pământul, făcându-se multe fulgere strălucitoare şi tunete înfricoşate. Deci toţi de frică s-au făcut ca nişte morţi.

În acel timp, voievodul a auzit un glas din cer, grăind către dânsul: "Unde mergi Neania şi asupra cui te scoli?"

Iar el cu frică a răspuns: "Sunt trimis de împărat la Alexandria, ca să ucid pe toţi cei ce cred în Cel răstignit".

Apoi iarăşi a auzit glasul din cer: "O, Neania, oare şi tu vii asupra Mea?"

Zis-a Neania: "Cine eşti Tu, Doamne, că nu pot să Te cunosc?"

Zicând aceasta, s-a arătat în văzduh o cruce luminoasă şi un glas, zicând: "Eu sunt Iisus Cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu!"

Iar Neania a răspuns cu cutremur: "Împăratul mi-a spus că Acel Dumnezeu, pe Care Îl cinstesc creştinii, n-a avut femeie; deci Tu cum eşti fiul Lui? Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, cum au putut iudeii a Te batjocori, răstigni şi omorî?"

Iar acel glas de pe cruce i-a grăit: "Am suferit de voie toate acestea, pentru ca să izbăvesc neamul omenesc, să scot pe cei păcătoşi de sub stăpânirea diavolului, să caut pe cei pieriţi şi să înviez pe morţi. Dacă n-aş fi fost Fiul lui Dumnezeu, apoi cum aş fi fost viu după moarte?"

După aceste cuvinte, crucea s-a suit la cer şi îndată s-a auzit un glas din înălţimea cerului: "Cu semnul acesta pe care l-ai văzut, vei birui pe vrăjmaşii tăi şi pacea Mea va fi cu tine!"

Astfel Neania, ca şi Pavel oarecând, prin arătarea Domnului în cale, din prigonitor s-a făcut vas ales al numelui lui Iisus Hristos. Deci, din acea vedenie minunată şi din vorbirea cea dulce a Domnului cu el, i s-a umplut inima de negrăită bucurie şi de veselie duhovnicească.

***

După vedenia aceea, Neania cu ostaşii lui au mers la Schitopol şi chemând un argintar, i-a poruncit să-i facă o cruce după asemănarea aceleia pe care o văzuse noaptea. Însă argintarul nu voia s-o facă, zicând: "Nu pot să fac aceasta, deoarece este semnul galileenilor, care se numesc creştini şi dacă va afla împăratul, rău mă va pierde!" Atunci Neania îi porunci să o facă în taină, jurându-se că nu va spune nici împăratului, nici la altcineva. Deci, acel argintar, luând de la acel voievod aur şi argint destul pentru facerea crucii, a lucrat-o în taină după asemănarea şi măsura aceea, precum i-o însemnase voievodul. Isprăvindu-se crucea, deodată s-a arătat pe ea o închipuire de trei

feţe, însemnate de o mână nevăzută. În partea de sus era scris, cu slove evreieşti, Emanoil; iar de amândouă părţile, Mihail şi Gavriil.

Văzând argintarul aceasta, s-a minunat şi nu putea să ştie cine le-a însemnat, pentru că nimeni nu era în casa aceea, decât numai el singur. Luând el o daltă, voia să şteargă închipuirea aceea, dar nu putea căci mâna lui se făcuse nelucrătoare, fiind ca şi uscată.

Văzând voievodul crucea, a întrebat pe argintar: "Ale cui sunt feţele acestea şi pentru ce sunt închipuite?"

Argintarul, îi spunea cu jurăminte: "Când am isprăvit lucrul, s-au arătat aceste feţe închipuite singure şi nu ştiu ale cui sunt, deşi eu am voit să le şterg, dar n-am putut pentru că îmi amorţea mâna".

Neania, cunoscând că în cruce este oarecare putere dumnezeiască, s-a închinat ei şi a sărutat-o şi învelind-o, o purta cu el, păzind-o cu o deosebită cinste. El de atunci nu se mai înarma asupra creştinilor, ci asupra păgânilor şi îi biruia cu puterea lui Hristos, robind ţările lor. Astfel s-a arătat biruitor şi asupra nevăzutului vrăjmaş - diavolul; căci, înarmându-se cu ea, a ieşit la luptă şi l-a biruit prin pătimirea cea tare pentru Hristos.

***

Pe când era el în cetatea sa, Ierusalim, care pe vremea aceea se numea Elia, l-au rugat cetăţenii ca să-i izbândească de strâmbătatea făcută de agareni, pentru că au năvălit asupra acelei părţi şi prădau pe cei ce se aflau afară din cetate, mai ales partea femeiască. Asemenea făceau şi prin toate satele dimprejur.

Viteazul ostaş al lui Hristos, cel înarmat cu puterea Sfintei Cruci, a ieşit cu îndrăzneală cu ostaşii săi şi a izgonit din urmă pe păgâni.

El se ruga în sine, zicând: "Iisuse Dumnezeule, fii spre ajutorul nădejdii mele!"

Atunci a venit la el un glas de sus, zicându-i: "Nădăjduieşte, Neania, că Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt cu tine!"

Auzind voievodul glasul acela, s-a umplut de atât de mare îndrăzneală, încât cu putere i-a biruit pe ei şi a liberat pe toţi cei robiţi. Agarenii ucişi în acel război au fost şase mii; iar din oastea lui, nici unul, nici măcar vreunul să fi fost rănit.
După această biruinţă, el a trimis în cetate la maica sa mai înainte vestitori, înştiinţând-o de biruinţa sa asupra vrăjmaşilor.

Maica sa, auzind aceasta, s-a bucurat foarte mult. Întorcându-se cu dănţuire şi cu slavă, l-a întâmpinat maica sa cu bucurie şi când a intrat în casă, a zis către el: "O, dulcele meu fiu, când ai ieşit la război, eu am luat cădelniţă şi tămâie şi am intrat la zei, de m-am rugat pentru tine ca să-ţi ajute şi iată că ai biruit cu ajutorul lor. Deci, intră la ei şi le dă mulţumire, ca şi în viitor să-ţi ajute".

Dar Neania i-a răspuns: "O, maică, bine ai făcut că te-ai rugat pentru mine; însă mie mi-a dat ajutor Dumnezeul meu".

Zis-a maica sa: "O, fiule, să nu numeşti numai pe un zeu, ca să nu se mânie ceilalţi, căci atunci se vor întoarce de la tine".

Zis-a Neania către dânsa: "Nu te înşela, maică, cu acei mulţi zei ai idolilor. Cum au putut ei oare să-mi ajute, fiind ei singuri fără suflet? Iar dacă ei mi-au ajutat, să-i întreb şi să-mi spună şi atunci vom fi încredinţaţi de puterea lor".

Zicând aceasta, a intrat cu maica sa în camera unde erau idolii cei de aur şi de argint şi a zis către ei: ***"Spuneţi voi, care vă credeţi că sunteţi dumnezei, cine mi-a ajutat mie la război?"***

Iar idolii tăceau, căci cum puteau ei să răspundă fiind muţi. Atunci Neania a zis către maica sa: ***"Iată, maică, vezi cine sunt zeii tăi? Dacă un cuvânt nu pot să vorbească, apoi cum pot să ajute cuiva?"***

Iar maica sa i-a răspuns: "Ei nu mai vorbesc cu tine, pentru că îi batjocoreşti întrebându-i".

Zis-a Neania către ea: "Deci, întreabă-i tu singură, că poate-ţi vor răspunde ţie, ca unei calde slujitoare".

Ea, apropiindu-se cu multă cucernicie de ei, şi-a plecat genunchii şi a zis: "O, zei atotputernici: Die cel mare, Ira împărăteasa, Poseidoane, stâlpul mării; tu, Apoloane cel în chipul soarelui, tu împăratul cetăţii Palado şi ceilalţi zei, vă rog să-mi spuneţi, nu aţi ajutat voi oare la război robului vostru şi fiului meu?" Dar ea n-a primit nici un răspuns de la ei.

Atunci fericitul Neania, ţinând crucea în mână, s-a umplut de râvnă dumnezeiască şi lepădându-şi haina de deasupra şi dând la o parte pe maica sa de la idoli, a început a-i sfărâma, a-i arunca la pământ, a-i călca în picioare şi zdrobindu-i bucăţi, a împărţit aurul şi argintul săracilor.

Maica sa, văzând aceea, s-a umplut de mânie şi de durere negrăită. Deci, uitându-şi dragostea firească către fiu, a alergat repede în Antiohia la împăratul Diocleţian şi i-a spus cu lacrimi, că fiul său i-a sfărâmat zeii şi că nu le-a dat cinstea cuvenită, alungând-o de la zei.

Împăratul o mângâia şi o încuraja, pe de o parte cu îmbunări, iar pe de alta că va întoarce cu îngroziri pe fiul său la cinstirea zeilor cea dintâi, zicând: *"Dacă nu va voi să se întoarcă, atunci cel rău, după faptele sale, rău va pătimi; iar tu îţi vei alege fiu pe care vei voi din sfetnicii mei".*

Împăratul a scris îndată ighemonului Palestinei, cu numele Iust, de neam din Italia, om aspru la obicei. Aceluia i-a poruncit să adune oameni vestiţi din cetăţile dimprejur şi să prindă pe voievodul Neania, fiul Teodosiei, care s-a abătut la credinţa creştinească. Deci, mai întâi să-l sfătuiască în tot chipul, cu cuvinte bune şi prieteneşti, apoi cu certări groaznice, ca să se întoarcă la zei; iar dacă nu-l va asculta, să-l chinuiască cumplit. Scrisoarea aceea mai avea şi cuvinte de hulă asupra lui Hristos.

Ighemonul Iust, luând porunca împărătească şi adunând bărbaţi vestiţi din cetăţile Palestinei, s-a dus în Elia la voievod şi închinându-se, i-a dat scrisoarea împărătească.

Voievodul, citind scrisoarea şi nesuferind hulele cele scrise într-însa asupra Domnului nostru Iisus Hristos, a rupt-o în bucăţi mici şi a aruncat-o în văzduh, zicând: "Eu sunt creştin, iar tu fă ceea ce ţi s-a poruncit!"

Ighemonul a zis: *"Mă tem şi de împărat şi mă ruşinez şi de tine ca de un prieten. Mie-mi este jale şi nu ştiu ce voi face. Deci, ascultă-mă pe mine şi pe aceşti bărbaţi cinstiţi şi adu jertfă zeilor înaintea feţei noastre; iar de nu vei face aceasta, mă vei sili să fac cele poruncite".*

Neania a zis către ighemon: "Ai pomenit bine de jertfă; pentru că eu singur mă aduc jertfă lui Hristos, Dumnezeul meu". Zicând aceasta, şi-a dezlegat brâul dregătoriei sale şi l-a aruncat în faţa ighemonului, lepădându-se de slujba împărătească. Apoi, voind să fie ostaş al Împăratului ceresc, ocăra păgânătatea închinării la idoli.

Ighemonul şi bărbaţii care veniseră cu dânsul, mâniindu-se, l-au prins şi l-au dus în Cezareea Palestinei, care se mai numea "a lui Filip", Sevastia şi Panead, în care, odată fiind pusă icoana lui Hristos pe o femeie care avea curgerea sângelui, s-a tămăduit întocmai ca acea femeie care se atinsese de hainele Domnului.

Ighemonul, şezând acolo înaintea poporului la divanul din privelişte, a pus pe Neania de faţă, la întrebare. Văzându-l poporul cel întunecat cu slujirea de idoli, a strigat către ighemon ca nişte beţi şi nişte îndârjiţi, zicând: "Acesta este vrăjmaşul şi pierzătorul zeilor noştri şi batjocoritorul poruncilor împărăteşti?"

Ighemonul, fiind plin de sălbăticie şi întărâtându-se de glasul poporului şi mai mult spre amărăciune, a poruncit ca pe Neania să-l spânzure gol la muncire şi să-i strujească trupul cu unghii de fier. Astfel, fiind muncit, sângele îi curgea şi carnea îi cădea bucăţi, încât i se vedeau oasele goale.

Unii din popor, văzând o pătimire ca aceea a mucenicului, aveau milă de tinereţile lui şi plângeau pentru dânsul.

Mucenicul, văzându-i plângând, le-a zis: "Nu plângeţi pentru mine, ci pentru pierderea sufletelor voastre, pentru că acelea sunt vrednice de plâns, deoarece se vor munci în iad fără de sfârşit". Apoi Neania, ridicându-şi ochii spre cer, se ruga, zicând: "Dumnezeule, întăreşte pe robul Tău, spre înfruntarea vrăjmaşului şi spre mărirea Preasfântului Tău nume!"

După ce slujitorii cei muncitori au slăbit, din porunca ighemonului, au luat pe mucenic de la muncire şi l-au aruncat în temniţă. Un păzitor al temniţei, anume Terentie, aducându-şi aminte de facerea de bine a lui Neania, i s-a făcut milă de dânsul şi i-a aşternut fân şi pânză curată. Deci mucenicul zăcea în temniţă, abia viu.

Pe la miezul nopţii, s-a făcut cutremur mare în cetate, pentru că venise Domnul cu îngerii Săi, să cerceteze pe robul Său. Atunci a strălucit în temniţă o lumină mare, uşile temniţei s-au deschis, legăturile tuturor legaţilor care erau acolo s-au dezlegat şi doi îngeri s-au arătat cu asemănare de tineri prea frumoşi, care ziceau către mucenic: "Caută spre noi şi vezi!"

Mucenicul, căutând spre dânşii, le-a zis: "Cine sunteţi voi?"
Ei au răspuns: "Noi suntem îngeri, trimişi la tine de Domnul!"

Mucenicul le-a grăit: "Dacă sunteţi îngeri ai Domnului, atunci închinaţi-vă Domnului înaintea ochilor mei şi vă îngrădiţi cu semnul Sfintei Cruci, ca să vă cred".

Îngerii, făcând aceasta, i-au zis: "Acum crezi că Domnul ne-a trimis la tine?"

Mucenicul a grăit: "Ştiu că numai la cei trei tineri aruncaţi în cuptorul Babilonului a fost trimis un înger de la Domnul, ca să le răcorească focul;

dar eu ce lucru am făcut sau în ce foc sunt aruncat, ca să mă fac vrednic de cercetarea îngerească?"

Mucenicul grăind acestea cu smerenie, deodată i s-a arătat în slavă nespusă Domnul nostru Iisus Hristos şi atingându-se de mucenic, i-a tămăduit rănile şi l-a făcut sănătos. Apoi, botezându-l, i-a zis: "De acum nu te vei mai numi Neania, ci Procopie. Deci, îmbărbătează-te şi te întăreşte, pentru că, împuternicindu-te, vei putea să aduci Tatălui Meu turmă aleasă".

Procopie, bucurându-se şi înspăimântîndu-se, a căzut la pământ şi s-a închinat Domnului, rugându-L să-l întărească în pătimiri, ca să nu se teamă de cumplitele munci.

Domnul i-a zis: "Nu te teme, că Eu sunt cu tine!" Domnul, zicând aceasta, s-a înălţat la cer.

Sfântul Procopie, din acea arătare a Domnului, avea inima plină de negrăită dulceaţă cerească şi de bucurie duhovnicească, iar cu trupul era atât de sănătos, încât nu se afla nici urmă de răni din cele ce fuseseră pe dânsul, pentru că a nădăjduit spre Domnul, Care l-a ajutat şi i-a înflorit trupul.

Ighemonul a trimis a doua zi în temniţă pe unul din ostaşi să vadă dacă mucenicul mai este viu. El credea că a murit de cumplitele munci ce a suferit. Deci Terentie, străjerul temniţei, a spus ostaşului că toată noaptea a fost fără somn, deoarece pe la miezul nopţii, s-a săvârşit în temniţă un lucru minunat şi înfricoşat. S-a făcut cutremur mare şi o lumină minunată a strălucit înăuntru. Uşile temniţei s-au deschis şi legăturile celor închişi s-au dezlegat şi oarecare bărbaţi prea luminoşi au vorbit cu Neania.

Ostaşul, privind în temniţă, a strigat către mucenic, zicând: *"Eşti viu, Neania?"*
Sfântul a răspuns: "Sunt viu şi sănătos, cu darul Dumnezeului meu".

Ostaşul a zis*: "Nu pot să te văd!"*

Sfântul a răspuns: "Acela care fuge de lumina lui Dumnezeu şi slujeşte zeilor, este orb şi umblă în întuneric, neştiind unde merge".

Ostaşul, ducându-se, a spus ighemonului cele ce a auzit, iar judecătorul, şezând la judecată, a pus iarăşi de faţă la cercare pe Neania mucenicul lui Hristos. ***Căutând toţi spre dânsul, au văzut faţa lui luminoasă, iar corpul lui sănătos şi alb, ca şi cum niciodată nu ar fi avut răni.***

Mulţi din cei ce stăteau de faţă, minunându-se, au strigat: ***"Dumnezeul lui Neania, ajută-ne nouă!"***

Dar ighemonul, sculându-se de pe scaun şi făcând semn cu mâna spre popor, a strigat cu glas mare, zicând: *"Fraţilor, pentru ce vă miraţi văzând pe Neania sănătos? Zeii s-au milostivit spre el şi au tămăduit pe Neania robul lor".*

Atunci Sfântul a grăit către dânsul: "Bine zici, că doar cu milostivirea lui Dumnezeu sunt tămăduit, iar de socoteşti că această minunată tămăduire este făcută cu puterea zeilor tăi, apoi să mergem la capiştea lor, ca să ştim care Dumnezeu m-a tămăduit pe mine".

Ighemonul, socotind că mucenicul voieşte să se închine zeilor, s-a bucurat foarte mult şi a poruncit ca drumul de la divan până la capişte să se împodobească, să se aştearnă covoare alese, iar propovăduitorul suindu-se pe o zidire înaltă, striga: "Neania, fiul Teodosiei cea de neam bun, pocăindu-se, s-a întors la zei şi acum merge să le aducă jertfe".

Atunci necredincioşii, auzind acestea, s-au bucurat, iar cei care erau creştini tăinuiţi, s-au umplut de mare mâhnire.

Deci, mulţimea poporului, cu femei şi copii, s-au adunat, iar ighemonul mergea cu slavă împreună cu Sfântul Procopie şi cu bărbaţii cei cinstiţi către capiştea idolească.

Sfântul, intrând înăuntru şi rugându-se lui Hristos Dumnezeu în taina inimii sale, a însemnat cu semnul Sfintei Cruci asupra idolilor şi le-a zis: "Vouă vă grăiesc, necuraţilor idoli. Temeţi-vă de numele Dumnezeului meu şi de puterea Sfintei Lui Cruci. Căderi din locurile voastre şi sfărâmându-vă, ca apa să vă vărsaţi!"

Atunci îndată au căzut toţi idolii şi prin căderea lor au făcut un zgomot înfricoşător, zdrobindu-se în bucăţi. Şi ceea ce este de mirare, este că toată materia aceea din care erau făcuţi idolii, din porunca lui Dumnezeu s-a prefăcut în firea apei, încât capiştea s-a umplut de apă şi pârâul curgea cu zgomot din capişte pe uşi.

Văzând această minune, toţi s-au înspăimântat foarte mult şi au strigat, zicând: ***"Dumnezeul creştinilor, ajută-ne nouă!"***

Ighemonul, fiind ca uimit de spaimă, nu pricepea ce să facă. Deci, venindu-şi în fire, a poruncit să ducă pe mucenic în temniţă, iar el, fiind foarte mâhnit, s-a întors în casa sa.

***

Făcându-se noapte târziu, au venit în temniţă la Sfânt două cete de ostaşi cu doi tribuni ai lor, Nicostrat şi Antioh şi au rugat pe Sfânt să-i facă pe ei ostaşi ai lui Hristos Dumnezeu, Împăratul ceresc.

Dar, Sfântul Procopie a rugat pe Terentie, străjerul temniţei, să nu-l oprească pe el să iasă pentru puţin timp din temniţă. Deci, străjerul nu l-a oprit, ştiind cu dinadinsul că nu va fugi, căci el singur dorea să pătimească pentru Hristos. Sfântul, ieşind, a dus pe ostaşi la Leontie, episcopul acelei cetăţi, care de frică stătea ascuns şi găsindu-l, i-a poruncit să boteze pe acei ostaşi, iar el s-a întors singur la temniţă.

Deci episcopul, într-acea noapte, învăţând pe ostaşii aceia, i-a botezat şi i-a împărtăşit cu dumnezeieştile Taine ale Trupului şi Sângelui lui Hristos, iar ei, întorcându-se, au venit la temniţă. Acolo, mucenicul lui Hristos i-a învăţat să nu fie fricoşi în pătimire, ci viteji.

Sosind ziua şi ighemonul, după obiceiul lui, venind la divan în privelişte, ***ostaşii aceia au stat înaintea lui şi cu glas mare prea măreau pe Hristos, mărturisindu-se că sunt creştini şi arătându-se că sunt gata la chinuri şi la moarte pentru Hristos.***

Văzând ighemonul atâta mulţime de ostaşi îndrăznind la moarte pentru Hristos, s-a umplut de spaimă şi de mirare şi îi îndemna pe ei să se lepede de Hristos şi să se întoarcă iarăşi la zei. Dar, după ce i-a văzut pe dânşii neînduplecaţi, a hotărât asupra lor pedeapsa cu moartea, ca prin tăiere cu sabia să se sfârşească. Deci, scoţându-i pe dânşii afară din cetate la locul de moarte, unde se adunaseră un număr mare de ighemoni, pentru tăierea acelor ostaşi, a scos şi pe Sfântul Procopie legat cu lanţuri, ca, văzând moartea atâtor de mulţi ostaşi, să se înfricoşeze.

Dar el, privind spre nevoinţa lor, se bucura cu duhul şi se ruga lui Hristos pentru dânşii, ca să-i întărească până la sfârşit şi să le primească sufletele lor în cereasca împărăţie.

Apoi, înconjurându-i pe ei ighemonul cu alţi ostaşi păgâni, au tăiat acele două cete care crezuseră în Hristos şi au tăiat şi pe acei doi tribuni, Nicostrat şi Antioh. Astfel, ostaşii cei noi ai Împăratului Hristos, punându-şi pentru Dânsul sufletele lor, au trecut cu dănţuire de la cele pământeşti la cele cereşti.

Atunci, un oarecare bărbat slăvit şi binefăcător cu numele Evlavie, venind noaptea cu o mulţime de credincioşi, au adunat trupurile mucenicilor şi le-au

îngropat cu cinste, iar Sfântul Procopie a rămas în temniţă păzit şi legat cu lanţuri.

***

Mucenicul lui Hristos, stând în temniţă, au venit la dânsul douăsprezece femei de neam bun şi au grăit printre ferestre cu Sfântul: "Noi suntem roabe ale lui Hristos".

De acest lucru fiind vestit ighemonul, îndată a poruncit să le bage şi pe ele în temniţă.

Deci, intrând cu bucurie, au zis: "Primeşte-ne pe noi, Doamne, în cereasca Ta cămară!"

Apoi, intrând înăuntru s-au închinat Sfântului Procopie, au învăţat de la dânsul Sfânta credinţă, dumnezeiasca dragoste către Hristos şi rugăciunea cea fierbinte către Dumnezeu. După puţin timp, ighemonul, şezând la obişnuita sa judecată înaintea poporului, a poruncit ca pe acele cinstite femei, scoţându-le din temniţă, să le aducă înaintea sa la judecată. Teodosia, maica Sfântului Procopie, auzind despre acele Sfinte femei, a mers la privelişte ca să le vadă nevoinţa lor.

Deci, fiind puse înaintea judecăţii, ighemonul le-a zis: *"Oare veţi asculta, să aduceţi jertfe zeilor, ca să vă învredniciţi de cinstea voastră? Sau petrecând în împotrivire voiţi să pieriţi rău prin a voastră alegere?"*

Sfintele femei au răspuns: "Cinstea ta să-ţi fie spre pierzarea ta! Noi suntem roabele lui Hristos Cel răstignit, Care ne-a scos pe noi din pierzare. Acela este cinstea şi slava noastră!"

Ighemonul, mâniindu-se, a poruncit ca pe fiecare întinzându-le la pământ, să le bată fără milă cu toiege. Apoi, dezbrăcându-le, le-a spânzurat la muncire, poruncind să le ardă cu foc coastele lor. Dar ele se rugau lui Hristos Dumnezeu, chemându-L în ajutor.

Ighemonul a mai poruncit să le taie pieptul, zicând: *"Oare vă va ajuta Cel răstignit spre Care nădăjduiţi?"*

Ele au răspuns: "Acum ne-a ajutat nouă, precum vezi, ighemon câinos şi urâtor de oameni, pentru că noi, fiind femei, te biruim pe tine, bărbat şi stăpânitor fiind, neîngrijindu-ne de muncile cele puse de tine asupra noastră!"

Ighemonul, mâniindu-se şi mai mult, a poruncit să ardă un fier în foc şi să-l pună sub subţiorile lor, zicându-le: *"Simţiţi oare arderea focului sau nu?"*

Sfintele femei au răspuns: "Tu vei cunoaşte durerea din arderea focului, când vei fi aruncat în focul cel nestins din iad; iar Domnul nostru, pe Care tu nu-L vezi, ca şi orbii care nu văd soarele, ne stă de faţă aici, ajutându-ne!"

Astfel pătimind Sfintele femei, Teodosia, maica Sfântului Procopie, stând în popor şi privind la răbdarea cea bărbătească a acelor femei, plângea cu amar. Deci, răsărind în inima ei lumina cunoştinţei adevărului, s-a umplut de râvnă şi venind înaintea ighemonului, a strigat, zicând: "Şi eu sunt roaba Celui răstignit, Hristos Dumnezeu". Dar această luminare a ei s-a făcut cu rugăciunile Sfântului ei fiu, Marele Mucenic Procopie, care se ruga todeauna pentru întoarcerea ei către Dumnezeu.

Ighemonul şi toţi cei ce erau cu el, văzând şi auzind pe Teodosia, femeia cea de neam bun, maica Sfântului Procopie, mărturisind pe Hristos cu îndrăzneală, s-au mirat foarte tare cum s-a schimbat deodată, trecând cu vederea cinstea şi bunul său neam, bogăţia şi slava, netemându-se de muncile cele văzute.

Ighemonul a zis către dânsa: *"Doamnă Teodosia, cine te-a înşelat să vii în această rătăcire, ca să-ţi laşi zeii cei pământeşti şi să grăieşti unele ca acestea?"*

Ea a răspuns: "Acum nu sunt în înşelăciune şi în rătăcire, ci mai înainte rătăceam, înşelându-mă de diavoli. Atunci eram înşelată, că în locul Dumnezeului celui adevărat, Care a făcut cerul şi pământul, mă închinam urâţilor idoli, făcuţi de mâini omeneşti".

Ighemonul, arătând cu degetul spre femeile cele ce se chinuiau, a zis către Teodosia: *"Aceste femei înşelătoare, precum văd, te-au amăgit şi pe tine".*

Ea a răspuns: "Nu ele m-au amăgit, ci m-au învăţat a cunoaşte adevărul prin chipul pătimirii lor. Căci cum le-ar fi fost lor cu putinţă să fie îmbărbătate într-atâtea munci, dacă Cel ce le întăreşte n-ar fi fost Dumnezeu adevărat? Deci, ele nu sunt înşelătoare, ci tu eşti înşelător, povăţuitor al întunericului şi al rătăcirii! Tu eşti cel care tragi pe oameni la pierzare!"

Ighemonul a zis: *"O, Teodosia, învaţă-te şi începe a-ţi cere iertare de la zei, iar noi ne vom ruga pentru tine, ca să ţi se ierte această greşeală a ta".*

Dar ea a răspuns: "De la Cel răstignit, de la Hristos Dumnezeu cer iertare pentru nesocotinţa mea şi pentru lucrările cele rele care le-am făcut!"

Deci, ighemonul, mâniindu-se, a poruncit s-o pună în temniţă. Asemenea să închidă împreună cu dânsa şi pe acele Sfinte femei muncite.

Teodosia, intrând în temniţă, a văzut pe fiul ei, Sfântul Procopie şi s-a bucurat foarte tare, pentru că se înştiinţase prin Sfântul Duh de întoarcerea ei către Hristos.

Deci, a zis către dânsa cu bucurie: "Doamnă şi maica mea, pentru ce ai venit aici şi pentru care pricină ai lăsat pe zeii tăi?"

Ea a zis către dânsul: "O, dulcele meu fiu, acum am cunoscut adevărul, pentru că, văzând pătimind pe aceste Sfinte femei, gândeam în mine cum este cu putinţă acestor femei neputincioase, a suferi nişte munci atât de cumplite, de nu le-ar fi întărit Hristos, pentru Care pătimesc? De n-ar fi fost Hristos Dumnezeu atotputernic, apoi cum ar fi întărit pe cele ce pătimesc pentru El? Gândind eu acestea, inima mea s-a zdrobit de umilinţă şi o rază a răsărit în mintea mea. De atunci am cunoscut înşelăciunea deşertilor zei şi am crezut că Unul este adevăratul Dumnezeu, pe Care tu şi Sfintele femei şi ceilalţi mucenici Îl mărturisiţi".

Atunci Sfântul Procopie a zis către dânsa: "Fericită eşti, doamnă şi maica mea, că te-ai învrednicit de o lumină ca aceasta de la Dumnezeu şi ai venit în această închisoare pentru El!"

Fericita Teodosia slujea în temniţă Sfintelor femei şi ştergea sângele lor cu pânze curate. Punea pe rănile lor plasturi tămăduitoare, pentru că era iscusită în meşteşugul doctoriei, iar *Sfântul Procopie învăţa pe maica-sa Sfânta credinţă şi luând-o într-o noapte, a dus-o pe dânsa la episcopul Leontie şi a botezat-o în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi iarăşi s-a întors cu dânsa în temniţă bucurându-se şi slăvind pe Dumnezeu pentru luminarea ei.*

După aceasta Sfintele femei au fost scoase din temniţă cu Teodosia şi au fost puse înainte la judecată.

Iar ighemonul a zis către dânsa: *"O, femeie de neam bun, cunoaşte că te cruţ şi nu voiesc să aduc asupra ta necinstire şi munci. Deci, întoarce-te şi cheamă cu bună osârdie pe zei, ca să te învredniceşti de iertare, iar de la noi de cinste mai mare".*

Sfânta a răspuns: "Nebunule şi nepriceputule! Oare nu te ruşinezi a numi zei pe idolii cei ciopliţi? Şi de este cu bunătate, când cineva după puterea sa se sârguieşte prin lucruri bune ca să fie asemenea lui Dumnezeu, apoi vouă cu totul se cade să fiţi asemenea zeilor voştri, idolilor, adică: orbi, surzi, muţi, neumblând, nici lucrând, precum sunt şi zeii voştri".

Ea, zicând acestea, ighemonul s-a mâniat şi a poruncit ca s-o lovească cu putere peste gură. Apoi, întinzând-o, a poruncit să o bată cu toiege, după aceea să-i strujească trupul cu unghii de fier. Celelalte Sfinte femei, privind la pătimirea ei, se rugau lui Dumnezeu pentru dânsa ca s-o întărească şi cântau oarecare stihuri din psalmi, care le învăţaseră de la Sfântul Procopie, zicând: ***"Veniţi să ne bucurăm Domnului, să cântăm lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, căci El este scăparea noastră şi puterea, ajutor în necazurile care ne împresoară".***

Ighemonul, auzind aceasta, a poruncit ca să sfărâme cu vergi de plumb fălcile acestei Sfinte femei. Toate muceniţele acelea, împreună cu Sfânta Teodosia, au fost legate cu lanţuri de fier.

Deci, ighemonul a poruncit să le scoată afară din cetate şi să le dea la tăiere de sabie.

Femeile s-au dus la moarte cu veselie şi cu bucurie, ca la un ospăţ de nuntă, şi acolo şi-au pus capetele pentru Hristos Dumnezeu, învrednicindu-se de cămara cerească.

***

După sfârşitul lor, Sfântul Procopie a fost dus iar la judecată.

Ighemonul, răcnind ca un leu către mucenic, a zis cu mânie: *"O, cap necurat, te-ai săturat oare de pierderea atâtor suflete?"*

Sfântul a răspuns: "Nu le-am pierdut, ci le-am izbăvit din pierzare şi le-am adus de la moarte la viaţă".

Atunci, ighemonul a poruncit să-l bată peste gură cu o vergea de fier şi să-i rupă faţa cu unghii de fier. Făcându-se aceasta, sângele i se vărsa de roşea pământul. Apoi l-au bătut cu vergi de plumb peste grumazi, iar Sfântul stătea în acele munci ca un stâlp neclintit. După aceasta a poruncit să arunce în temniţă pe mucenic, iar el s-a dus acasă foarte mâhnit, pentru că se ruşina şi se mânia că n-a putut să biruiască pe răbdătorul de chinuri al lui Hristos. Ighemonul, de supărare, n-a vorbit nici un cuvânt către nimeni în ziua aceea.

Deci, căzând în nişte friguri groaznice, s-a culcat pe pat şi a murit în noaptea aceea, dându-şi sufletul în mâinile diavolilor, cărora le slujea cu atâta osârdie.

Dar cuvântul lui Dumnezeu creştea şi se înmulţea. În toate zilele mulţi bărbaţi şi femei primeau credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos, prin învăţătura Sfântului Procopie şi prin minunile ce se făceau de dânsul. ***Cât a stat el în temniţă, mulţi oameni veneau la dânsul şi aduceau pe neputincioşii lor, pe care îi tămăduia***

cu darul lui Hristos şi izgonea dintr-înşii duhurile cele necurate şi astfel aducea pe cei necredincioşi la cunoştinţa lui Hristos Dumnezeu.

După moartea lui Iust ighemonul, a venit în Palestina, trimis de împăratul Diocleţian, un alt ighemon cu numele Flavian, de neam tot din Italia, dar cu obiceiul mult mai cumplit decât cel dintâi. Acela, venind în Cezareea Palestinei şi aflând despre Sfântul mucenic Procopie, l-a adus fără de întârziere în faţa judecăţii sale şi l-a întrebat de nume, de neam şi de credinţă. Ticălosul, hulind pe Hristos Dumnezeul nostru, a zis către mucenic: *"Mă minunez cum spuneţi voi, creştinii, că Dumnezeul vostru este născut dintr-o femeie şi vă închinaţi Celui răstignit de oameni. Aceasta nu este nebunie oare?"*

Mucenicul lui Hristos a răspuns: "O, ighemoane, dacă vei voi să mă asculţi cu răbdare, îţi voi arăta mărturii despre Dumnezeul nostru din cărţile voastre; însă de la început îţi grăiesc că Unul este Dumnezeu adevărat, neschimbat din fire, fără patimă, născut mai înainte de veci şi veşnic; iar nu zeii cei mulţi care sunt supuşi patimilor şi schimbărilor, care s-au arătat sub ani şi şi-au luat sfârşitul. Nu ştii oare pe Hermes al vostru, cel numit Trismeghistos, adică întreit de mare? Asemenea şi pe Socrat? Aceştia spun că unul este Dumnezeu, iar nu mulţi. Mai întâi ascultă pe Hermes, care scrie astfel către doctorul Asclipie: "Stăpânul şi Ziditorul tuturor, pe care Îl numim Dumnezeu, a zidit lumea aceasta văzută şi simţită. Dar de vreme ce a văzut pe cea nevăzută, care este singură zidită prea frumoasă şi prea plină de toate bunătăţile, s-a minunat de dânsa şi a iubit-o foarte mult, ca pe o făptură a sa".

O, ighemoane, vezi din acestea că Hermes al vostru nu mărturiseşte că ar fi mulţi dumnezei, ci unul; căci dacă ar fi fost mai mulţi dumnezei, atunci n-ar fi fost o singură fire a dumnezeirii, ci mai multe firi care devin în timp! Voi ziceţi că unii din zei sunt mai dinainte, iar alţii mai pe urmă. Dar voi numiţi pe unul, zeul cerului; pe altul, al mării, iar pe alţii, ai altor lucruri ce se văd pe pământ. Oare nu pentru aceasta a fost osândit de atenieni ca să bea otravă Socrate al vostru, fiindcă lepăda pe zeii cei mulţi?

Iar pe aceia pe care voi îi numiţi zei fără de moarte, întâi Die, mai-marele zeilor, ucigaşul de tată şi bărbatul surorii sale, oare nu petrecea în Creta şi nu se vede acolo până astăzi mormântul lui? Dar Poseidon al vostru nu era mai-marele tâlharilor, răpitor şi pierzător şi mormântul lui nu se află în Calabria? Deci, cum ziceţi că zeii voştri sunt fără de moarte, când ei au murit ca nişte oameni şi mormânturile lor se văd şi toate lucrurile lor rele le ştiu bine scriitorii de cărţi greceşti şi latineşti? Aceştia sunt zeii voştri, care se mustră şi se hulesc nu numai de creştini dar şi de închinătorii lor".

Despre Hristos, Mântuitorul şi Dumnezeul nostru, a zis: "S-a născut din femeie şi S-a răstignit. Deci, ascultă despre Dânsul tainele care se găsesc şi în cărţile voastre. O proorociţă a voastră, care se numeşte Sibila, ale cărei cărţi le-a cumpărat cu mare preţ Taroviniu, împăratul Romei, a scris în cartea sa a doua, despre întruparea lui Hristos din Preacurata Fecioară, astfel: "Pe Cuvântul lui Dumnezeu, când Îl va naşte Fecioara, într-o zi însemnată, se va arăta o stea de la Răsărit, vestind oamenilor muritori acea mare minune. Atunci va veni la dânşii Fiul Dumnezeului Celui mare, purtând trup ca şi al celor de pe pământ. Aceluia filozofii îi vor aduce daruri: aur, smirnă şi tămâie şi toate acestea vor fi plăcute".

Asemenea şi despre crucea lui Hristos, tot aceeaşi Sibila grăieşte: "O, fericite lemn, pe care va fi întins Dumnezeu, tu eşti vrednic nu pământului, ci cerului!"

Apoi grăieşte încă şi despre a doua venire: "Împăratul cel mare, Care stăpâneşte toţi vecii, va veni din cer, voind singur să judece tot trupul şi toată lumea. Credincioşii şi necredincioşii Îl vor vedea că este Dumnezeu, căci va sta pe un scaun înalt şi va răsplăti fiecăruia după faptele sale".

Dacă vei mai voi să auzi şi oarecare vestiri ale lui Apolon Pitiul şi al lui Amonie cel din Libia şi ale lui Dodonie şi Pegramen, citeşte cu luare aminte cărţile lor şi vei şti că Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a fost vestit de dânşii mai înainte. El are să vină spre mântuirea şi înnoirea neamului omenesc, căci Iason, boierul agonaviţilor, ce întreba pe Apolon din Delfi despre capiştea ce era zidită mai întâi în Atena, zicea: "Proorocule Apolon, cel cu chip de soare, spune-ne al cui va fi lăcaşul acesta în neamurile cele de pe urmă?" Apolon a răspuns: "Faceţi toate cele ce vă îndeamnă spre cinstire, iar eu vă spun că un Dumnezeu este Care împărăţeşte întru cei de sus şi al Cărui cuvânt nepieritor se va zămisli într-o Fecioară curată. El, Care dintr-un arc de foc va pleca ca o săgeată şi va trece prin mijlocul a toată lumea, prinzându-i pe toţi şi aducându-i spre darul Tatălui. Maica Lui va fi această biserică şi numele ei va fi Maria".

Iar când Vatos a întrebat pe Apolon, i-a răspuns: "Un bărbat ceresc îmi aduce primejdie asupra mea. Acela va pătimi, fiind Dumnezeu, dar nu va pătimi dumnezeirea, că amândouă vor fi în El, având de la Tatăl nemurire, viaţă şi putere. După maică El va avea moarte, cruce şi mormânt. Din ochii Lui vor curge lacrimi fierbinţi şi va sătura cinci mii de oameni cu cinci pâini, pentru care tot omul va zice: "Dumnezeul meu este Cel ce S-a răstignit, a murit, dar a înviat din mormânt şi la cer S-a înălţat"".

Sfântul Procopie, aducând pentru Hristos Dumnezeu astfel de mărturii din cărţile elineşti, ighemonul s-a făcut ca o aspidă, nevoind să audă şi să înţeleagă.

Deci, zicea Sfântului cu batjocură: *"Ales tâlcuitor de lucruri dumnezeieşti te-ai făcut pentru noi, ca şi cum ai purta cheile şi peceţile cereşti. Mai înainte însă de a începe să te muncesc, te sfătuiesc ca să încetezi cu acea multă vorbă mincinoasă şi lepădându-te de creştinătate, să fii elin ca noi, supunându-te poruncii împărăteşti. Iar de nu, vei avea ca plată pentru împotrivirea ta cumplite chinuri. Atunci chiar nevoind, vei face cele poruncite".*

Răspuns-a Sfântul mucenic: "Dacă nu voieşti să cunoşti pe Dumnezeul Cel adevărat, pe Care toţi Îl vor vedea cu ochii cei sufleteşti, apoi tu ucide şi înjunghie trupurile omeneşti, taie-le în bucăţi mici pentru zeii tăi, căci eu jertfesc Dumnezeului meu jertfă de laudă. Pe noi ne numeşti nebuni, dar ştim pe Unul adevăratul Dumnezeu Cel viu; dar oare nu eşti tu nebun că aduci jertfe celor morţi? Nu eşti tu nebun că te închini pietrelor celor nesimţitoare? Dacă piatra căreia te închini ca unui dumnezeu este lucru bun, atunci pentru ce o ciopleşti şi o împarţi? Pentru ce, împărţind-o în multe bucăţi, alegi o bucată făcută cu asemănare omenească şi o numeşti dumnezeu şi îi aduci jertfe, iar celelalte bucăţi rămase le pui la vreo zidire proastă sau în noroi, călcându-le în picioare? Tot astfel faci şi cu lemnul. Tăindu-l, scoţi o bucată din care ciopleşti un idol şi căruia te închini, iar bucata rămasă o pui la alt lucru mai prost sau o bagi în foc.

Deci, dacă piatra sau lemnul îţi este dumnezeu, apoi se cade să-l cinsteşti ca pe un dumnezeu. Iar dacă nici lemnul nici piatra nu este dumnezeu, atunci de ce, de la lemnul cel putred şi de la piatra cea nesimţitoare, ceri sănătate şi mântuire? Dacă vei numi fierul dumnezeu, apoi şi el este supus la puterea focului, se face moale şi se bate cu ciocanul. Se cade oare a bate pe Dumnezeu cu ciocanul? Dar dacă şi focul îl vei numi dumnezeu? Atunci şi el este puternic, atât cât are ceva să ardă, iar dacă nu vei pune lemne pe el, îşi slăbeşte puterea. El se poate stinge şi cu apă, deci cum poate să fie Dumnezeu nişte materii ca acestea care se micşorează una pe alta?"

Nesuferind ighemonul să audă unele vorbe ca acestea, a poruncit unui slujitor, cu numele Arhelau, ca să lovească pe mucenic cu sabia peste grumaji. Deci, Sfântul îndată şi-a plecat grumazii sub sabie, fiind gata a muri pentru Domnul.

Arhelau a ridicat sabia cu amândouă mâinile şi când a vrut să lovească cu putere în grumaji, îndată i-au slăbit mâinile şi trupul şi căzând la pământ, a murit.

Văzând ighemonul aceasta, s-a înspăimântat şi a poruncit să lege pe mucenic cu lanţuri de fier şi să-l ducă în temniţă.

În ziua a şasea ighemonul, scoţându-l la judecată, a poruncit să-l bată cu vine de bou şi să-l împungă cu ţăpuşe de fier înroşite, iar rănile să le ardă şi să le frece cu oţet şi cu sare. După aceea a adus un jertfelnic de aramă pe care erau mulţi cărbuni aprinşi. Deci, punând în mâna dreaptă tămâie, a poruncit Sfântului să o întindă pe acei cărbuni aprinşi, socotind că, nesuferind arderea focului, îşi va întoarce mâna şi astfel tămâia va cădea în foc, ca să zică că a adus jertfă zeilor.

Astfel, Sfântul a ţinut mâna două ceasuri deasupra focului, iar el, având mintea adâncită la Dumnezeu, nu băga de seamă la mâna ce ardea şi la jertfelnicul cel învăpăiat. Deci, toţi cei ce priveau la aceea se minunau şi prea măreau pe Hristos.

Ighemonul şi diavolul, stăpânul său, s-au umplut de ruşine, iar ***Sfântul, ridicând ochii spre cer, a grăit: Ţinutu-m-ai de mâna dreaptă şi în sfatul Tău m-ai povăţuit. Dreapta Ta, Doamne, s-a prea mărit întru tărie şi a sfărâmat pe vrăjmaşi. Dreapta Domnului a făcut putere şi tot ea m-a înălţat.***

După aceea, ighemonul a poruncit să-i lege mâinile mucenicului şi să-l spânzure spre muncire şi să lege de picioarele lui două pietre grele. Astfel a stat spânzurat Sfântul multă vreme, întinzându-se de greutatea pietrelor atât de mult, încât oasele lui ieşeau de la loc. Luându-l de la chinuri şi dezlegându-i pietrele, ighemonul a poruncit să arunce pe răbdătorul de chinuri într-un cuptor aprins.

Iar Sfântul Procopie, intrând în cuptor, s-a îngrădit cu semnul Sfintei Cruci şi a făcut rugăciune către Dumnezeu. Atunci îndată a ieşit o flacără din cuptor şi a ars pe toţi păgânii ce erau împrejur, iar Sfântul a rămas fără vătămare, deoarece focul se schimbase în răcoare.

De această prea mărită minune s-au mirat şi s-au înspăimântat toţi şi chiar ighemonul a fugit în divan de frică. Unii din cetăţeni strigau la ighemon: *"Pierde îndată pe vrăjmaşul acesta, că de nu te vei grăbi, el va pierde toată cetatea cu vrăjile lui!"*

Atunci ighemonul a hotărât asupra lui judecată de moarte, adică să-i taie capul cu sabia.

Scoţând pe Sfânt la locul cel de moarte, el şi-a cerut timp de rugăciune. ***Stând spre răsărit şi înălţându-şi mâinile şi ochii spre cer, s-a rugat pentru cetate, pentru popoare, pentru cei din primejdii, pentru sărmani şi pentru văduve, ca toţi să fie păziţi prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu.*** Această rugăciune o făcea mai mult pentru ca păgânească necurăţie să se întoarcă degrabă la

creştineasca şi dreapta credinţă, iar Sfânta Biserică a lui Hristos să crească, să se înmulţească şi să strălucească până la sfârşitul veacului.

Sfârşind el rugăciunea, s-a auzit un glas din cer, prin care i se făgăduia să-i împlinească cele cerute, chemându-l în acelaşi timp la moştenirea împărăţiei cereşti.

Atunci Sfântul Procopie cu bucurie şi-a plecat sub sabie cinstitul lui cap şi tăindu-se, şi-a pus sufletul pentru Domnul său, în 8 zile ale lunii lui iulie.

Noaptea, venind oarecare credincioşi, au luat cinstitul lui trup şi învelindu-l şi ungându-l cu aromate şi cu giulgiu curat, l-au îngropat cu cinste la un loc vestit, slăvind pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, pe un Dumnezeu în Treime, Căruia se cuvine toată cinstea şi slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Sfântul mare mucenic Procopie - drumul spre sfințenie

Pârât împăratului păgân chiar de către mama lui, Sfântul Procopie a pierit ucis de sabie, din pricina credinței lui în Dumnezeu.

***

Născut la Ierusalim pe vremea lui Diocleţian, Sfântul Procopie a fost făcut duce al Alexandriei, cu porunca de a-i chinui pe creştini. Dar în drum spre Alexandria i s-a arătat semnul Sfintei Cruci pe cer și s-a auzit glas, Mântuitorul spunându-i că El este Fiul lui Dumnezeu.

Sfântul Procopie s-a întors la Ierusalim, iar mama lui, fiind închinătoare la idoli, a vrut să îi dea să mănânce din cele jertfite zeilor.

Sfântul și-a mărturisit credința în Dumnezeu și a fost pârât chiar de către mama lui împăratului, fiind supus la multe chinuri. Dar el era tot mai puternic și cu rugăciunile lui a dărâmat capiștile idolești.

Văzând minunea, atât mama lui, cât și femeile și ostașii care erau acolo au crezut în Hristos și au pierit uciși. Iar Sfântul Procopie, după alte chinuri îndurate, a fost omorât cu sabia.

Sinaxar - Pomenirea Sfântului marelui mucenic Procopie, cel din Cezareea, în Palestina

În această lună, în ziua a opta, pomenirea Sfântului marelui mucenic Procopie, cel din Cezareea, în Palestina.

Acest mucenic al lui Hristos a trăit pe vremea lui Diocleţian. Era din cetatea Elia, adică din Ierusalim, născut din tată binecredincios, care mărturisea pe Hristos, anume Hristofor, şi din maică necredincioasă, anume Teodosia, care era slujitoare de idoli.

După moartea tatălui său aducându-l maica lui la Diocleţian care se afla în Antiohia, l-a făcut duce al Alexandriei, cu porunca să chinuiască pe creştini.

După ce a purces pe cale spre Alexandria, fără veste se făcură tunete şi fulgere, şi auzi el un glas din cer, chemându-l pe nume: Neania, căci acesta îi era numele cel dintâi.

Rugându-se sfântul ca să i se arate mai limpede cel ce-i grăia, i s-a arătat o cruce ca de cristal, şi glas s-a făcut de la cruce zicând: "Eu sunt Iisus cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu".

Şi învăţând el toată taina orânduielii credinţei noastre, s-a întors la Schitopoli, şi a poruncit să-i facă o cruce de aur şi de argint, după chipul ce i se arătase.

Îndată ce s-a gătit crucea, s-au arătat pe ea trei icoane, având scriere evreiască, care arăta ale cui sunt icoanele. Deasupra scria: "Emanuel", iar de o parte, scria "Mihail", şi de altă parte, "Gavriil", închinându-se şi sărutând Crucea şi icoanele, Procopie s-a întors în Ierusalim.

După aceea, făcând izbândă mare asupra saracinilor, l-a silit maica sa să aducă jertfă de mulţumire la idoli. Atunci el a vădit în cine crede, şi numaidecât a fost pârât de maica sa la împărat că este creştin.

Iar împăratul a trimis poruncă la Ulchie ighemonul Cezareii Palestinei să cerceteze pe sfântul. Şi fiindcă sfântul nu s-a plecat ca să jertfească la idoli, ***a fost chinuit în multe feluri, dar a fost slobozit prin arătarea Domnului şi numit Procopie în loc de Neania.***

Fiind dus la capiştea idolilor, prin rugăciunea sa a surpat idolii. Văzând minunea aceasta, ostaşii a două căpetenii, cu tribunii lor, anume Nicostrat şi Antioh şi douăsprezece femei singlitice, împreună şi cu maica sa Teodosia, au crezut în Hristos. Pentru aceasta ostaşilor li s-au tăiat capetele, iar pe femei le-au chinuit fără milă.

După aceea sfântul a fost supus la grele şi nenumărate chinuri în timpul cărora a săvârşit multe minuni. Apoi şi-a luat sfârşitul prin sabie, şi s-a suit încununat la cer. ***Praznicul lui se săvârşeşte în Biserica sa mucenicească ce se află aproape de Helona, şi se numeşte Condilion.***

Sinaxar - Sfântul mare mucenic Procopie - 8 iulie

https://www.trinitas.tv/sfantul-mare-mucenic-procopie-8-iulie/

***

Viața de zi cu zi în Palestina începutului de secol patru. Împărat roman era Diocleţian. Creștinii se pregăteau de praznicul Patimii Mântuitorului. Toate se vor nărui odată cu gestul împăratului de a condamna pe toți cei care iubesc pe Hristos.

Istoricul Eusebiu de Cezareea descrie. *„dintr-o dată au fost afișate în toate localitățile decrete din care unele porunceau ca bisericile să fie dărâmate până la temelie, altele, să fie aruncate în foc Scripturile, proclamând totodată că sunt scoși din serviciu cei care deținеau vreo dregătorie oarecare, iar particularii vor fi lipsiți de libertate dacă stăruie să rămână în credința creștină. Acesta era cuprinsul primului decret dat împotriva noastră. Nu mult după aceea au fost publicate alte ordonanțe, potrivit cărora se poruncea ca toate căpeteniile Bisericilor din toate localitățile să fie puse mai întâi în lanțuri, iar după aceea să fie siliți prin toate mijloacele să aducă jertfe idolilor.*

Cel dintâi dintre martirii Palestinei a fost Procopie. Înainte de a fi făcut cunoștință cu închisoarea, îndată ce s-a înfățișat să fie judecat de guvernatori s-a poruncit să aducă jertfă așa numiților „zei”. El a răspuns că nu cunoaște decât un singur Dumnezeu, căruia se cuvine să-I jertfim așa cum El o vrea”

I s-a cerut apoi să aducă măcar băutura libațiilor în cinstea celor patru împărați, aflăm tot de la Eusebiu, dar Procopie nu a cedat. A fost decapitat.

Dintr-o descriere mai extinsă a pătimirilor lui Procopie din limba siriacă aflăm mai multe informații despre acest mare Sfânt martir.

Născut în Ierusalim, se stabilise la Scitopolis unde era citeț, traducea din limba siriacă și era și exorcist. Era feciorelnic, făgăduise din tinerețe castitatea și era un aspru postitor și nevoitor.

Când edictul de persecuție a fost emis, a fost prins și dus de la Scitopolis la Cezareea unde a fost judecat în prezența guvernatorului Firmilian și a judecătorului Flavian.

A fost un sfânt martir foarte iubit. În cinstea și pomenirea sa a fost ridicată o biserică la Scitopolis, locul unde a slujit el Bisericii; la Cezareea în locul în care a murit a fost construită o altă biserică pe care împăratul Zenon o restaurează și în-frumusețează în anul 484.

De altfel aici au stat foarte multă vreme sfintele sale moaște fiind mutate apoi în Antiohia în biserica Sfântului Mihail; La Constantinopol se aflau nu mai puțin de patru biserici dedicate lui.

Tânăr, curat, curajos și iubitor de Hristos, Sfântul Procopie rămână îndemn și exemplu tinerilor din toate timpurile.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul mare mucenic Procopie şi mama sa, Sfânta muceniţă Teodosia; Sfinţii mucenici Epictet preotul şi Astion monahul

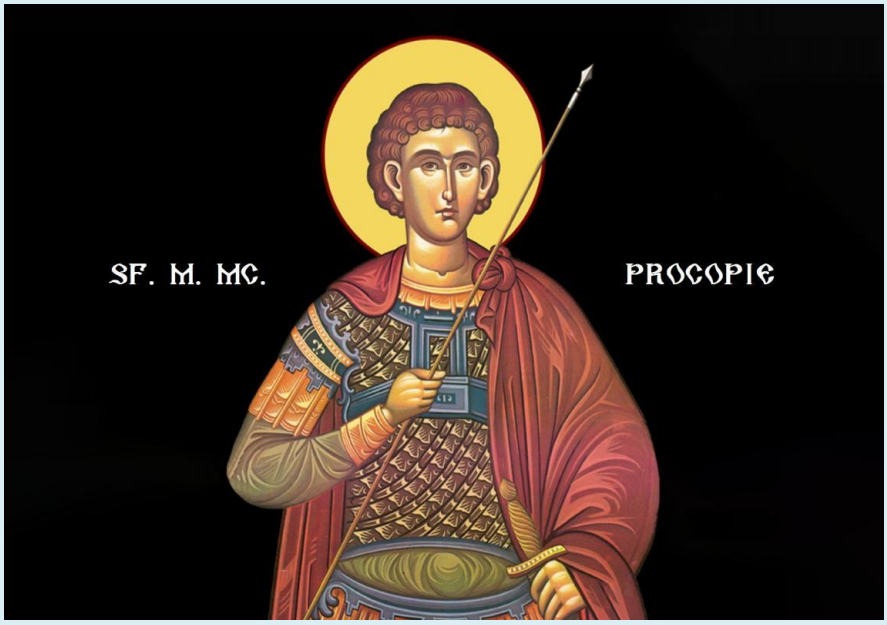

Sfântul mare mucenic Procopie a trăit pe vremea împăratului Diocleţian, iar părinţii săi erau din Ierusalim. Tatăl său era creştin, însă mama lui se închina zeilor păgâni. Numele său cel dintâi fusese Neania, însă după botezul creştin a primit numele Procopie.

La vârsta maturităţii a ajuns dregător al Alexandriei. Mergând oarecând pe drum cu 200 de ostaşi ca să omoare mai mulţi creştini, a auzit un glas din cer care l-a strigat pe nume: „Neania”. Deci, rugându-se, i s-a arătat lui o cruce ca de cristal şi glas din acea cruce i-a spus: Eu sunt Hristos cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu, învăţându-l toată taina credinţei. Iar el, întorcându-se la Schitopolis, a poruncit unui argintar să-i facă o cruce.

Fiind pârât de mama sa că este creştin, sfântul a fost cumplit bătut şi apoi aruncat în temniţă. Acolo, cum se afla el scăldat în propriul sânge, i S-a arătat Hristos, i-a schimbat numele în Procopie, care se tâlcuieşte „Cel ce sporeşte”, şi l-a vindecat.

Mărturisind apoi cu mult curaj înaintea dregătorului pe Hristos-Domnul, i s-a tăiat capul cu sabia, primind astfel cununa muceniciei.

***

Sfinţii Epictet şi Astion au pătimit în cetatea Halmyris, în anul 290, mărturisindu-şi credinţa în Hristos.

În timpul lui Diocleţian, trăia în părţile Asiei Mici un preot cu numele Epictet. Acesta ducea o viaţă curată şi evlavioasă şi pentru aceasta s-a învrednicit de darul facerii de minuni, încât pe mulţi i-a vindecat de diferite boli.

Astion era un tânăr, fiul unui om de vază din oraş, pe care preotul Epictet l-a cate-hizat, aducându-l la credinţa în Domnul Iisus Hristos.

Împreună au plecat din locul în care locuiau şi au ajuns la Halmyris, Dobrogea, unde au continuat să ducă o viaţă bineplăcută lui Dumnezeu.

În acea vreme, a sosit în cetate comandantul Latronianus, căruia i s-a spus că în oraş sunt doi „vrăjitori" care pe mulţi i-au întors de la închinarea la idoli. Atunci, comandantul a poruncit să fie prinşi cei doi sfinţi şi să fie supuşi la chinuri groaznice. Unul dintre judecători, Vigilanţiu, văzând tăria credinţei acelora, a crezut şi el în Hristos.

Văzând că Sfinţii Epictet şi Astion au rămas tari în credinţa lor, dregătorul a porun-cit să li se taie capul.

Un fragment din moaştele acestor sfinţi a fost aşezat în piciorul Sfintei mese a Catedralei Naţionale de către Preafericitul părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în ziua sfinţirii catedralei, 25 noiembrie 2018.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul mare mucenic Procopie şi mama sa, Sfânta muceniţă Teodosia; Sfinţii mucenici Epictet preotul şi Astion monahul

Acest mucenic al lui Hristos a trăit pe vremea lui Diocleţian, trăgându-se din Ierusalim, născut din tată credincios, anume Hristofor, şi dintr-o mamă necredincioasă, Teodosia cu numele, iar numele lui, cel dintâi era Neania, fiindcă după botez, a primit numele de Procopie.

Tropar, glasul 8: Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare, sfinte, ai lăsat credinţa părintească cea rea şi slujbele cele orânduite; şi râvnind după Hristos, ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, mare mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Şi, murind tatăl său, mama sa l-a crescut în credinţa păgânească, învăţându-l închinarea la idoli. Dar tânărul Neania, fiind isteţ la minte, a deprins, repede, învă-

țătura cărților filozofiei elinești. Și, ajungând la vârsta bărbatului desăvârșit, mama sa a voit să-l facă ostaș destoinic, în slujba împăratului. Și a ajuns dregător al Alexandriei.

Dar, mergând pe drum, cu două sute de ostași, cu porunca să omoare pe creștini, a auzit un glas chemându-l pe nume, Neania. Deci, rugându-se sfântul să i se arate, mai lămurit, cine este cel ce grăia, i s-a arătat lui o cruce în chipul cristalului și glas s-a făcut de la cruce, zicând: „Eu sunt Hristos cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu”. Și l-a învățat toată taina credinței noastre. Iar el, întorcându-se la Schitopolis, a poruncit unui argintar să-i facă o cruce, la fel cu aceea ce i se arătase, o cruce cu trei icoane.

Deci, fiind părat de mama sa, că este creștin, sfântul a fost trimis spre cercetare la Paulin, dregătorul din Cezareea Palestinei. Și, neplecându-se el să jertfească idolilor, a fost bătut cumplit, încât l-au închis în temniță aproape mort. Dar, fiind vindecat de un înger, au venit la credința o mulțime de închinători la idoli, între alții și mama sa, Teodosia.

Și, mărturisind ei pe Hristos-Dumnezeu, li s-au tăiat capetele. Atunci, dregătorul a hotărât și asupra Sfântului Procopie judecată de moarte, adică, să i se taie capul cu sabia. Și, scoțându-l afară din cetate, la locul cel de moarte, sfântul și-a făcut rugăciunea sa pentru cetate, pentru popoare, pentru cei din primejdii, pentru sărmanii, ca toți să fie păziți prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu.

Apoi, cu bucurie, și-a plecat sub sabie cinstitul său cap și, tăindu-l, și-a dat sufletul pentru Dumnezeul său, în ziua de opt a lunii lui iulie († 303).

&&&

Nu departe de braţul Sfântul Gheorghe al Dunării şi de satul Dunavăţul de jos, în Dobrogea, se află ruinele unei fortăreţe romano-bizantine care se numea în vechime Halmyris. În această cetate au pătimit Sfinţii Epictet şi Astion, mărturisindu-şi credinţa în Hristos, în anul 290.

Pe vremea nelegiuitului împărat Diocleţian (284-305) trăia în părţile Asiei mici un preot cu numele Epictet, care ducea o viaţă curată şi evlavioasă. Din fragedă copi-lărie el fusese crescut în frică de Dumnezeu, urmând poruncile Mântuitorului. Ca şi odinioară Samuel, a fost cinstit din tinereţe cu haina preoţiei şi, plin fiind de harul lui Dumnezeu, el făcea multe semne şi minuni. Adeseori, prin puterea rugăciunii sale, deschidea ochii orbilor, vindeca pe leproşi şi pe ologi şi scotea duhurile necurate din cei îndrăciţi.

Tropar: Pe cei de o cinste cu Ermolae şi cu Pantelimon, pe Epictet - preotul cel înţelept şi pe Astion - ucenicul cel mult râvnilor, veniţi toţi credincioşii să-i lăudăm, pe mucenicii lui Hristos şi podoaba Dobrogei, zicând: bucuraţi-vă, cei ce de-a pururi mijlociţi pentru sufletele noastre.

***

Odată, pe când Epictet se afla acasă şi-şi făcea obişnuita rugăciune către Hristos, i-a fost adusă fiica unui om care era paralizată în aşa măsură, că nu putea mişca altceva decât limba. Tatăl său, aducând-o la uşa preotului, a lăsat-o afară şi a intrat la Sfânt rugându-l fierbinte să-i tămăduiască fiica. Auzind acestea, preotul a zis tatălui s-o aducă înăuntru, apoi s-a rugat fierbinte, a uns cu ulei sfinţit trupul fetei şi ea s-a făcut sănătoasă.

***

Altă dată, i-a fost adus un îndrăcit. Când acela a ajuns lângă omul lui Dumnezeu, duhul cel rău a început să strige şi să zică timp de trei zile: „O, cruce, o, chin, cum sunt pus la cazne! Cât de bine îmi mergea când eram în Frigia!”. Certat de Sfântul Epictet, duhul cel rău a trebuit după trei zile să părăsească trupul în care se cuibărise. Izbăvit de diavol, omul a adus îndată mulţumire Mântuitorului Hristos.

***

În altă zi i-au înfăţişat lui Epictet o femeie oarbă. Aceasta plângea cu amar că doctorii n-o putuseră vindeca şi-l ruga fierbinte să-şi pună dreapta sa peste ochii ei. Sfântul i-a îndeplinit rugămintea şi femeia şi-a recăpătat vederea.
Astion era un tânăr, fiul unui om de vază din oraş, foarte bogat. Mama sa era şi ea de viţă nobilă, fiica senatorului Iulian. Părinţii îl iubeau nespus, fiind şi singurul copil, privindu-l ca pe odorul lor cel mai de preţ. Epictet i-a lămurit acestuia care este adevărata nestemată a vieţii, spunându-i că aurul de aici nu este de cel mai mare preţ, deoarece el înşală multe suflete. La fel şi argintul.

„Vino, îi zice el, şi-ţi voi arăta care aur trebuie să alegi şi după care argint trebuie să tinzi. Este acela pe care Domnul şi Mântuitorul nostru l-a dat celor ce cred în El. Tatăl tău, pe care-l vezi, nu este adevăratul tău tată, ci atotputernicul Dumnezeu este tatăl tău. Acesta a poruncit, iar tu ai devenit om. El a hotărât, şi tu ai fost plămădit în pântecele mamei tale. El a voit, şi tu ai putut ajunge până la vârsta tinereţii. De asemenea, mama noastră adevărată nu este fiinţa pe care o vedem, ci Sfânta Biserică”.

A doua zi, tânărul s-a trezit la revărsatul zorilor şi s-a îndreptat în grabă spre acelaşi loc unde cu o zi înainte gustase din mierea florilor cereşti. Intrând în locuinţa preotului lui Hristos, Astion a vorbit cu acesta şi la sfârşit i-a zis: „Îngăduie-mi să fiu chiar astăzi catehumen şi supune-mă la post atâtea zile câte

crezi de cuviinţă; după trecerea acestui timp doresc să primesc Botezul. Atunci îmi voi fi însuşit tot ce priveşte credinţa creştină. Te rog ca, după aceea, să părăsim amândoi acest oraş şi să ne ducem într-o ţară îndepărtată, acolo unde ne va îndrepta Duhul Sfânt, ca nu cumva tatăl meu să-mi schimbe gândul curat cu lacrimile sale".

După ce a împlinit dorinţele înţeleptului tânăr, preotul Epictet şi ucenicul său, Astion, au părăsit oraşul, s-au îmbarcat pe o corabie şi au sosit la hotarul sciţilor, oprindu-se în cetatea Halmyris, din Dobrogea, unde nu era nimeni care să-i cu-noască. Părinţii lui Astion îşi căutau însă fiul şi se tânguiau că nu-l găsesc.

După ce s-au aşezat la Halmyris, Epictet şi Astion au continuat să ducă aceeaşi viaţă curată, aşa cum trăiseră în patria lor. Epictet a făcut şi aici multe semne şi minuni.

***

Unei femei i-a vindecat fiul surdo-mut şi paralitic. Cel vindecat s-a întors la Dumnezeu, şi împreună cu el s-au convertit mai mult de 1000 de locuitori din Halmyris, care văzuseră minunea.

Şi Astion a căpătat darul facerii de minuni, având o deosebită putere asupra diavolului.

***

Într-o zi, pe când Astion mergea grăbit spre Dunăre ca să ia apă, s-a întâlnit cu un om care era chinuit de duhul cel rău. Apropiindu-se de el, Astion s-a rugat, a făcut semnul crucii pe fruntea şi pe trupul lui, şi în aceeaşi clipă duhul cel rău a fugit din cel chinuit.

***

Altă dată, Astion a văzut cum un om a căzut de la mare înălţime şi zăcea la pământ, pe jumătate mort. În taină s-a rugat fierbinte lui Hristos şi şi-a amintit de Sfântul apostol Pavel cum l-a izbăvit pe Eutihie, care căzuse de la o fereastră, cum Petru i-a dat putere să meargă lui Eneea, care zăcea de opt ani pe patul de suferinţă.

Atunci, L-a rugat ferbinte şi el pe Domnul, pentru nefericitul din faţa lui, zicând că „şi acesta este unul din turma Sa". Şi a rostit Astion către cel căzut cuvintele Sfântului apostol Petru: „În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă!" (Fapte 3, 6). Astion l-a ridicat, şi acela a devenit apoi unul din catehumenii săi, botezându-l după aceea.

În acea vreme a sosit în oraşul Halmyris dregătorul Latronian. În a patra zi de la sosire, i s-a spus de către unii dintre slujbaşii săi că sunt în oraş doi străini, care ar fi „vrăjitori” şi „ghicitori” şi că prin cuvântările lor au întors pe mulţi de la cinstirea zeilor.

Auzind acestea, dregătorul s-a mâniat şi a poruncit ca după apusul soarelui cei doi Sfinţi să fie prinşi şi duşi la închisoare. Pe drum, ei cântau psalmi, rosteau lungi şi fierbinţi rugăciuni şi s-au înţeles ca a doua zi, când vor fi duşi la judecată, să nu spună nimic despre familia lor şi despre ţara de unde veneau, ci doar să repete că ei sunt creştini, că acesta este numele, neamul şi patria lor şi că ei nu sunt altceva decât cinstitori ai Dumnezeului adevărat.

Foarte devreme, în ziua următoare, comandantul Latronian a poruncit să fie făcută o tribună în mijlocul oraşului şi acolo să fie chemat cât mai mult popor. Aici au fost aduşi şi cei doi învinuiţi. Latronian abia putea să privească la ei, deoarece faţa lor strălucea ca soarele.

Epictet era un bărbat cam de 60 de ani, înalt şi cu barba încărunţită, iar Astion, un tânăr de 35 de ani, frumos şi cuvios la înfăţişare. În timpul cercetării lor, cei doi Sfinţi îşi mărturiseau credinţa în Iisus Hristos şi arătau că ei nu pot să se închine zeilor. Mâniat, dregătorul a poruncit ca amândoi să fie legaţi, chinuiţi şi să li se rupă carnea de pe trup cu ghiare de fier. Sfinţii nu răspundeau la toate decât cu cuvintele: „Noi suntem creştini, facă-se cu noi voia lui Dumnezeu”.

Unuia dintre judecători, pe nume Vigilanţiu, auzind din gura Sfinţilor cum cinstesc şi mărturisesc fără încetare credinţa în Iisus Hristos, nu i-au ieşit din minte aceste cuvinte timp de trei zile; în a patra zi, s-a dus şi a mărturisit: „Şi eu sunt creştin, facă-se şi cu mine voia lui Dumnezeu”. Vigilanţiu s-a dus apoi la mucenici în închisoare, ca să primească de la ei învăţătură. Apoi, împreună cu toată casa lui, au devenit creştini.

În a cincea zi, cei doi Sfinţi au fost iarăşi aduşi la judecată. Atunci, Epictet a rostit o cuvântare, care s-a terminat cu mărturisirea: „Noi suntem creştini”.

Latronian s-a mâniat şi urla ca un leu: „Aduceţi sare şi oţet şi frecaţi cu ele rănile de deasupra, puneţi smoală şi untură într-un cazan şi când vor începe să fiarbă în clocot, aruncaţi pe îndărătnicii aceştia înăuntru”.
Auzind porunca, cei doi Sfinţi repetau şi mai aprig cuvintele: „Suntem creştini, facă-se cu noi voia lui Dumnezeu”. Dar la chinul care li se pregătise, ei au rămas nevătămaţi şi de aceea au fost osândiţi ca 30 de zile să nu primească nimic de mâncare şi de băutură. Ei s-au hrănit însă din bogăţia Cuvântului lui Dumnezeu, întărindu-se zilnic cu pâinea care coboară din cer, cântând psalmi.

Pe când Epictet şi Astion îndurau chinuri, a apărut la Halmyris un străin care, văzând pe Astion în faţa scaunului de judecată, l-a recunoscut. Degrabă s-a suit în corabie, a călătorit pe mare şi a ajuns la ţărmul ţării unde trăiau părinţii lui Astion.

El le-a spus ce văzuse şi auzise în legătură cu fiul lor. Însoţiţi de trei slujitori, părinţii s-au îmbarcat în grabă şi, călătorind pe mare, au ajuns în oraşul Halmyris, în ţara sciţilor (Dobrogea). Aici, ne spune Actul martiric, „episcopul şi întâi-stătătorul sfintelor Biserici era prea fericitul Evangelicus”.

După cele 30 de zile au fost aduşi din nou în faţa judecăţii cei doi pătimitori. Latronian a început prin a zice că el încă nu ştie de unde vin ei şi din ce neam se trag şi fiindcă ei nu vor să spună îi consideră demoni; apoi i-a osândit la moarte prin tăierea capului. Atât Epictet cât şi Astion şi-au mărturisit din nou credinţa în Hristos, zicând că ei demoni nu sunt, ci că ei au scos demoni din oameni cu ajutorul lui Hristos, şi anume pe acei demoni pe care judecătorii îi cinstesc şi li se roagă ca unor dumnezei.

Auzind acestea, Latronian a poruncit slujitorilor să-i lovească peste gură cu pietre şi să-i lege din nou. Dar pentru că şi în urma acestor chinuri ei au rămas senini şi veseli, dregătorul a dat ultima poruncă, cerând să fie scoşi afară din cetate şi acolo să li se taie capul. Cu braţele întinse şi cu privirea ridicată la cer, mucenicii au rostit o lungă rugăciune, iar poporul a răspuns „Amin!”.

Epictet a lăsat mai întâi pe Astion să i se taie capul; acesta, spunând o rugăciune, a terminat-o cu cuvintele Mântuitorului: „În mâinile Tale încredinţez duhul meu” (Luca 23, 46). Epictet s-a aşezat lângă trupul ucenicului său şi îndată i s-a tăiat şi lui capul. Era ziua de 8 iulie a anului 290. Trupurile mucenicilor s-au făcut albe precum zăpada şi cei care sufereau de vreo boală, durere sau slăbiciune, şi se atingeau cu credinţă de ele, se vindecau.

La apusul soarelui, Vigilanţiu împreună cu alţi creştini au venit şi au luat trupurile Sfinţilor, au turnat peste ele mir şi alte miresme de preţ şi, cântând psalmi şi laude, le-au înmormântat într-un loc potrivit. După uciderea celor doi martiri şi înmormântarea lor, Latronian a înnebunit şi şi-a sfârşit viaţa în chip jalnic.

În a treia zi de la înmormântare, Astion i s-a arătat lui Vigilanţiu spunându-i că în ziua aceea vor sosi părinţii săi ca să-l caute şi că îl roagă să meargă în port, să-i primească, să le dea găzduire şi să-i mângâie. Ducându-se în port, Vigilanţiu a aflat pe părinţii lui Astion, care întrebau despre fiul lor.

Vigilanţiu le-a povestit cum Astion plecase cu trei zile mai înainte într-o ţară îndepărtată, apoi, înfăţişându-le cu vorbe alese frumuseţile cereşti şi ale vieţii veşnice, le-a spus adevărul despre moartea mucenicească a fiului lor, adăugând că toţi cei care se învrednicesc de un asemenea sfârşit sunt numiţi „Mucenici”.

Timp de o săptămână părinţii lui Astion au primit învăţătură de la Vigilanţiu, în urma căreia s-au hotărât să devină creştini. Preotul Bonosus, care, pentru a scăpa de prigonitori, se ascunsese într-un loc tăinuit, i-a făcut catehumeni şi după 40 de zile de la moartea lui Astion, părinţii lui au fost botezaţi de episcopul Evangelicus. Acesta din urmă a rămas cu ei 8 zile, după care a plecat într-un oraş apropiat. Părinţii lui Astion s-au întors apoi în patrie, luând cu ei pe Vigilanţiu şi pe preotul Bonosus.

După încetarea persecuţiilor, creştinii au ridicat o biserică deasupra criptei ce adăpostea moaştele mucenicilor, dar, din pricina năvălirilor barbare, atât biserica Sfinţilor, cât şi cetatea Halmyris, au căzut în ruină.

De abia peste 17 veacuri, la praznicul Adormirii Maicii Domnului (15 august) din anul 2001, moaştele Sfinţilor au fost descoperite în chip neaşteptat în cripta de sub altarul bisericii ruinate din cetatea Halmyris, alături de un fragment de inscripţie, care cuprinde cuvintele Martir şi Astion. Sfintele moaşte se află la Mănăstirea Halmyris, din eparhia Tulcii, fiind purtate în procesiune în fiecare an la ziua pomenirii lor, 8 iulie.

Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Proloagele din 8 iulie

PROLOAGELE

ÎN FIECARE ZI ÎMPREUNĂ CU SFINȚII

Luna iulie în 8 zile: pomenirea Sfântului mare mucenic Procopie (303)

Acest mucenic al lui Hristos a trăit pe vremea lui Diocleţian, trăgându-se din Ierusalim, născut din tată credincios, anume Hristofor, şi dintr-o mamă necredincioasă, Teodosia cu numele, iar numele lui, cel dintâi era Neania, fiindcă după botez, a primit numele de Procopie. Şi, murind tatăl său, mama sa l-a crescut în credinţa păgânească, învăţându-l închinarea la idoli. Dar tânărul Neania, fiind isteţ la minte, a deprins, repede, învăţătura cărţilor filozofiei elineşti.

Şi, ajungând la vârsta bărbatului desăvârşit, mama sa a voit să-l facă ostaş destoinic, în slujba împăratului. Şi a ajuns dregător al Alexandriei.

Dar, mergând pe drum, cu două sute de ostaşi, cu poruncă să omoare pe creştini, a auzit un glas chemându-l pe nume, Neania. Deci, rugându-se sfântul să i se arate, mai lămurit, cine este cel ce grăia, i s-a arătat lui o cruce în chipul

cristalului şi glas s-a făcut de la cruce, zicând: "Eu sunt Hristos Cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu". Şi l-a învăţat toată taina credinţei noastre.

Iar el, întorcându-se la Schitopolis, a poruncit unui argintar să-i facă o cruce, la fel cu aceea ce i se arătase, o cruce cu trei icoane.

Deci, fiind pârât de mama sa, că este creştin, sfântul a fost trimis spre cercetare la Paulin, dregătorul din Cezareea Palestinei. Şi, neplecându-se el să jertfească idolilor, a fost bătut cumplit, încât l-au închis în temniţă aproape mort. Dar, fiind vindecat de un înger, au venit la credinţă o mulţime de închinători la idoli, între alţii şi mama sa, Teodosia. Şi, mărturisind ei pe Hristos-Dumnezeu, li s-au tăiat capetele.

Atunci, dregătorul a hotărât şi asupra Sfântului Procopie judecată de moarte, adică, să i se taie capul cu sabia. Şi, scoţându-l afară din cetate, la locul cel de moarte, sfântul şi-a făcut rugăciunea sa pentru cetate, pentru popoare, pentru cei din primejdii, pentru sărmani, ca toţi să fie păziţi prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Apoi, cu bucurie, şi-a plecat sub sabie cinstitul său cap şi, tăindu-l, şi-a dat sufletul pentru Dumnezeul său, în ziua de opt a lunii lui iulie.

Întru această zi pomenirea Sfinţilor martiri Epictet şi Astion

Pe malul lacului Razelm, care în antichitale se numea Halmyris (sol, apă sărată), nu departe de braţul Sfântul Gheorghe al Dunării şi de actualul sat Dunavăţul de Jos, se află ruinele unei fortăreţe romano-bizantine care au fost identificate de învăţaţi cu cetatea Halmyris.

Ştirile cele mai ample şi mai importante despre Halmyris le avem în legătură cu pătimirea aici a doi martiri Epictet şi Astion, poate cei mai vechi martiri de pe teritoriul României, despre care avem informaţii amănunţite.

Potrivit datelor din actul lor martiric, Epictet şi Astion ar fi pătimit, mărturisindu-şi credinţa în Hristos, în anul 290, ca urmare a persecuţiei dezlănţuite de împăratul Diocleţian. Tot în legătură cu martiriul lor este menţionat şi primul episcop al Tomisului (cel dintâi din România), Evanghelicus, care a venit la Halmyris în acea vreme.

Actul martiric al Sfinţilor Epictet şi Astion este plin de amănunte cu privire la viaţa, activitatea şi pătimirea lor. Din păcate, el ni se păstrează astăzi doar într-o copie din secolul al XV-lea, aflată în arhiva bisericii Mântuitorului, din Utrecht.

Să lăsăm acum cuvântul acestui document, să ne istorisească viaţa, minunile şi moartea curajoasă a celor doi martiri.

Pe vremea nelegiuitului împărat Diocleţian, trăia în părţile Răsăritului (foarte probabil în Asia Mică) un preot cu numele Epictet, care ducea o viaţă cu totul curată şi evlavioasă. Din fragedă copilărie, el fusese crescut în frica de Dumnezeu, urmând poruncile Mântuitorului. Ca şi odinioară Samuel, a fost cinstit din tinereţe cu haina preoţiei şi plin de harul lui Dumnezeu el făcea multe semne şi minuni.

Adeseori, prin puterea rugăciunii sale, putea deschide ochii orbilor, vindeca pe leproşi şi pe ologi şi scotea duhurile necurate din cei îndrăciţi.

Odată, pe când stătea acasă şi-şi făcea obişnuita rugăciune către Hristos, i-a fost adusă fiica unui funcţionar, care era paralitică în aşa măsură, că nu putea mişca altceva decât limba. Tatăl său, aducând-o la uşa preotului, a lăsat-o afară şi a intrat la sfânt rugându-l fierbinte să-i tămăduiască fiica. Auzind acestea, preotul a zis tatălui s-o aducă înăuntru, apoi s-a rugat cu ardoare, a uns cu ulei sfinţit corpul fetei şi ea s-a făcut sănătoasă. Înalţând rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu, împreună cu părinţii, Epictet i-a îndemnat pe aceştia să facă de acum înainte fapte de evlavie în fiecare săptămână. I-a lăsat apoi să plece.

Altădată i-a fost adus un îndrăcit şi, din momentul când a ajuns lângă omul lui Dumnezeu, duhul cel rău a început să strige şi să zică timp de trei zile: "O, cruce, o, chin, nevinovat sunt pus la cazne! Cât de bine îmi mergea când eram în Frigia!" Certat de Sfântul Epictet, duhul cel rău a trebuit după trei zile să părăsească trupul în care se cuibărise. Izbăvit de diavol, omul a adus îndată mulţumire Mântuitorului Hristos.

În altă zi i-au înfăţişat lui Epictet o femeie oarbă. Aceasta plângea cu amar că medicii n-o putuseră vindeca şi-l ruga fierbinte să-şi pună dreapta sa peste ochii ei, căci aşa se va vindeca. Sfântul i-a îndeplinit rugămintea şi femeia şi-a recăpătat vederea.

Mai departe, actul martiric povesteşte întâlnirea dintre Epictet şi Astion. Acesta din urmă era un tânăr chipeş, fiul unui om cu vază din oraş, foarte bogat. Mama sa era şi ea de viţă nobilă, fiica senatorului Iulian. Părinţii îl iubeau nespus, fiind şi singurul copil, privindu-l ca pe odorul lor cel mai de preţ.

În convorbirea cu tânărul Astion, Epictet îi lămureşte acestuia care este adevăratul nestemat al vieţii, spunându-i că aurul de aici nu reprezintă cea mai mare valoare, deoarece el înşeală multe suflete. La fel şi argintul. "Vino", îi zice el, "şi-ţi voi arăta care aur trebuie să alegi şi după care argint trebuie să tinzi. Este acela pe care Domnul şi Mântuitorul nostru l-a dat celor ce cred în El. Tatăl tău, pe care-l vezi, nu este adevăratul tău tată, ci atotputernicul Dumnezeu este tatăl tău. Acesta a poruncit, şi tu ai devenit om. El a hotărât, şi te-ai plămădit în pântecele mamei tale. El a voit, şi tu ai putut ajunge până la vârsta tinereţii. De asemenea, mama noastră adevărată nu este fiinţa pe care o vedem, ci aceea care rămâne veşnic nemuritoare, ridicată în Hristos şi prin Hristos la locaş ceresc şi care şi de noi oamenii trebuie să fie recunoscută ca mama noastră sfântă, anume "Biserica".

A doua zi, tânărul s-a sculat în revărsatul zorilor şi s-a îndreptat în grabă spre harnica albină, în acelaşi loc unde cu o zi înainte gustase din florile cereşti. Intrând în locuinţa preotului lui Hristos, Astion a avut cu acesta o lungă convorbire şi la sfârşit i-a zis: "Îngăduie-mi să fiu chiar astăzi catehumen şi supune-mă la post atâtea zile câte crezi de cuviinţă; după trecerea acestui timp doresc să primesc Botezul. Atunci îmi voi fi însuşit tot ce priveşte religia creştină şi, te rog ca după aceea să părăsim amândoi acest oraş şi să ne ducem într-o ţară îndepărtată, acolo unde ne va îndrepta Duhul Sfânt, ca nu cumva tatăl meu să-mi schimbe gândul curat cu lacrimile sale".

După ce a împlinit dorinţele înţeleptului tânăr, preotul Epiclet şi ucenicul său, Astion, au părăsit oraşul, s-au îmbarcat pe o corabie şi au sosit la graniţa sciţilor, oprindu-se în oraşul halmyrenilor, unde nu era nimeni care să-i cunoască sau să le ştie ţara.

În timpul când cei doi bărbaţi îşi puneau în aplicare sfântul lor refugiu, părinţii lui Astion îşi căutau fiul şi tare se tânguiau că nu-l găsesc. Plângând, tatăl zicea: "Nu ştiu unde şi încotro să mai trimit slugile să-l caute, ca să găsească pe stâlpul bătrâneţilor mele, raza vieţii mele, porumbelul cel mai frumos, perla oraşului,

înţeleptul înţelepţilor". Nemângâiata mamă îşi rupea hainele de pe ea, îşi frângea mâinile strigând de durere, fiindcă pierduse podoaba vieţii sale.

Actul martiric dă mai departe indicaţii geografice asupra locului debarcării lui Epictet şi Astion, care toate duc spre concluzia că au poposit pe meleagurile unde învăţaţii moderni localizează cetatea dobrogeană Halmyris (comuna Dunavăţul de Jos).

După ce s-au stabilit aici, Epictet şi Astion au continuat să ducă viaţa lor curată, aşa cum trăiseră în patrie. Epictet a făcut şi aici multe semne şi minuni.

Unei femei i-a vindecat fiul surdo-mut şi în acelaşi timp paralitic. Cel vindecat a lăudat pe Dumnezeu, s-a convertit şi împreună cu el mai mult de 1000 de locuitori din Halmyris, care asistaseră la minune. Şi Astion a căpătat darul facerii de minuni, având o deosebită putere asupra diavolului.

Actul martiric istoriseşte că într-o zi, pe când mergea grăbit spre Dunăre ca să ia apă, s-a întâlnit cu un om care era chinuit de duhul cel rău. Apropiindu-se de el, Astion s-a rugat, a făcut semnul crucii peste frunte şi peste celelalte părţi ale corpului şi în aceeaşi clipă duhul cel rău a fugit din el grăind: "Prin credinţa ta, O, Astion, şi prin curăţirea sufletului tău ai primit de la Mântuitorul putere împotriva neamului nostru".

Altă dată, Astion a văzut cum un om a căzut de la mare înălţime şi zăcea la pământ pe jumătate mort. În taină s-a rugat fierbinte lui Hristos, şi-a amintit de Sfântul apostol Pavel cum l-a salvat pe Eutihie, care căzuse de la o fereastră, cum Petru i-a dat putere să meargă lui Eneea, care zăcea de opt ani pe patul de suferinţă. L-a implorat pe Dumnezeu pentru nefericitul din faţa lui, zicând că "şi acesta este unul din turma Sa". Atunci a rostit Astion către cel căzut cuvintele Sfântului apostol Petru: "În numele lui Hristos, ridică-te şi umblă!" Astion l-a ridicat şi acesta a devenit apoi unul din catehumenii săi, botezându-l după aceea.

Cei doi sfinţi, Epictet şi Astion, îşi petreceau astfel viaţa în rugăciune şi sfinţenie făcând adesea minuni şi semne. Dar în vremea aceea a sosit în oraşul Halmyris comandantul Latronianus, cu scopul să rezolve unele treburi administrative şi militare. În a patra zi de la sosire, i s-a raportat de către unii din funcţionarii săi că există în oraş doi străini, care ar fi "vrăjitori" şi "ghicitori" şi că prin cuvântările lor au întors pe mulţi de la cinstirea zeilor. Auzind acestea, comandantul s-a înfuriat şi a dat ordin ca după apusul soarelui cei doi sfinţi să fie arestaţi şi duşi la închisoare.

Pe drum, ei cântau psalmi, rosteau lungi şi fierbinţi rugăciuni şi s-au înţeles ca a doua zi când vor fi duşi la judecată, să nu spună nimic despre familia lor şi

despre ţara de unde veneau, ci doar să repete că ei sunt creştini, că acesta este numele, neamul şi patria lor şi că ei nu sunt altceva decât cinstitori ai Dumnezeului adevărat. Foarte devreme în ziua următoare, comandantul Latronianus a poruncit să fie făcută o tribună în mijlocul oraşului şi acolo să fie chemat cât mai mult popor. Apoi, au fost aduşi acuzaţii, iar Latronianus abia putea să-i privească, deoarece faţa lor strălucea ca soarele. Epictet era un bărbat cam de 60 de ani, înalt şi cu barba încărunţită, iar Astion, un tânăr de 35 de ani, frumos la înfăţişare.

În cursul audierii, cei doi sfinţi îşi mărturiseau credinţa în Iisus Hristos şi arătau că ei nu pot să se închine zeilor.

Înfuriat, dregătorul a defăimat pe Dumnezeul lor şi a poruncit ca amândoi să fie legaţi, chinuiţi şi să li se rupă carnea de pe corp cu ghiare de fier.

Cei torturaţi nu răspundeau la toate decât cu cuvintele: "Noi suntem creştini, facă-se cu noi voia lui Dumnezeu".

Unuia dintre judecători, pe nume Vigilantius, auzind din gura martirilor cum cinstesc şi mărturisesc fără încetare credinţa în Iisus Hristos, nu i-au ieşit din minte aceste cuvinte timp de trei zile; în a patra zi, s-a dus şi a mărturisit: "Eu sunt creştin, facă-se şi cu mine voia lui Dumnezeu". Vigilantius s-a dus la martiri în închisoare, ca să primească de la ei însemnul şi garanţia vieţii. Apoi, împreună cu casa sa, au devenit cu toţii ucenicii Mântuitorului. Mai târziu, fostul judecător a luat trupurile martirilor şi le-a înmormântat cu mare cinste.

În a cincea zi, cei doi sfinţi au fost iarăşi aduşi la judecată. Atunci Epictet a rostit o cuvântare, care s-a terminat cu cuvintele: "Noi suntem creştini".

Latronianus s-a înfuriat şi urla ca un leu; "Aduceţi sare şi oţet şi frecaţi cu ele rănile de deasupra, puneţi smoală şi grăsimi într-un cazan şi când vor începe să fiarbă în clocot, aruncaţi pe încăpăţânaţii aceştia înăuntru".

Auzind porunca, cei doi sfinţi repetau şi mai aprig cuvintele: "Suntem creştini, facă-se cu noi voia lui Dumnezeu". Dar la tortura care li se pregătise, ei au rămas nevătămaţi şi de aceea au fost condamnaţi ca 30 de zile să nu primească nimic de mâncare şi de băut. Atleţii lui Hristos s-au hrănit însă din bogăţia Cuvântului lui Hristos, întărindu-se zilnic cu pâinea care coboară din cer, cântând psalmi şi cântece sfinte.

Pe când Epictet şi Astion îndurau chinuri, a apărut la Halmyris un străin care, văzând pe Astion în faţa scaunului de judecată, l-a recunoscut şi a ştiut din ce neam se trage. Degrabă s-a suit în corabie, a călătorit pe mare şi a ajuns la

ţărmul ţării de răsărit unde trăiau părinţii lui Astion. El le-a spus ce a văzut şi auzit în legătură cu fiul lor. Actul martiric redă cuvintele pe care le-au rostit părinţii lui Astion, când au aflat această veste cu totul neaşteptată.

Mama a zis că vrea să devină creştină şi că, dacă ar fi nevoie, va înfrunta şi martiriul. Însoţiţi de trei slujitori, părinţii s-au îmbarcat în grabă şi călătorind pe mare au ajuns în oraşul Halmyris, din ţara sciţilor (Dobrogea). Aici, ne spune actul martiric, că "episcopul şi întâistătătorul sfintelor biserici, era prea fericitul Evanghelicus".

După scurgerea celor 30 de zile au fost aduşi din nou în faţa judecăţii cei doi martiri. Latronianus a început prin a zice că el încă nu ştie de unde vin ei şi din ce neam se trag şi fiindcă ei nu vor să spună îi consideră demoni; apoi îi condamnă la moarte prin tăierea capului. Atât Epictet cât şi Astion şi-au mărturisit din nou credinţa în Hristos, zicând că ei demoni nu sunt, ci că ei au scos demoni din oameni cu ajutorul lui Hristos, şi anume pe acei demoni pe care judecătorii îi cinstesc şi li se roagă că la nişte dumnezei.

Auzind acestea, Latronianus a poruncit slujitorilor să-i lovească peste gură cu pietre şi să-i lege din nou. Dar pentru că şi în urma acestor chinuri ei au rămas senini şi veseli, dregătorul a dat ultima poruncă, cerând să fie scoşi afară din cetate şi acolo să li se taie capul. Cu braţele întinse şi cu privirea ridicată la cer, mucenicii au rostit o lungă rugăciune, iar poporul a răspuns "Amin!"

Epictet a lăsat mai întâi pe Astion să i se taie capul; acesta, spunând o rugăciune, a terminat-o cu cuvintele Mântuitorului: "În mâinile Tale încredinţez duhul meu". Epictet s-a aşezat peste trupul ucenicului său şi îndată i s-a tăiat şi lui capul.

Toţi cei care au fost de faţă, creştini ori păgâni, se minunau de bunul învăţător Epictet şi de desăvârşita ascultare a ucenicului său; cu lacrimi ei au adus mulţumire lui Dumnezeu.

Actul martiric spune mai departe că trupurile mucenicilor erau albe ca zăpada şi că cei care sufereau de vreo boală, durere sau aveau griji, şi se atingeau cu credinţă de ele, sau le sărutau cu evlavie, se vindecau.

La apusul soarelui, Vigilantius împreună cu toată casa sa şi alţi creştini au venit de au luat trupurile martirilor, au turnat peste ele mir şi alte miresme de preţ, şi cântând psalmi şi imnuri le-au înmormântat într-un loc potrivit. Şi, spre slava lui Dumnezeu, spune autorul actului martiric, se fac acolo multe minuni până în ziua de azi.

După decapitarea celor doi martiri şi înmormântarea lor, Latronianus a înnebunit şi şi-a terminat viaţa în chip jalnic.

În a treia zi după înmormântare, Astion i s-a arătat lui Vigilantius spunându-i că în ziua aceea vor sosi părinţii săi ca să-l caute; îl roagă să meargă în port, să-i primească, să le dea găzduire şi să-i mângîie.

Ducându-se în port, Vigilantius găseşte pe părinţii lui Astion, care tocmai sosiţi se interesau de soarta fiului lor şi voiau, înainte de orice, să meargă să-l vadă. Vigilantius le-a povestit cum Astion plecase cu trei zile mai înainte într-o ţară îndepărtată, apoi, înfăţişându-le cu vorbe alese frumuseţile cereşti şi ale vieţii veşnice, le spune adevărul despre moartea fiului lor, adăugând că toţi cei care se învrednicesc de un asemenea sfârşit sunt numiţi "Martiri".

Timp de o săptămână părinţii lui Astion au avut convorbiri cu Vigilantius, în urma cărora ei se convertesc la credinţa creştină. Preotul Bonosus care, pentru a scăpa de urmărire, se ascunsese într-un loc tăinuit, îi face catehumeni şi după 40 de zile de la moartea lui Astion sunt botezaţi de episcopul Evangelicus. Acesta din urmă rămâne cu ei 8 zile, după care pleacă în alt oraş apropiat.

Părinţii lui Astion se întorc apoi în patrie, luând cu ei pe Vigilantius şi pe preotul Bonosus.

Pentru noi, românii actul martiric al sfinţilor Epictet şi Astion are o deosebită valoare, fiindcă, în afară de cel care istoriseşte pătimirea Sfântului mucenic Emilian la Durostor (Silistra), este singurul cu care literatura aghiografică dobrogeană se poate mândri. El ne luminează pagini întregi din viaţa religioasă a Dobrogei, în vremea când creştinismul era nu numai persecutat, dar reacţia oficialităţilor împotriva lui atinsese cote maxime.

Potrivit datelor din actul martiric, Epictet şi Astion şi-au dat viaţa şi au sfinţit pământul Dobrogei cu sângele lor în ziua de 8 iulie, pe vremea împăratului (în act "tiranului") Diocleţian şi a comandantului Latronianus.

Prin exemplul vieţii lor şi tăria credinţei, pecetluită cu moarte mucenicească, Sfinţii Epictet şi Astion au împodobit literatura aghiografică din primele secole şi s-au înscris în calendarul religios al românilor ca două nestemate, demne de cinstirea tuturor timpurilor.

Dumnezeului nostru slavă! Amin.

Întru această zi, cuvânt despre grija lumii acesteia

Nu este lucru bun grija cea fără de măsură, ci, mai bine este, să se smerească omul înaintea lui Dumnezeu, care ne poartă de grijă, după cuvântul care zice: "Aruncă spre Domnul grija ta şi El te va hrăni" (Ps. 54, 25). Să nu dai grijii lumeşti sufletul tău, pentru că, pe mulţi, i-a pierdut grija şi nu este într-însa nici un spor. Pentru că, din grija lumească, se vatămă tăria inimii, şi, precum molia strică hainele şi cariul lemnul, aşa grija lumească, a omului, îi vatămă inima. Drept aceea, noi înşine să nu intrăm în grija lumească, ci în lacrimi şi suspine şi într-o iubitoare de osteneală, rugăciune către Dumnezeu şi întru privegheri să petrecem şi să ne trezim; şi aşa vom primi, de la Dumnezeu, ajutor şi izbăvire.

Întru această zi, cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur, despre citirea dumnezeieştilor Scripturi

Zis-a Domnul: "Tot cărturarul, care învaţă despre Împărăţia Cerului, asemenea este cu un om gospodar, care scoate din cămara sa lucruri noi şi vechi". Pentru că numai acela este un adevărat cărturar, cel care citeşte dumnezeieştile Scripturi, cu osteneală şi cu osârdie, cel care, din aceste Scripturi, îşi face comoară, adică înţelegerea legilor a celei vechi şi, a celei noi, şi, la vreme de trebuinţă, scoate învăţătură din ele.

Iar cei care n-au râvnă pentru învăţătura Scripturii, aceia nu sunt gospodari, neavând, nici ei înşişi, şi nedând nici altora nimic, murind de foamea neînţelegerii. Pentru că, precum pământul, fără ploaie, chiar de ar arunca cineva sămânţa în el, nu poate să rodească, aşa şi sufletul, de nu se va adăpa cu Scripturile, nu va putea să dea roade bune.

Deci, mare răutate este să nu înţelegi Scripturile şi să umbli, ca un animal necuvântător, putând ajunge la multe rătăciri. Căci viaţa, în necunoaştere, este o viaţă plină de lenevire şi orbire sufletească. Şi, precum cel lipsit de lumină nu umblă drept, aşa şi cel ce nu citeşte dumnezeieştile Scripturi, în multe rătăciri se împiedică. Pentru aceasta, ne învaţă apostolul, zicând: "Luaţi aminte la citire, la învăţătură şi la mângâiere".

Deci, fraţilor, să nu ne lenevim, ci să citim Sfintele Scripturi şi să învăţaţi şi pe alţii, ca îndoită plată să luaţi de la Dumnezeu.

Întru această zi, cuvânt din viaţa Sfântului Ioan milostivul

Mulţi din cei din Alexandria, râvnind la cele din vremea apostolilor, îşi vindeau averile lor şi, aducând preţul vânzării, îl puneau în mâinile Sfântului Ioan, rugându-se ca să-l împartă el săracilor.

Deci, apropiindu-şi, unul dintr-înşii i-a adus Sfântului Ioan şapte livre şi jumătate de aur, adeverind că, din banii aceştia, nu i-a mai rămas lui nimic. Şi cerea două daruri, să le ia de la dânsul: să se mântuiască copilul său, cu rugăciunile sfântului, şi să se întoarcă, fără primejdie, corabia lui, care era trimisă în Africa.

Deci, după ce au trecut treizeci de zile de rugăciune, a murit fiul său. Şi a treia zi după moartea copilului, sosind corabia din Africa şi ajungând în dreptul farului, a venit o furtună cumplită, încât toată încărcătură s-a prăpădit şi numai corabia, cu cei din ea, au scăpat.

Deci, vestea despre copil auzind-o, cu puţin mai înainte, şi durerea încă stăpânindu-l, a venit asupra lui şi întristarea pentru corabie: şi acestea, l-au cufundat, cu totul, în mâhnirea cea mai mare.

Acest lucru aflându-l şi patriarhul, s-a întristat tot atât de mult. Şi se ruga lui Dumnezeu, să se atingă, în chip nevăzut de sufletul aceluia şi să îndepărteze viforul mâhnirii şi să-l prefacă în alinare.

Deci, în noaptea următoare a venit, înaintea omului, în vis, un bărbat asemenea cu chipul patriarhului, zicând către dânsul: "De ce eşti întru atâta mâhnire ? Oare, nu tu m-ai rugat să cer lui Dumnezeu să se mântuiască fiul tău? Şi, iată, cu darul lui Dumnezeu, s-a mântuit, fiind eliberat, nevătămat, din răutăţile vieţii. Căci, dacă ar fi avut o viaţă mai lungă, rău ar fi ieşit şi nevrednic de Făcătorul său ar fi fost. Iar, pentru corabie, să nu te îndoieşti. Că, de n-ar fi fost rugat prea bunul Dumnezeu, de smerenia mea, trebuia să se trimită în adânc, împreună cu ea şi toţi bărbaţii din ea. Şi, pe lângă încărcătură, ai fi pierdut şi pe fratele tău şi pe ceilalţi. Deci, nu trebuie să te mâhneşti, ci mai mult, cu mulţumire, se cuvine a răbda cele întâmplate. Că nimic, din cele ce se fac de la Dumnezeu, nu este nejudecat, chiar dacă de multe ori, judecăţile Lui sunt necunoscute nouă".

Apoi, după ce s-a deşteptat din somn, bărbatul şi-a simţit mângâiată inima sa şi, mergând îndată, a căzut la picioarele fericitului patriarh, mulţumindu-i mult şi povestindu-i visul.

Iar patriarhul îl sfătuia, zicându-i că n-a fost darul lui, ci, dimpotrivă, darul lui Dumnezeu, Cel ce ocârmuieşte totul, spre folos. A Căruia este slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin.

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului mare mucenic Procopie

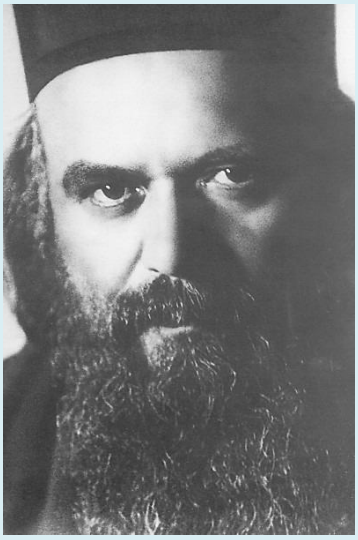

Sfântul Procopie s-a născut la Ierusalim dintr-un tată creştin şi o mamă păgână. La început el s-a numit Neania. După moartea tatălui, mama lui 1-a crescut în tot duhul idolatriei romane.

Când Neania a crescut cu vârsta, el a plăcut foarte mult împăratului Diocleţian, care 1-a luat la palatul imperial, în corpul de armată. Când acest rău împărat a început să îi persecute pe creştini, el 1-a trimis pe Neania la Alexandria cu o garnizoană de soldaţi în scopul de a îi ucide.

Dar pe drum lui Neania i s-au întâmplat cele ce i se întâmplaseră mai înainte lui Saul pe drumul Damascului, în ceasul al treilea din noapte s-a făcut cutremur mare, iar în momentul acela Domnul însuşi S-a înfăţişat înaintea lui Neania, şi s-a auzit şi glas: Unde mergi, Neania, şi împotriva cui te ridici? Plin de spaimă şi de cutremur, Neania a strigat: „Cine eşti, Doamne? Iată, eu nu te cunosc!" Apoi în întunericul acela a apărut o cruce ca de cristal, iar din mijlocul ei s-a auzit glasul: Eu sunt Iisus, Fiul răstignit al lui Dumnezeu. Domnul i-a mai zis: Biruie pre ai tăi duşmani întru acest semn, şi pacea Mea cu tine va fi. Atunci viaţa marelui comandant Neania s-a schimbat cu desăvârşire.

El a poruncit executarea unei cruci întocmai cu aceea pe care o văzuse, şi în loc să pornească împotriva creştinilor, aşa cum îi ceruse Diocleţian, el a pornit împotriva agarenilor, care atunci atacau Ierusalimul. El a intrat victorios în Ierusalim, şi a dat pe faţă credinţa lui creştină înaintea mamei lui.

Adus înaintea curţii, Neania şi-a lepădat centura militară, însemn al înaltului lui rang, de asemenea spada, şi le-a aruncat la pământ înaintea judecătorului, ară-

tând prin aceasta că nu mai este soldat al puterii celei pământeşti, ci oştean Împăratului Cerurilor.

El a fost torturat cu bestialitate vreme îndelungată, apoi aruncat în temniţă. ***Acolo Stăpânul Iisus Hristos a venit iar la dânsul, l-a botezat, şi i-a dat numele de Procopie.***

Într-o zi la ferestruica celulei lui s-au arătat douăsprezece femei care i-au zis: „Şi noi suntem roabe lui Hristos." Căzând sub osândă pentru aceasta, ele au fost prinse şi aruncate în aceeaşi temniţă.

Sfântul Procopie le-a învăţat credinţa în Hristos şi le-a pregătit pentru luarea cununilor muceniciei. (Acesta este motivul pentru care Sfântul Procopie, împreună cu Sfântul împărat de Dumnezeu încununat Constantin cel mare şi cu maica lui împărăteasa Elena, este pomenit la Slujba Sfintei Cununii.)

După aceasta cele douăsprezece fecioare au fost scoase la chinuri, şi torturate la rândul lor, bestial. Văzând mucenicia şi curajul lor, mama lui Procopie a venit şi ea la credinţa în Hristos, şi astfel toate cele treisprezece femei au fost omorâte.

Fiind dus la eşafod, ***Sfântul Procopie şi-a ridicat mâinile către răsărit şi s-a rugat lui Dumnezeu pentru toţi săracii, pentru toţi oamenii sărmani, scăpătaţi şi nenorociţi, pentru toţi orfanii şi toate văduvele, şi mai cu seamă pentru Sfânta Biserică Ortodoxă.***

El s-a rugat ca Sfânta Biserică să crească şi să se răspândească în întreaga lume, ca Ortodoxia să strălucească până la sfârşitul veacurilor. Atunci el a primit semn din cer că rugăciunea lui a fost ascultată, iar el şi-a pus cu bucurie capul sub sabie.

Sfântul mare mucenic Procopie s-a strămutat la locaşurile cele cereşti ale Bucuriei celei veşnice la anul 303, în opt zile ale lunii iulie. El a luat mucenicia cu cinste în Cezareea Palestinei, şi s-a încunuat cu cununa slavei celei nepieritoare.

Cântare de laudă la Sfântul mare mucenic Procopie

Când binevoieşte Cel Preaînalt,
Prigonitorii creştinilor
Mucenici pentru Hristos se fac.

Urâtorii de Dumnezeu se fac apostoli minunaţi,
Iar păgânii, ziloţi ai Credinţei.

Prin a lui Dumnezeu voie Saul
Sfântul marele Pavel s-a făcut,
Iar Neania - Sfântul Procopie.

Procopie mai întâi cu ucidere
Asupra creştinilor a pornit,
Dar mai apoi creştin s-a întors
înaintea maicii lui.

El care mai demult schingiuiri creştinilor pregătea,
Mai apoi însuşi cu bucurie le-a suferit pe ele.

Lui adevărul precum un fulger i-a strălucit,
Şi atunci înaintea Domnului Hristos s-a închinat
Şi a crezut în El.

El pe pământescul rege a lepădat,
Şi s-a întors către Împăratul Ceresc,
Spre a-I fi Lui rob.

Împăratul Cerurilor un dar mare i-a dăruit,
Anume acela de a întări şi ajuta nenorociţii.

Cum a fost atunci, aşa este şi acum:
Procopie, Sfântul prieten celor ce greu pătimesc este.
Acum ca şi atunci,
Ajutorul lui grabnic celor ce pătimesc este.

Magda Campeanu - O mare minune a Sfântului Procopie redată în cartea „Măria Sa, Neagoe Basarab„

În cartea „Măria Sa, Neagoe Basarab„ Monahia Platonida, Domnița Despira a Țării Românești, a zugrăvit atât de frumos o frescă din istoria neamului românesc, din timpul vieții sale.

Un neam atât de mult încercat, care a reușit să supraviețuiască prin valorile profunde în care a rămas ancorat, dar mai ales prin prisma oamenilor care au condus țara.

În carte găsim, atât de frumos povestită viața domnitorului Neagoe Basarab, dar și multe alte mărturisiri pe care doamna Despina a ales să ni lase moștenire. Pe lângă acestea (la pagina 181 a cărții) găsim dezvăluiri despre o cutremurătoare minune a Sfântului mare mucenic Procopie.

Iată despre ce este vorba: <<Tot despre Mănăstirea Bistrița și coconii domnești mai am o amintire de taină, pe care o voi așterne aici spre slava lui Dumnezeu.

Unchiul domnului Neagoe, jupânul Barbu Craiovescu, venea adesea în mijlocul copiilor noștri, căci neavând prunci, îi iubea ca pe fiii săi și îi răsfăța ca un bunic adevărat. Mai ales pentru Theodosie avea mare slăbiciune, fiindcă fusese întâiul născut al familiei și îi era fin de botez.

Theodosie împlinise, cred, zece ani când jupânul Barbu i-a adus în dar un murg frumos din hergheliile sale de la Craiova, roșu, cu o stea albă în frunte. Iar ca

fericirea să fie mai mare, banul l-a urcat pe Theodosie pe cal, învățându-l cum să stea pe șa. Au pornit mai întâi la pas, apoi calul, simțind încrederea copilului, s-a lăsat furat de pajiștile verzi din spatele Curții domnești. Când au obosit, s-au întors la palat, în lumina lină a asfințitului.

La masă, venind vorba de hramul Sfântului Grigorie Decapolitul ce dădea să se apropie, Theodosie l-a întrebat fără veste pe bătrânul ban:
- Nașule Barbu, cum ai început dumitale să zidești Mănăstirea Bistrița și de ce tocmai acolo și nu mai aproape de Craiova?

Jupânul a tresărit la iscodirea copilului și a tăcut o vreme. Și-a petrecut degetele prin barba vâlvoi, care însă nu-l asculta, înfoindu-se mai tare. Și era de mirare să vezi cum un om bătrân și cu atâta înțelepciune nu găsea un răspuns unui copil.

Banul însă șovăia dacă să spună ori nu ceea ce nimeni în afara lui nu știa. În cele din urmă, a început cu glas domol:
- Eram copil când mergeam prin acele locuri împreună cu tatăl meu, Neagoe Strehăianul, Dumnezeu să-l odihnească! Acolo era pe atunci doar o sihăstrie smerită, cu hramul Sfântului mare mucenic Procopie.

Locurile erau ca azi de frumoase, dar tare pustii, iar călugării se nevoiau în mare lipsă și sărăcie. Poate de aceea aveau și multă pace, că erau străini de orice tulburare și grijă lumească, iar biserica era pururea înmiresmată de tămâia rugăciunii.

Și-mi pare că niciodată n-am să mai gust din pacea pe care, copil fiind, o găseam intrând în acea bisericuță!

Însă cel mai frumos și tainic lucru al copilăriei mele a fost icoana Sfântului Procopie, care stătea în partea dreaptă a tâmplei altarului. Ea era comoara mănăstirii. Nu era îmbrăcată nici în argint, n-avea nici pietre scumpe, dar sfântul era viu și cumva înfricoșător.

De fiecare dată când făceam vreo faptă rea, de nimic nu-mi era atât de teamă ca de privirea Sfântului Procopie, care știa toate. Sau poate așa-mi părea numai, că eram minte de copil… Mai târziu, intrând în oaste, tânăr de acum, am căzut prizonier la Constantinopole.

Îmbrăcasem pentru prima dată straie de ostaș și socoteam că nu mă poate doborî nimeni în luptă, dar m-am trezit înconjurat de spahii și luat rob.

Nu m-au ucis pe loc, ci m-au aruncat într-o temniță întunecată, să mă scoată a doua zi la judecată. Judecata lor o știam: ți se cruța viața numai dacă primeai să te lepezi de Hristos și să te turcești.

M-am rugat fierbinte în noaptea aceea, cum am putut. Pe urmă nu știu ce s-a întâmplat, că m-am pomenit trezit în zori de dangătul unui clopot pe care-l cunoșteam din copilărie…

O vreme am crezut că am murit și sunt deja pe cealaltă lume, care semăna tare bine cu lumea copilăriei. Apoi, însă, m-am dezmeticit și am văzut că sunt înaintea icoanei Sfântului Procopie de la schit, îmbrăcat în straiele mele de ostaș, cu care stătusem în temniță. Acolo m-au găsit călugării când au venit la slujbă. Altceva nu pot să vă spun. Atât a fost…

Ne-am însemnat toți cu sfânta cruce, iar cuvintele ni s-au curmat în piept de uimire. Numai domnul Neagoe s-a umplut de lumină și n-a mai răbdat:
- Jupâne Barbu… dar asta e o minune pe care trebuie să o cunoască oamenii! De ce n-ai scris despre dânsa în pisanie!?

Bătrânul ban părea că se aștepta la astfel de cuvinte și a răspuns cu bunătate:
- Doamne Neagoe, am gândit și eu o vreme tot așa, dar apoi m-am poticnit în gânduri. Vezi, Măria ta, eu cu Neagoslava mea am zidit acolo Mănăstirea Bistrița și am împodobit-o cât ne-am priceput mai frumos, numai ca să-I mulțumim lui Dumnezeu că m-a izbăvit de la moarte.

Dar pe undeva, prin aceasta am dobândit și noi slavă aici pe pământ, căci atâta vreme cât vor ține acele ziduri se va face pomenire de noi. Dacă mai scriam și minunea în pisanie, parcă tot pe noi ne înălțăm.

Și am zis: Lasă, că și fără să scriem e de ajuns… A doua pricină a tăcerii mele este că mulți oameni nu vor crede oricum, ci vor zice că-i numai o legendă scornită de călugări, ca multe altele. Și nu vreau să fiu găsit vinovat de așa hule față de atotputernicia lui Dumnezeu…

Domnul Neagoe a încercat totuși a-l îndupleca să scrie despre minune, căci asta le va fi multora spre întărire în credință.

- Nu, Măria Ta! Dacă oamenii nu cred în Sfintele Scripturi, nu vor crede nici dacă va învia cineva din morți! a răspuns jupânul, pecetluind cu aceste vorbe taina scumpă a inimii sale.

Și banul Barbu, credincios până la moarte Celui ce îi izbăvise viața prin mijlocirea mucenicului Său, s-a lepădat după câțiva ani de slava pământească și s-a făcut călugăr la Mănăstirea Bistrița, primind numele de Pahomie.>>

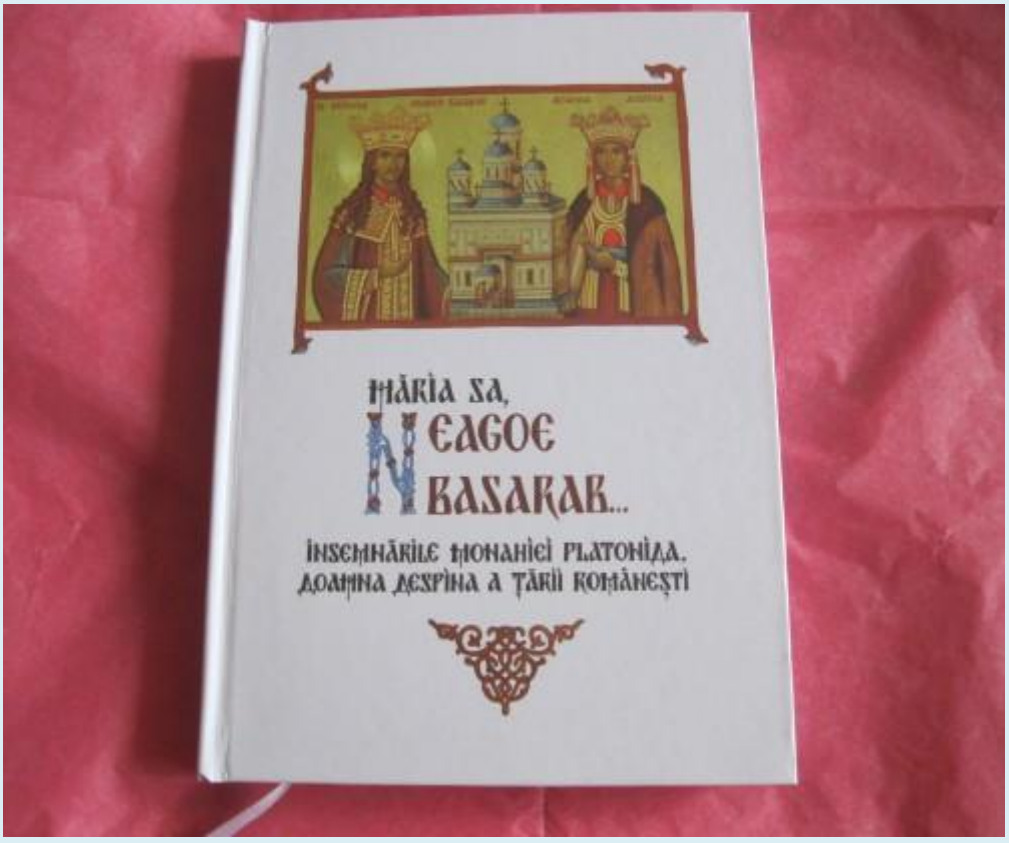

Cartea ,,Măria sa, Neagoe Basarab,, a fost alcătuită de maicile de la Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului - Diaconești.

Sfântul mare mucenic Procopie - făcător de minuni, unul dintre marii sfinţi militari ai creştinătăţii

Sfântul Procopie a trăit în timpul împăratului Diocleţian şi a urmat cariera militară, ajungând dregător al Alexandriei. ***Mare prigonitor de creştini, Procopie a avut o vedenie, în urma căreia s-a creştinat. I s-a arătat o cruce şi o voce i-a rostit numele, spunând: "Eu sunt Hristos cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu".***

Pentru credinţa sa în Hristos, a fost întemniţat şi supus la mari chinuri, în timpul cărora a săvârşit multe minuni. Înaintea morţii, şi-a făcut rugăciunea pentru cetate, popoare şi cei aflaţi în primejdie, pentru sărmani, apoi, cu bucurie, şi-a luat sfârşitul prin sabie, în ziua de 8 iulie 303, şi s-a suit încununat la cer.

Tradiţii şi obiceiuri de 8 iulie, ziua Pricopului

În fiecare an, pe 8 iulie, străbunicii noştri ţineau o sărbătoare numită Pricopul, Precup, Pricoche sau Procopii. Se crede că Pricopul… pricopeşte grâul, secara, orzul, ovăzul. Prin "pricopit" se înţelegea datul în copt a grânelor, pârguirea lor.

Dacă unii oameni uitau cumva să serbeze cum se cuvine ziua Pricopului, aceştia aveau surpriză neplăcută să constate că sfântul le "prichеşte" sau "pripeşte" grânele, adică le grăbeşte uscarea înainte ca acestea să "bage" bob în spic.

În ziua 8 iulie nu se muncea, deoarece se considera că Pricopul purta de grijă celor ce lucrau pe câmp. El îi apăra de vânturi, de foc şi de opăritul cu uncrop.

Dacă ziua Pricopului era ţinută potrivit datinilor bătrâneşti, ţăranii erau convinşi că Sfântul le va apăra semănăturile de grindină sau de piatră, "piatra" fiind, după cum mulţi ştiu, numele sub care era cunoscută grindina în popor.

În alte părţi, există credinţa conform căreia Pricopul, mulţumit de felul în care oamenii îi respectă ziua, arde pietrele de gheaţă (grindină). Pe pământ nu mai ajungea gheaţa care distrugea culturile ci ploaie curată. Aşa se explică şi vorba că "de Pricop arde piatra în apă!". Oamenii satelor de altădată respectau cele nouă joi de după sfintele Paşte pentru a nu veni grindina asupra satului sau câmpurilor cultivate.

Pe de altă parte, Pricopul se ţinea pentru ca femeile să nimerească bine la coptul pâinii, al mălaiului şi al altor aluaturi, ca să nu se… pripească, dar, atenţie, nici bărbaţii lor!

Se recomandă să se ţină această sărbătoare prin post şi rugăciuni de mulţumire la Sfânta Treime, la Mântuitorul Iisus Hristos pentru ajutorul acordat în creş-terea grânelor, pentru protejarea de fenomenele meteo extreme - grindină, ruperi de nori, furtuni, chiar dacă de multe ori meritäm aceasta!

Părintele Nicolae Tănase - Căminul

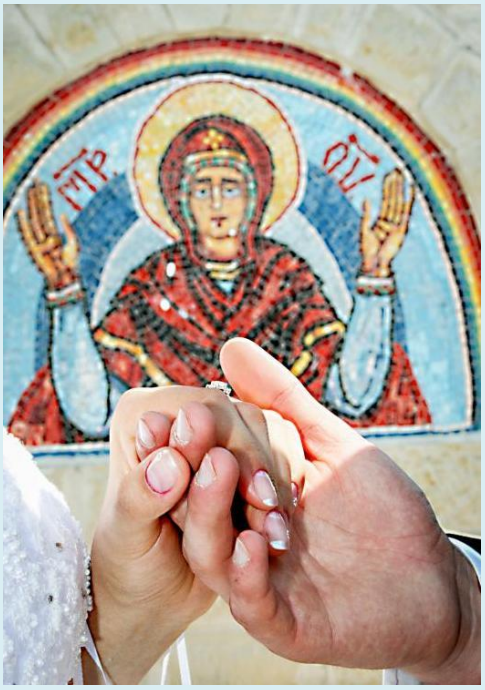

Cuvântul „cămin” exprimă mai mult decât căsnicie. Cuvântul „cămin” exprimă o stare intimă de comunicare cu ceilalţi, dar mai întâi este locul unde există un soţ, o soţie, copii, unde există probleme, dar unde există şi bucurii. De aceea la nuntă avertizăm în ocolişul mesei şi în sfârşitul slujbei (la otpust): „Sfinţilor mucenici, care bine v-aţi nevoit”.

Sfântul mare mucenic Procopie, ocrotitorul Mirei, avertizează pe cei doi miri ce au fost încununaţi că de acum pot duce cu binecuvântarea lui Dumnezeu o viaţă în doi, dar că această viaţă este o permanentă mucenicie.

Viaţa de familie este o viaţă superioară vieţii călugăreşti din acest punct de vedere. De ce? Pentru că ceata mucenicilor este deasupra cetei călugărilor, pentru că mucenicul este acela care şi-a dat viaţa sa pentru Hristos. Călugărul este acela care a expus viaţa sa lui Dumnezeu şi a dus o viaţă austeră pentru Dumnezeu şi sigur că el are plata lui binemeritată.

(Părintele Nicolae Tănase, Soțul ideal, soția ideală, Editura Anastasis, Sibiu, 2011, pp. 14-15)

Părintele Nicolae Tănase - Viața în doi este o permanentă mucenicie

Fiecare fată, cu puţine excepţii, îşi doreşte un cămin. Cuvântul „cămin” exprimă mai mult decât căsnicie. Cuvântul „cămin” exprimă o stare intimă de comunicare cu ceilalţi, dar mai întâi este locul unde există un soţ, o soţie, copii, unde există probleme, dar unde există şi bucurii. De aceea la nuntă avertizăm în ocolişul mesei şi în sfârşitul slujbei (la otpust): „Sfinţilor mucenici, care bine v-aţi nevoit”.

Sfântul mare mucenic Procopie, ocrotitorul Mirei, avertizează pe cei doi miri ce au fost încununaţi că de acum pot duce cu binecuvântarea lui Dumnezeu o viaţă în doi, dar că această viaţă este o permanentă mucenicie.

(Părintele Nicolae Tănase, Soț ideal, soție ideală, Editura Anastasis, 2001, p. 14)

Teodor Danalache - Cununiile

[...] Calea Împărăţiei este calea martiriului.

“Căsătoria care nu răstigneşte constant egoismul şi autosuficienţa, care nu moare sieşi pentru a se autodepăşi, nu este o căsătorie creştină“.

În viitoarea Împărăţie, nu vor avea acces decât martirii, iar martirul nu este doar cel omorât trupeşte de necredincioşi, ci orice om care moare omului celui vechi din el şi se naşte intru cel nou.

“Adevărata Împărăţie, după modelul lui Hristos, este cea a mucenicilor. Cununiile sunt deci cununile mucenicilor, ale martirilor.”

La ecfonisul din finalul slujbei [Tainei Cununiei], alături de Sfinţii împăraţi Constantin şi Elena, este pomenit şi Sfântul mare mucenic Procopie: ”Hristos, adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile (…) ale Sfinţilor de Dumnezeu încununaţi şi întocmai cu apostolii, împăraţii Constantin şi Elena, ale Sfântului marelui mucenic Procopie (…)”

Sfântul Procopie este pomenit aici deoarece el “îi îndemna pe soţi să obţină prin mucenicie nunta cerească”.

Vorbind despre vremurile grele ce vor veni, Duhul lui Dumnezeu spune acelaşi lucru prin cuvintele Apocalipsei:

“Nu te teme de cele ce ai să pătimeşti. Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniţă, ca să fiţi ispitiţi (…) Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii.” (Apocalipsa 2, 10) [...]

Iulia Gorneanu - Pricopul – zeu bun al pământului ori zeu răzbunător al cerului?

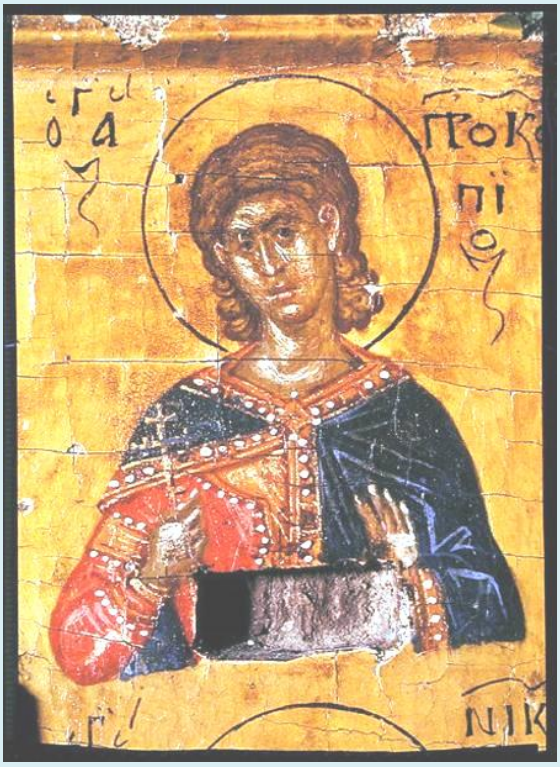

Astăzi, oamenii satelor noastre sărbătoresc Pricopul, o străveche divinitate agrară, ambivalentă, care veghează la coacerea grânelor şi poartă de grijă celor ce lucrează pământul, dar care nu se dă în lături să abată incendiile şi grindina asupra holdelor celor ce nu-i cinstesc ziua.

Nu întâmplător, Calendarul Roman îl celebra tot astăzi pe Consus, zeul pământului şi al agriculturii "care în ascuns păzeşte semănăturile ca să le aducă rod". (At. Marian Marienescu) E ziua în care se crede că "s-a înecat Luna" şi asta s-a întâmplat când trecea o punte de ceară, încercând să ajungă la Soare spre a-i fi mireasă. Legenda spune că, aflând că vor să se cunune soră cu frate, Dumnezeu s-a mâniat şi l-a pus pe Pricopie să topească puntea.

Pentru români este una dintre sărbătorile considerate primejdioase, ţinute în aproape toate zonele, chiar dacă în calendarul ortodox e marcată cu cruce neagră.

În Hunedoara se crede că astăzi amuţeşte cucul ("Precupu' tace cucu"), iar în Bucovina, că este Ziua Lupului, când sfântul poate lua înfăţişarea acestui animal, atât de venerat în calendarul popular.

Se povesteşte că un lup a furat copilul unei femei care lucra în ziua de Pricop, iar când aceasta a strigat după ajutor, i-ar fi răspuns cu glas omenesc "nu e lupul, ci Precupul", apoi, înduioşat de jalea ei, i-a adus pruncul înapoi.

Moţii îi ţin ziua de frică să nu îi ia pe sus două vânturi năprasnice (Harcodan şi Dornados), aşa cum a păţit un boier necredincios din Apuseni, dobrogenii îl sărbătoresc cu credinţa, că el le păzeşte cânepa, iar oltenii, pentru că are puterea de a "arde boabele de grindină", adică de a topi gheaţa şi de a o preschimba în ploaie curată.

Precupul, asemeni Solomonarilor, poartă nu numai grindina pe cer, ci şi fulgerele şi trăsnetele, pedepsindu-i pe cei care lucrează de ziua lui. Din chestionarele lui Th. Speranţia aflăm că atunci când nişte oameni "s-au apucat să treiere grâu în ziua de Pricopie, până seara s-au aprins paiele şi apoi a ars tot".

O altă poveste, întru totul inedită, culeasă de data aceasta de etnologul Marcel Lapteş de la o bătrână din satul hunedorean Ohaba, dezleagă misterul amuţirii cucului în ziua de Pricop. "De tare mult, să spune că odată un uom o prins un cuc… nu ştiu ce-o făcut… cum o făcut, da' l-o prins şî s-o gândit să-l ducă acasă să-l mânce. O pus cucu-n straiţă şi-o plecat… da' n-o mărs bine şi să-ntâlneşte cu un moş… acesta era Sântu' Pricopie … da' uomul ce să ştie?... Zâce sântu: dă-mi mie pasărea din straiţă şi te-oi răsplăti… uomul îi răspunde: ba, l-oi duce acasă să-l mânc. Nu-ţi fă păcat, zâce sfântu', că-i suflet a lu' Dumnăzău, ca tăt ce-i pe lume. Uomul n-o ascultat, o ajuns acasă şi s-o apucat să mânce cucu'. Cum mânca el, ce crezi?... S-o stârnit o vântoasă cu grindină şi fulgere de credeai că-i sfârşitu' lumii… odat-o trăsnit pe şiţa căşii… o luat foc casa de s-o prăpădit cu toate cele… grajd, şură, poiată… tăt ce-o fost… o căzut foc şi pe uom de-o pierit. De aia se spune că nu mai cântă cucu la sărbătoarea de Pricop, că l-o fi mâncat hăl rău."

Peste această străveche sărbătoare păgână numită Pricop în Moldova şi Bucovina, Precup în Oltenia şi Muntenia, Procopie sau Procope în Transilvania, creştinismul a suprapus ziua marelui mucenic Pricopie, transferând asupra sfântului atribuţiile reprezentării mitice despre care am povestit. Mircea Eliade, referindu-se la aceste permanente suprapuneri şi fuziuni ale sărbătorilor populare cu cele religioase, spunea că moştenirea noastră orientală "a permis dezvoltarea unui creştinism popular care nu numai că a rezistat interminabilei terori a istoriei, dar a avut şi un întreg univers de valori religioase şi artistice, ale cărui rădăcini pornesc din neolitic".

Sfântul mare mucenic Procopie

Crudul Diocleţian
Îi era contemporan.

În Ierusalim născut,
Nume bun el a avut.

Mama, care se numea
Teodosia, n-avea
Nici o boabă de credinţă.
Ea găsea de cuviinţă
Idolilor să se-nchine.
Rânduielile creştine
Nicidecum nu le-agrea.

Însă tatăl său credea
Şi copilului i-a spus
Ce ştia despre Iisus.
Când acesta a murit,

Mama lui ce s-a gândit?
Că ar fi un gest cuminte
Fiul ei să se prezinte

Împăratului, să-i dea
Orice funcţie ar vrea.

Iar acesta l-a numit
Duce şi i-a poruncit
Ca în Alexandria,
Ce va şti, ce va putea,
El să facă, un creştin
Să nu fie.

Doar puţin spre Alexandria a mers
Că deodată s-au purces
Spre pământ, în calea lui,
Din înaltul cerului,
Tunete-nfricoşătoare,
Fulgere şi-o voce, care
Chiar pe nume l-a chemat.

Neania s-a-nfricoşat,
Însă nu înţelegea
Cine, pentru ce-i vorbea.

Rugăciuni atunci a zis
Să-i arate mai precis
Cine este şi, fireşte,
De la dânsul ce doreşte.

Fu atunci de sfânt văzută
Crucea, din cristal făcută.

Apoi vocea i-a vorbit
Că-i Iisus cel răstignit,
Însuşi Fiul Domnului,
Cel ce e în calea lui.

Neania s-a-ntors din drum.
Credincios era acum.
El o cruce-a comandat
Şi voia neapărat
Să arate tot la fel.

Aşadar a dat model,
Aur şi argint, s-o facă

Meşterii, cum lui să-i placă.

Iar când crucea s-a făcut,
Din senin au apărut
Trei icoane şi, fireşte,
Mai scria, în evreieşte,
Să-nţeleagă bine el,
Cine sunt: „Emanuel”,
Pe a doua, „Mihail”,
Pe a treia, „Gavriil”.

Crucea el a sărutat,
La icoane s-a-nchinat
Şi-a plecat, din căte ştim,
Iarăşi la Ierusalim.

Dar, fiind învingător
Contra saracinilor,
Mama, jertfă, i-a cerut
El să facă, dar n-a vrut.

Răspicat atunci a spus
Că el crede în Iisus.
Mama sa l-a ocărât
Şi, ea însăşi, l-a pârât
Împăratului.

Nevrând să jertfească, rând pe rând,
Multe chinuri a-ndurat
Până când s-a arătat
Dumnezeu.

Eliberat, nume nou el a luat.
De atuncea, mai precis,
Toţi Procopie i-au zis.

Idolii s-au sfărâmat
Când Procopie a intrat
În capiştea idolească,
Dus fiind ca să jertfească.

Foarte mult s-au minunat
Toţi ce-acolo s-au aflat.

Însăşi mama a crezut
În minunea ce-a făcut.

Credincioşi au devenit,
Dar cu viaţa au plătit.
Capetele-au fost tăiate
La soldaţi.

Nenumărate chinuri, greu de îndurat,
Totodată, li s-au dat
Şi femeilor ce-au spus
Că vor crede în Iisus.

Printre ele s-a aflat
Mama lui, ce-a regretat
Necredinţa ce-a avut.

Sfântul, încă, a făcut
Multe fapte minunate,
Chinuri suferind, de toate,
După care şi-a găsit
Tot prin sabie sfârşit.

Sfântul nu a fost uitat,
De creştini e respectat.

Olimpia Sava

(Foto) Odoarele Mănăstirii Mega Spileo

Pelerinii ce vin să se închine la Mănăstirea Mega Spileo, se bucură de o mulţime de sfinte moaşte. Mulţimea moaştelor sunt păstrate, cu mare evlavie, într-o sacristie încăpătoare şi frumos împodobită.

Moaşte:

⇒ Sfântul mare mucenic Mina,
⇒ Sfântul sfințit mucenic Haralambie,
⇒ Sfântul mucenic Nicolae din Corint,
⇒ Sfântul apostol întâiul mucenic şi arhidiacon Ștefan,
⇒ Sfântul mare mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință,
⇒ Sfântul mare mucenic Teodor Tiron,
⇒ Sfântul mare mucenic Procopie,
⇒ Sfântul mucenic Trifon,
⇒ Sfântul apostol Timotei,
⇒ Sfântul ierarh Vlasie, episcopul Sevastiei,
⇒ Sfântul mare mucenic Artemie,
⇒ Sfântul mare mucenic şi tămăduitor Pantelimon,
⇒ Sfântul ierarh Miron, episcopul Cretei,
⇒ Sfântul sfinţit mucenic Ierotei, episcopul Atenei,
⇒ Sfântul ierarh Grigorie, episcopul Nissei,
⇒ Sfânta cuvioasă muceniță Paraschevi din Roma,
⇒ Sfântul ierarh Cosma, episcopul Maiumei,
⇒ Sfânta mare muceniță Varvara,
⇒ Sfântul sfințit mucenic Foca, episcopul de Sinope,
⇒ Sfântul ierarh Eustatie, arhiepiscopul Antiohiei,
⇒ Sfântul mucenic Platon,
⇒ Sfântul mucenic Agatanghel,
⇒ Sfântul ierarh Chiril, arhiepiscopul Alexandriei,
⇒ Sfântul ierarh Ioan cel milostiv, patriarhul Alexandriei,
⇒ Sfântul cuvios Efrem Sirul,
⇒ Sfântul cuvios Macarie Egipteanul,
⇒ Sfântul mucenic Teoctist,
⇒ Sfântul apostol Andrei, cel întâi chemat, ocrotitorul României,
⇒ S fântul ierarh Vasile mărturisitorul, episcopul Pariei,
⇒ Sfântul nucenic Leontie,
⇒ Sfântul mucenic Agatonic,
⇒ Sfântul sfințit mucenic Policarp, episcopul Smirnei,
⇒ Sfântul cuvios Pahomie,
⇒ Sfântul mucenic Iachint,

⇒ Sfântul mucenic Elefterie Persul,
⇒ Sfântul mare mucenic Iacob Persul,
⇒ Sfântul sfințit mucenic Ignatie Teoforul, episcopul Antiohiei,
⇒ Sfântul cuvios Gheorghe Hozevitul,
⇒ Sfântul proroc Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului,
⇒ Sfântul ierarh Donat, episcopul Evriei,
⇒ Sfântul cuvios Gheorghe de la Maleon,
⇒ Sfântul mare mucenic Mercurie,
⇒ Sfântul ierarh Partenie, episcopul Lampsacului,
⇒ Sfântul Antim din Chios,
⇒ Sfânta mare muceniță Marina,
⇒ Sfinții mucenici Rafael, Irina și Nicolae din Insula Lesvos,
⇒ Sfântul Macarie Notara, episcopul Corintului,
⇒ Sfântul ierarh Nectarie taumaturgul de la Eghina,
⇒ Sfântul mare mucenic Teodor Stratilat
⇒ Sfinții mucenici doctori fără de arginți Chir și Ioan,
⇒ Sfânta cuvioasă Eufrosina de la Mega Spileo,
⇒ Sfântul cuvios Simeon de la Mega Spileo,
⇒ Sfântul cuvios Teodor de la Mega Spileo

Relicvariul Mănăstirii Mega Spileo (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Mina, Haralambie, Nicolae cel nou şi o părticică din capul Sfântului arhidiacon Ştefan (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Mina, Haralambie, Nicolae cel nou şi o părticică din capul Sfântului arhidiacon Ştefan (Foto: Oana Nechifor)

Capul şi mâna dreaptă a Sfintei Eufrosina de la Mega Spileo (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Gheorghe, Teodor Tiron, Haralambie, Procopie, Trifon şi Timotei (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Vlasie, Procopie, Teodor Tiron, Gheorghe, Artemie, Haralambie, Pantelimon, Trifon şi Serafim (Foto: Oana Nechifor)

Cinstitele capete ale Sfinţilor Simeon şi Teodor, ctitorii Mănăstirii Mega Spileo (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Miron, Ierotei al Atenei şi Grigorie al Nyssei (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Parachevi, Cosma, Varvara, Trifon, Pantelimon, Foca, Haralambie şi Evstatie (Foto: Oana Nechifor)

Mâna stângă a Sfântului Haralambie (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfântului Trifon, Platon, Procopie, Pantelimon şi Agatanghel (Foto: Oana Nechifor)

Cinstitul cap al Sfintei Varvara (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor ierarhi Chiril, Ioan cel milostiv şi Atanasie (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfântului Efrem Sirul, Macarie Egipteanul şi Teoctist mucenicul (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Andrei, Vasile de Neofanus, cuvios Leontie din Ahaia, Agatonic, Olimpias din Mitilini, cuvios Pahomie şi apostol Artema, părticele din moaştele Sfinţilor 70 de mucenici din Hios (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Policarp, Iachint, Elefterie, Ignatie Teoforul şi Iacov Persul (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Paraschevi, Gheorghe Hozevitul, Ioan Botezătorul, Donat de Paramithias, cionstitul cap al Sfântului Gheoghe al Ciprului, Trifon şi Mercurie (Foto: Oana Nechifor

Moaştele Sfinţilor Miron, Partenie şi Evstatie (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor Antim, Marina, Pantelimon, Rafail, Macarie Notara al Corintului şi Nectarie al Pentapolei (Foto: Oana Nechifor)

Palmele Sfinţilor Teodor Tiron şi Teodor Stratilat (Foto: Oana Nechifor)

Moaştele Sfinţilor doctori fără de arginţi Kir şi Ioan (Foto: Oana Nechifor)

Icoane

Ὁ Ἅγιος
Προκόπιος
ὑπὲρ ὑγείας
οἰκ. Χαραλάμπους
Κωνσταντινούπολη

Ο
ΑΓΙΟ
ς
ΠΡΟΚΟΠΙ
Ο
ς
eikonografos.com

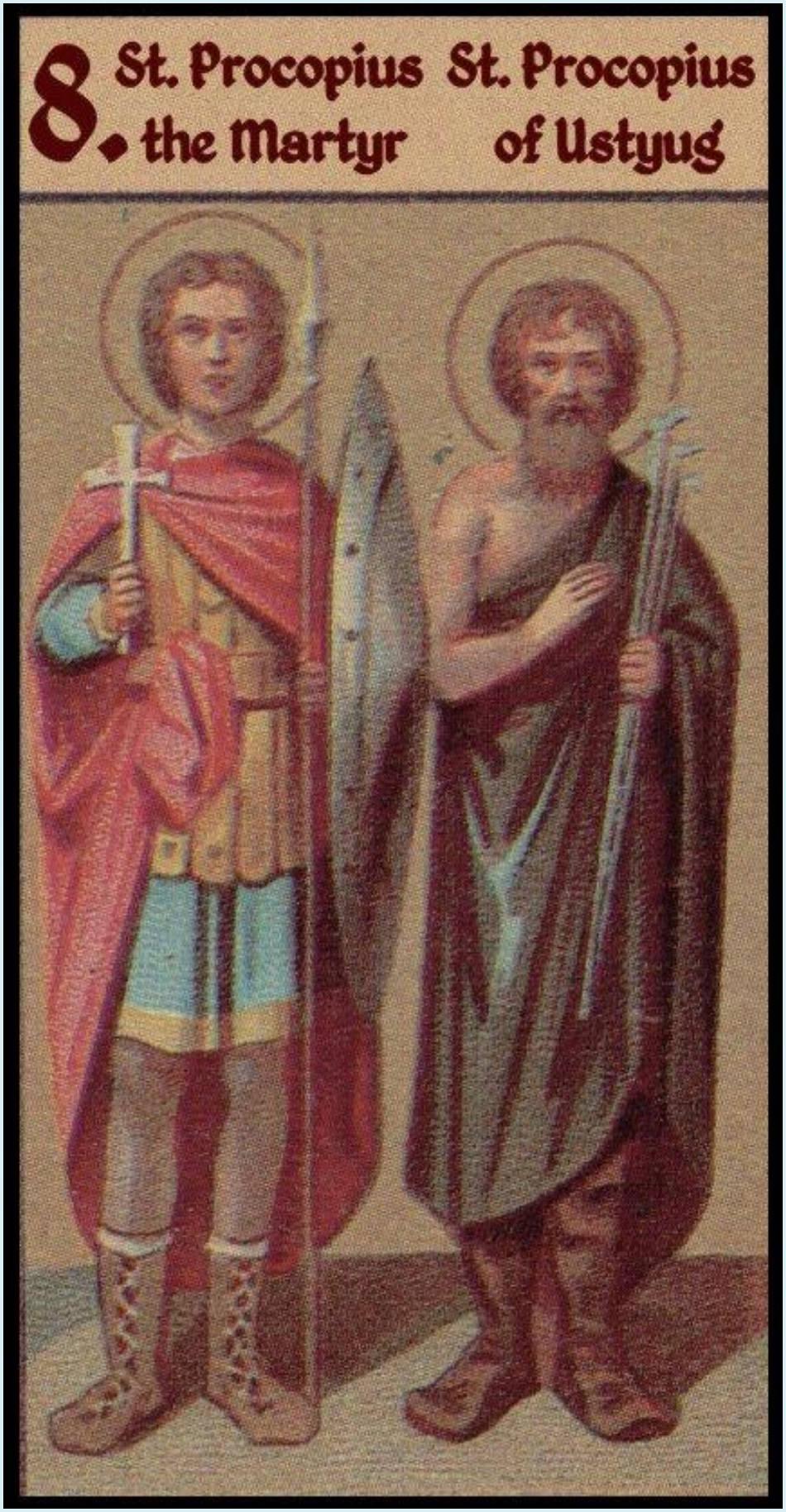
8.
St. Procopius the Martyr
St. Procopius of Ustyug

Sfântul Mare Mucenic Procopie

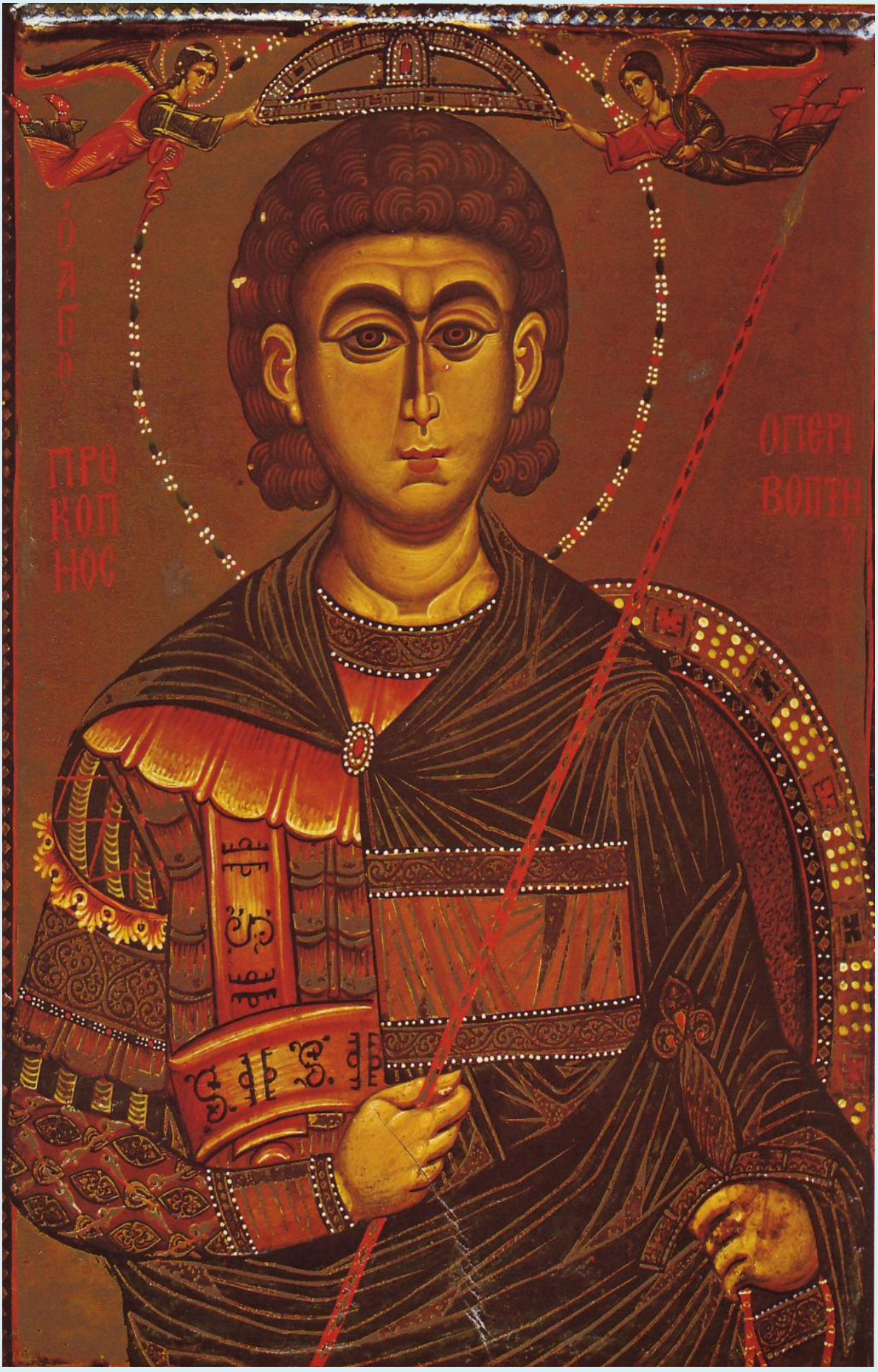
ΠΡΟ
ΚΟΠ
ΝΟΣ
ΟΠΕΡΙ
ΒΟΠΤΗ

ΠΡΟ
ΚΟΠ
ΝΟΣ
ΟΠΕΡΙ
ΒΟΠΤΗ

Ὁ Ἅγιος
Προκόπιος

ΠΡΟΚΟ

SFÂNTUL
M. MC.
PROCOPIE
8 iulie

BASILICA.RO
De ce este pomenit Sf. Mc. Procopie la finalul slujbei Tainei Cununiei?
„Menționarea Sf. Procopie este semnificativă. Viața sa relatează că sfântul îi îndemna pe cei căsătoriți să obțină prin mucenicie nunta cerească.”
Paul Evdokimov

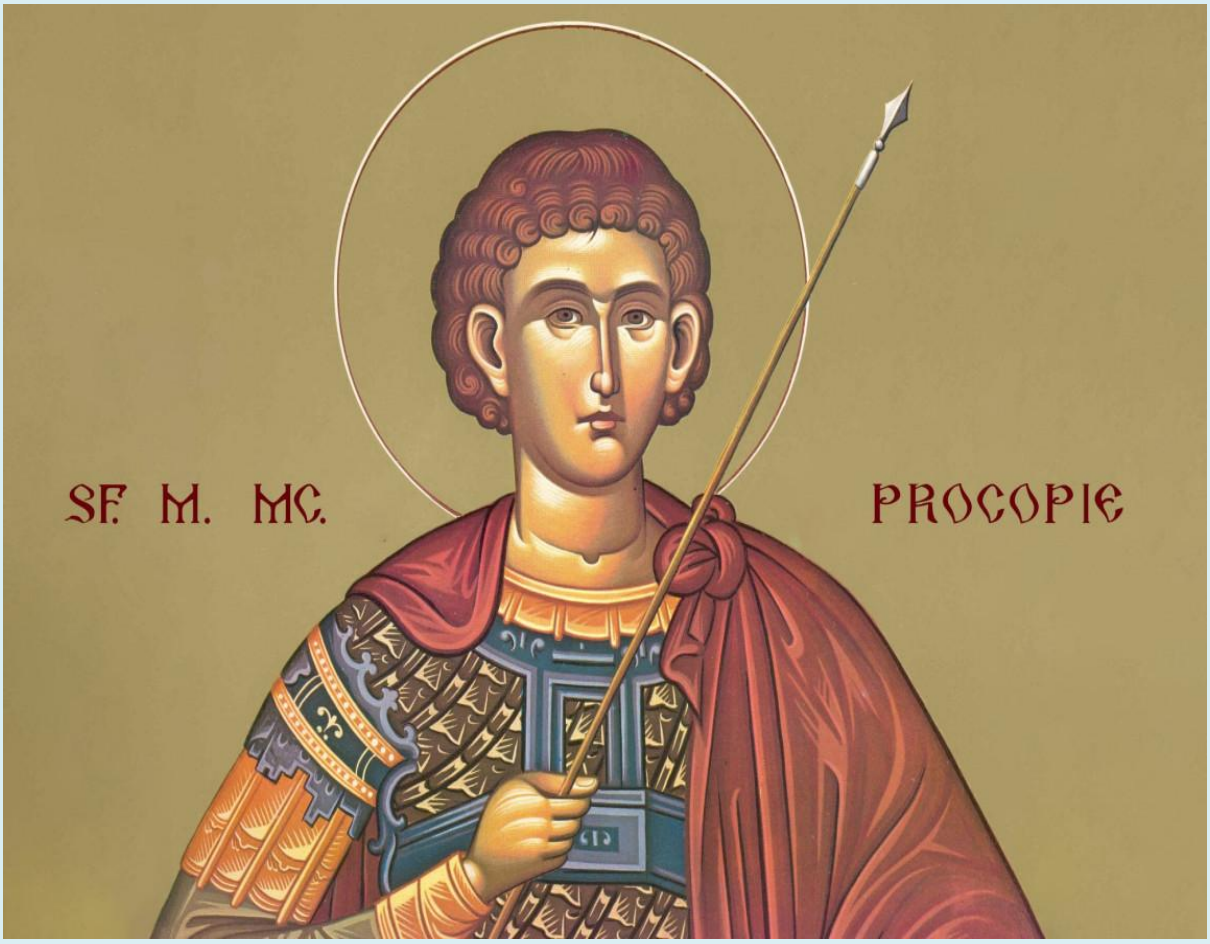
SF. M. MC.
PROCOPIE

SFÂNTUL
M. MC.
PROCOPIE

DOXOLOGIA.ro
Sf. M. Mc.
Procopie

DOXOLOGIA.ro
Sf. M. Mc.
Procopie

DOXOLOGIA.ro
Sf. M. Mc.
Procopie

Troparul Sfântului Mare Mucenic Procopie

8 Iulie - Glasul 8

Nu de la oameni, ci de la Dumnezeu primind chemare, sfinte, ai lăsat credința părintească cea rea şi slujbele cele orânduite; şi râvnind după Hristos, ca un al doilea Pavel, ai suferit multe osteneli şi răni. Şi primind acum cununa cea făgăduită, Mare Mucenice Procopie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Bucură-te, Procopie, slăvite şi mare mucenice al lui Hristos! Bucură-te, cununa cea neveştejită a mucenicilor, apărătorul nebiruit al credincioşilor, poarta credinţei celor chemaţi de Hristos la lumină, veselia îngerilor, nu înceta a te ruga pentru mântuirea sufletelor noastre.